

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Фонд „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине
Булевар Михајла Пупина 16
Нови Сад
www.vojvodinahouse.eu

**ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ
ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“
АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ
ЗА 2015. ГОДИНУ**

Нови Сад, април 2016. године

Садржај

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ.....	3
I. АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ	6
ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА	6
1. ЕДУКАТИВНЕ АКТИВНОСТИ	6
I. Обуке у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице.....	7
II. Обуке за трећа лица	9
III. Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“	14
2. ФЕП ТУРЕ.....	20
3. КООРДИНАЦИОНЕ ГРУПЕ.....	22
I. Координациона група за општине и градове.....	22
II Координациона група за јавна и јавно-комунална предузећа, фондације и кластере	23
4. ОТВОРЕНА ВРАТА.....	28
5. ПРОЦЕНА ПРОЈЕКТНИХ ИДЕЈА.....	30
6. ИСТРАЖИВАЧКО – АНАЛИТИЧКЕ АКТИВНОСТИ	31
7. ПРОЈЕКТИ	37
I. Израда пројеката и припремљене апликације/Пројекти у процесу евалуације....	38
8. АНТЕНА ДЕСКА КРЕАТИВНА ЕВРОПА	49
II ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ	66
III ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА.....	76
1. Радна пракса у Фонду „Европски послови“ АП Војводине.....	92
IV УЧЕШЋЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ НА СТРУЧНИМ ДОГАЂАЈИМА И ПРОФЕСИОНАЛНИМ ОБУКАМА.....	94
V ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ	101

УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Покрајинском скупштинском Одлуком о оснивању Фонда „Европски послови” Аутономне Покрајине Војводине („Службени лист АП Војводине”, бр. 13/2009 и 2/2010) основан је Фонд „Европски послови” Аутономне Покрајине Војводине (у даљем тексту: Фонд) као правни следбеник Канцеларије за европске послове Извршног већа АП Војводине која је пословала од 2006. године. Фонд је образован ради праћења, проучавања и имплементације европских интеграционих процеса и изградње и јачања институционалних капацитета АП Војводине, у циљу бржег укључивања Републике Србије у главне европске политичке и економске токове, и остваривања привредне, научне, образовне и културне сарадње са европским градовима и регијама и њиховим институцијама.

Фонд обавља следеће послове дефинисане Статутом Фонда:

- Координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција;
- Активности везане за коришћење европских структурних развојних фондова, као и програма техничке помоћи ЕУ;
- Координација са активностима Канцеларије за европске интеграције Владе Републике Србије;
- Сарадња са органима локалних самоуправа и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција;
- Сарадња са међународним и европским органима и институцијама;
- Остваривање привредне, научне, образовне и културне сарадње са подунавским градовима и регионима;
- Јачања процеса регионалне сарадње;
- Израда и објављивање стручних и научних радова у области европских интеграција;
- Едукација у области европских интеграција;
- Сарадња са научним институцијама и факултетима у областима које су предмет делатности;
- Промоција заједничких европских вредности и идеја у средствима јавног информисања, као и кроз одржавање семинара, округлих столова, трибина и предавања;
- Оснивање стручне библиотеке и документационог центра.

У координацији са Министарством спољних послова Републике Србије у Мисију Републике Србије при Европској унији упућени су представници АП Војводине, док је Влада АП Војводине донела Одлуку да се у административном центру Европске уније промовишу потенцијали АП Војводине, њени привредни, културни, научни, образовни и туристички капацитети, у складу са важећим прописима Републике Србије и АП Војводине. У том смислу Фонд је задужен за обављање стручних и административно-техничких послова ради спровођења ове одлуке.

Стратешко опредељење Фонда је унапређивање капацитета институција и релевантних партнера, у процесу управљања ЕУ пројектима путем коришћења свих расположивих могућности које нуде европски програми.

Делокруг рада Фонда обухвата следеће активности:

- Планирање, праћење, усмеравање и унапређивање институционалних и организационих капацитета администрације на различитим нивоима државне управе у складу са потребама процеса придруживања Европској унији;
- Сарадња са специјализованим међународним, европским и домаћим институцијама;
- Промоција АП Војводине у административном центру Европске уније – Бриселу;
- Израда стручних анализа и студија;
- Праћење и анализа регионалних интеграционих процеса;
- Анализа економских ефеката процеса придруживања ЕУ, односно спровођења Споразума о стабилизацији и придруживању ЕУ;
- Послови координације приликом израде пројеката везаних за коришћење европских програма и програма техничке помоћи;
- Праћење и учествовање на стручним скуповима везаним за коришћење ЕУ фондова на располагању институцијама са територије Републике Србије;
- Пружање стручне помоћи заинтересованим институцијама у припреми предлога пројеката;
- Предлагање мера ради што ефикасније реализације програма и пројеката финансираних из ЕУ средстава;
- Праћење реализације програма финансираних из ЕУ средстава.

Дугорочни циљеви Фонда су дефинисани одлукама Владе АП Војводине и базирају се на успостављању и јачању регионалне сарадње, као инструмента економске и развојне политике, јачању капацитета институција АП Војводине и локалних самоуправа у процесу европских интеграција и што ефикаснијем позиционирању и представљању АП Војводине, односно Републике Србије у кључним европским центрима, институцијама и организацијама, путем промоције привредних, културних, научних, образовних и туристичких потенцијала и капацитета АП Војводине. Дугорочни циљеви Фонда су и подршка покрајинским институцијама у дефинисању развојних приоритета из европске агенде, израда и усавршавање система за информисање о расположивим ЕУ фондовима, едукација заинтересованих субјеката у циљу подизања апсорпционих капацитета, стручно оспособљавање и усавршавање запослених у Фонду, као и обављање других стручних послова за потребе Владе АП Војводине.

Краткорочни циљеви Фонда су како имплементација успешних пројеката и обезбеђивање финансијских средстава кроз програме Европске уније доступне институцијама са територије АП Војводине и из средстава других развојних фондова, проширивање мреже партнерских институција које задовољавају постављене услове за финансирање путем ИПА и других програма Европске уније, као и средстава других развојних фондова, тако и наставак обилазака локалних самоуправа на територији АП

Војводине којима се подржавају локални актери у изради и имплементацији пројеката који се делом финансирају из средстава Европске уније. Поменути стратешки приоритети укључују и пружање подршке иницијативама и програмима којима се јачају капацитети администрације, којима се учвршћује процес регионалне сарадње и подстиче ефикасно коришћење средстава из претприступних фондова Европске уније.

I. АКТИВНОСТИ ВЕЗАНЕ ЗА КОРИШЋЕЊЕ ЕВРОПСКИХ ФОНДОВА

Показатељи на основу доступних информација о броју поднетих предлога пројеката и одобрених пројеката са територије АП Војводине у протеклом периоду су вишеструко порасли, што указује да је остварен значајан напредак на пољу коришћења европских фондова у нашој Покрајини. Поред пројектних, Фонд спроводи низ активности усмерених на подизање информисаности и капацитета институција са територије АП Војводине везаних за могућности коришћења ЕУ фондова, што индивидуално, што у сарадњи са релевантним организацијама и партнерским институцијама.

На основу Годишњег плана рада Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2015. годину дефинисан је низ активности које доприносе остварењу циљева постављених самим планом. Наиме, као најзначајнији циљ истиче се наставак креирања и конкурсисања са пројектним предлозима према конкурсима Европске уније, а у сарадњи са домаћим и регионалним партнерима. Такође, као пратећи циљеви јављају се координација активности покрајинских институција у процесима европских интеграција и остваривање сарадње са органима локалних самоуправа и другим организацијама, телима и установама које се баве питањима европских интеграција. Велики значај се такође придаје подизању капацитета администрације на свим нивоима одлучивања за обављање послова у вези са европским интеграцијама, као и јачање апсорпционих капацитета покрајинских институција, локалних самоуправа и свих осталих заинтересованих субјеката.

Фонд, као кључне активности у свом раду усмерене ка остваривању постављених циљева, реализује едукативне активности, обавља послове прикупљања, обраде, анализе и представљања информација везаних за ЕУ фондове које су релевантни за институције како из јавног, тако и из приватног сектора. Фонд своје partnere и све заинтересоване институције информисе путем састанака координационих група, инфо дана, акција попут ФЕП тура и „Отворених врата“, специјализоване интернет странице, конференција за штампу, а истовремено врши и рано идентификовање потенцијалних пројектних идеја путем процена пројектних предлога.

1. Едукативне активности

Будући да се Србија налази у процесу евроинтеграција појављују се и изазови које треба да превазиђу не само државни, регионални и локални органи и институције већ и представници организација цивилног друштва, образовних и научних институција, институција културе и медија али и представници институција које се баве питањима социјалне заштите и едукативних програма на тему припрема европских пројеката и система финансирања истих. У циљу подизања институционалних капацитета АП

Војводине и капацитета свих субјеката заинтересованих за пројектно финансирање кроз ЕУ фондове, Фонд је током 2015. године реализовао низ обука у виду семинара, радионица и тренинга у области припреме предлога пројеката по европским правилима и процедурама, као и на тему имплементације одобрених европских пројеката.

Врсте обука обухваћених едукативним активностима:

- Обуке у сарадњи са Покрајинским Секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице
- Обуке за трећа лица;
- Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”.

1. Обуке у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Фонд „Европски послови“ АП Војводине и Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице покренули су серију обука за представнике васпитно-образовних институција са територије Аутономне покрајине Војводине под називом „Фондови Европске уније: од идеје до реализације“. На основу протокола о сарадњи потписаног у јуну 2013, Фонд је пружао подршку у циљу јачања капацитета основних и средњих школа на територији покрајине, у циљу припреме за коришћење финансијских средстава доступних путем финансијских инструмената ЕУ, у новом циклусу 2014-2020.

Табела 1. – Одржане обуке у овој области током 2015. године

ИНСТИТУЦИЈА	АДРЕСА И МЕСТО ОДРЖАВАЊА ОБУКЕ	ДАТУМ ОБУКЕ	БРОЈ ПОЛАЗНИКА
Обука за Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	Дом ученика средњих школа Сомбор, Стапарски пут 1а, Сомбор	11-13.2.2015.	23
Обука за Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	Гимназија "Жарко Зрењанин", Палих бораца 9, Врбас	11-13.3.2015.	32

Обука за Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	Дом ученика средњих школа "Ангелина Којић - Гина", Цара Душана 4, Зрењанин	25-27.3.2015.	29
Обука за Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	Дом ученика средњих школа „Бранково коло“, Епископа Висариона 3, Нови Сад	22-24.4.2015.	26
Обука за Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	Средњошколски дом, Николајевска бр.1, Нови Сад	6-8.5.2015.	23
Обука за Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице	Средња школа "Ђорђе Натошевић", Трг Слободе 2а, Инђија	13-15.5.2015.	21
Укупно			154

Ове едукативне активности, током 2015. године, обухватиле су укупно 154 полазника. Значајан резултат представљају пројектне идеје осмишљене у складу са приоритетима и циљевима европских програма, али и стратешким документима Републике Србије и АП Војводине. Приоритети образовно-васпитних установа, коришћење локалних ресурса, решавање локалних проблема и усмерење на обогаћивање школског живота ученика су у фокусу пројектних идеја, а теме које су обухваћене су се односиле на:

- решавање проблема у области здравља ученика,
- трансформацију мањих сеоских школа у школе у природи,
- активно бављења ученика спортом,
- превенцију вршњачког злостављања у школама,
- унапређивање језичких и информатичких компетенција ученика,
- развој образовних програма за ученике са сметњама у развоју,
- активно укључивања ученика у живот локалне заједнице,
- заштиту животне средине итд.

Значајну подршку акцији пружили су ученички домови у Сомбору, Врбасу, Зрењанину, Инђији и Новом Саду, који су уступили простор и обезбедили логистичку подршку.

II. Обуке за трећа лица

Главни циљ обука у организацији Фонда јесте да се представници инсититуција оспособе за коришћење фондова Европске уније, да науче самостално да формулишу пројектне предлоге и стратешки их позиционирају у оквиру дефинисаних приоритета, мера и финансијских ограничења. Током обука полазници развијају посебне вештине и ставове који су неопходни за преузимање активне улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу. Циљ Фонда је да се преко обука и тренинга утиче на правовремено идентификовање потенцијалних пројектних идеја и предлога, обавештеност о актуелним и планираним конкурсима, као и да се превазиђу све потешкоће приликом формулисања и подношења пројектних предлога.

Током целе године је била отворена могућност формирања едукативних садржаја по мери и захтевима самих заинтересованих организација и полазника. Тренинг програми су били намењени пре свега запосленима у институцијама јавног сектора (јединице локалне самоуправе, покрајински секретаријати и њихови индиректни корисници, јавна и јавно-комунална предузећа итд.) која су препознала пројектно финансирање као своју шансу, али и другим заинтересованим организацијама са територије наше земље и АП Војводине које имају значајну улогу у процесу европских интеграција и приближавања нашег друштва Европској унији.

Специфични циљеви обуке су:

- упознавање са начином управљања и основним карактеристикама расположивих фондова у оквиру Инструмента за претприступну помоћ Европске уније,
- представљање значаја претприступних фондова Европске уније,
- упознавање са концептима програма прекограничне сарадње и програма Заједнице у којима Република Србија има право учешћа,
- упознавање са основним принципима управљања пројектним циклусом,
- упознавање и практична примена приступа логичког оквира у развијању и формулисању пројектних идеја,
- упознавање и оспособљавање за коришћење алата који олакшавају припрему предлога пројеката,
- упознавање са садржајем апликационих формулара и других неопходних пројектних образаца, упознавање са критеријумима за евалуацију квалитета пројектних предлога,
- представљање примера успешних пројеката.

Табела 2. – Одржане обуке под називом „Могућности финансирања путем ЕУ фондова“ током 2015. године

ИНСТИТУЦИЈА	АДРЕСА И МЕСТО ОДРЖАВАЊА ОБУКЕ	ДАТУМ ОБУКЕ	БРОЈ ПОЛАЗНИКА
Општина Пећинци	Општина Пећинци, Слободана Бајића 5, Пећинци	4-6.2.2015.	13
Национални савет румунске националне мањине	Меше Селимовића бб, Зрењанин	4-6.3.2015.	14
Служба за управљање људским ресурсима Покрајинске владе	Скупштина Аутономне покрајине Војводине, Владике Платона бб, Нови Сад	20-22.5.2015.	25
Национални савет словачке националне мањине	Скупштина Општине Бачки Петровац, Коларова 6, Бачки Петровац	24-26.6.2015.	21
English Language Teachers' Association - ELTA	British Council, Теразије, 8/ II, Београд	1-3.7.2015.	21
Хемофарм	Хемофарм а.д. , Београдски пут бб, Вршац, сала Квалитет 1.	16-18.9.2015.	21
Факултет за метрологију, квалитет, приборе, алате и еколошко инжењерске аспекте Факултета техничких наука	Факултет техничких наука, Трг Доситеја Обрадовића 6, Нови Сад	23-25.9.2015.	14
Национални савет немачке националне мањине	Хуманитарно удружење Немаца „Герхард“, Матије Гупца бб, 25000 Сомбор	21-23.10.2015.	15
Служба за управљање људским ресурсима Покрајинске владе	Скупштина Аутономне покрајине Војводине, Владике Платона бб, Нови Сад	4-6.11.2015.	20
Регионална развојна агенција ПАНОНРЕГ	Трг Цара Јована Ненада 15, Суботица	18-20.11.2015.	22
Факултет за правне и пословне студије „Лазар Вркатић“	Булевар Ослобођења 76, Нови Сад	25-27.11.2015.	22

Основна школа „Бошко Ђуричић“	Милана Мијалковића 15, Јагодина	2-4.12.2015.	24
Установа за децу и младе Дечије село „Др Милорад Павловић“	21208 Сремска Каменица	9-11.12.2015.	19
Ерасмус студентска мрежа Нови Сад	Омладински центар Инфополис, Трг Слободе 3, Аполо центар, Нови Сад	16-18.12.2015.	10
Укупно			261

Узимајући у обзир да је главни циљ обука да учесници овладају вештинама формулисања пројектних предлога у складу са финансијским ограничењима, приоритетима и мерама, зависно од датих позива и конкурса, значајно је истаћи да је у оквиру ове и претходне едукативне активности обучено 415 учесника, кроз 20 обука. Учесници су оспособљени за преузимање активније улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу, а у складу с европским стандардима и одговарајућим покрајинским и републичким стратешким документима. Преглед одржаних обука приказан је у табелама 1 и 2, по врсти односно намени самих обука (у табели 1. приказане су обуке које су реализоване у сарадњи са Покрајинским Секретаријатом за образовање, управу, прописе и националне мањине – националне заједнице).

График 1. – Преглед одржаних обука по врстама институција за 2015. годину

Едукативне активности на тему припреме и реализације европских пројеката спровођене су током целе године. Структура на основу врсте институција које су поднеле захтев за одржавање обуке приказана је на графику бр. 1. Највећи број полазника, 54%, су представници образовних институција, али и представници научно-истраживачких центара и факултета. Представници институција које су основане од стране Републике Србије и АП Војводине чине 16% од укупног броја полазника, локалне самоуправе 8%, а 22% чине представници невладиних организација и других видова удружења.

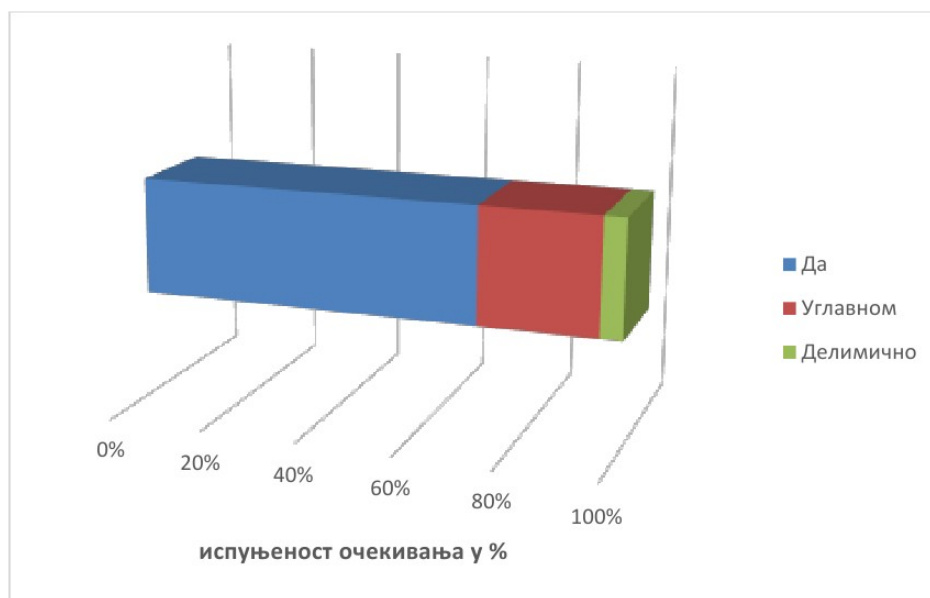
Предавачи су били на располагању полазницима за све недоумице и *online* консултације како током, тако и након одржавања обука.

На основу евалуационих упитника попуњених од стране полазника након реализованих обука утврђено је да је концепт обука у потпуности испунио очекивања корисника, као и све информације које су им презентоване, а посебно практични део обука и интерактивни приступ предавача. Све компоненте обука су веома високо оцењене. На основу графика бр. 2 укупно 83% полазника обука је вођење семинара и приступ предавача оценило оценом 5, садржај обуке је такође оцењен највишом оценом од стране 70% полазника, квалитет презентација са 71%, укупна форма и стил семинара са 67%, ниво интерактивности са 65% и рад у радним групама са 79%.

График 2. – Оцене квалитета елемената обуке на основу евалуационих листића попуњених од стране полазника обука

График 3. – Испуњеност очекивања полазника након реализације обука

Преко 71% полазника је након реализације обука изјавило да је семинар испунио њихова очекивања што је приказано графиком бр. 3.

На основу укупних резултата спроведене евалуције, реализација обука ће се наставити и током наредне године (2016. године), јер је потреба за обукама и даље веома присутна и актуелна, имајући у виду наставак процеса приближавања Републике Србије Европској унији.

Представници Фонда за свој рад примили су током 2015. године захвалнице у Скупштини АП Војводине поводом успешног организовања обуке *„Могућности финансирања путем ЕУ фондова“* у више наврата у сарадњи са Службом за управљање људским ресурсима Владе АП Војводине, а као допринос континуираном професионалном развоју и стручном усавршавању запослених у покрајинској администрацији, уз препоруку да се и током наредне године исте обуке понове како би се обухватио што већи број покрајинских службеника.

III. Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Реализација специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Узимајући у обзир да се сваке године значајна ЕУ средства одобравају за спровођење пројеката на националном, регионалном и локалном нивоу широм Европске уније и држава које се налазе у претприступном процесу, а сходно Акционом плану за реализацију приоритета Програма развоја АП Војводине 2014-2020. године, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду, реализовао Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, који је у План уврштен у оквиру Приоритета ИВ (Развој институционалне инфраструктуре), у мери 4.1 (Развој институционалног оквира у циљу смањења регионалних разлика) под називом „Академија за европске послове и фондове“.

Главне предности Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“ огледају се у следећем:

- Обједињено и системско унапређење институционалних капацитета у АП Војводини;
- Стратешко фокусирање на обуке на основу приоритета покрајинске администрације, а у складу са потребама покрајине и локалних самоуправа;
- Ефикасно и директно преношење најновијих информација по питању коришћења ЕУ фондова;
- Ефикаснији начин за одржавње обука у земљи и иностранству код регионалних партнера.

Први циклус Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, Фонд „Европски послови“ АП Војводине спровео је у сарадњи са Универзитетом у Новом Саду, док је комплетан Програм финансиран средствима Аутономне покрајине Војводине.

Специјалистички програм омогућио је учесницима упознавање са ЕУ процесима и регионалним политикама, као и са значајем и могућностима приступања европским фондовима, ради одговарајуће стручне анализе проблема регионалног развоја у контексту ЕУ интеграција, а ради доношења релевантних одлука и закључака приликом управљања пројектима и креирања програмских и пројектних докумената у процесу приступања Европској унији. Програм је био намењен запосленима у јединицама локалне самоуправе, покрајинској администрацији, развојним агенцијама, јавним и јавно-комуналним предузећима, образовним институцијама, институцијама културе, организацијама цивилног друштва, малим и средњим предузећима и предузетницима, факултетима, институтима и истраживачким

установама, другим институцијама које могу кориснити средства из европских фондова.

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је, у циљу одабира полазника, дана 22. јануара 2015. године, објавио Конкурс за пријаву на Програм који је био отворен до 6. фебруара 2015. године до 12.00 часова. Конкурс је објављен на информативним порталима Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Универзитета у Новом Саду и Покрајинске владе. Поводом Конкурса пристигло је 150 пријава, полазника из различитих сектора и институција јавне управе, приватних фирми као и невладиног сектора. Програмски савет извршио је дана 10. фебруара 2015. године одабир 30 лица - полазника Програма. О резултатима конкурса, у року од два дана по завршетку заседања, обавештени су сви кандидати који су учествовали на конкурс.

Фонд је извршио избор професора и предавача са Листе предложене од стране Универзитета у Новом Саду, а која представља саставни део понуде Универзитета у оквиру тендерске процедуре. Универзитет у Новом Саду обезбедио је адекватан простор за спровођење едукативних активности чиме су се стекли услови за почетак реализације Програма.

Током трајања програма, одржано је укупно 325 наставних часова који су обухватили 19 образованих дисциплина организованих кроз 6 радних модула и то:

МОДУЛ I: ПРАВО И ПОЛИТИКЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Наставне јединице:

1. Процедуре и правни аспекти Европске уније
2. Ефикасност, одлучивање и преговарање у Европској унији
3. Програмирање структурних и претприступних фондове Европске уније

МОДУЛ II: РЕГИОНАЛНЕ РАЗВОЈНЕ ПОЛИТИКЕ И ЕВРОПСКА УНИЈА

Наставне јединице:

1. Политика Европске уније и одрживи регионални развој
2. Утицај глобализације на територијалну, прекограничну и транснационалну сарадњу
3. Економски аспекти регионалног развоја Европске уније
4. Рурални развој и кохезиона политика ЕУ
5. Урбано планирање и развој

МОДУЛ III: ПРИПРЕМА И ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЕУ ПРОЈЕКТА

Наставне јединице:

1. Програми Европске уније – генерални принципи и регулатива
2. Припрема пројеката и пројектних предлога
3. Имплементација пројеката Европске уније

4. Имплементација јавних набавки и ЕУ стандарда

МОДУЛ IV: УПРАВЉАЊЕ РЕСУРСИМА И ПРОЈЕКТНИМ ЦИКЛУСОМ

Наставне дисциплине:

1. Инструмент за претпритупну помоћ (ИПА)
2. Управљање пројектним циклусом
3. Буџетирање ЕУ пројеката

МОДУЛ V: РАЗВОЈ КАПАЦИТЕТА И УМРЕЖАВАЊЕ

Наставне дисциплине:

1. Умрежавање и проналажење пројектних партнера
2. Евалуација пројектних предлога и лобирање

МОДУЛ VI: РАЗВОЈНИ ПРОГРАМИ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Наставне дисциплине:

1. Инструмент за претприступну помоћ- Програми прекограничне и транснационалне сарадње
2. Програм Креативна Европа, Програм Хоризонт 2020

Реализација модула Програма текла је следећом динамиком:

- Први модул од 13.02. до 14.03.2015. године
- Други модул од 14.03. до 09.05.2015. године
- Трећи модул од 09.05. до 19.06.2015. године
- Четврти модул од 05.09. до 03.10.2015. године
- Пети модул од 09.10. до 24.10.2015. године
- Шести модул од 30.10. до 14.11.2015. године

Настава се редовно одвијала петком у трајању од 5 школских часова и суботом у трајању од 10 школских часова. Полазницима је за свако предавање обезбеђен штампани материјал. Вршена је евиденција присуства полазника, као и евалуација предавача након сваког предавања. За потребе реализације едукативних активности предавачи су имали обавезу припреме наставног материјала који обухвата:

- кратак опис предмета
- ППТ(ППТХ) презентације предавања на мастер слајду;
- списак литературе и линкове на електронске изворе коришћене за припрему наставних јединица;
- агенду са сатницом и називом тематских јединица.

Отворена предавања у оквиру специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

- 15. маја 2015. године, одржао је предавање проф. др Франц Шаусбергер, председавајући Института региона Европе (ИРЕ) и делегат аустријске покрајине Салцбург у Комитету региона, и Предраг Новиков, шеф Канцеларије АП Војводине у Бриселу.

Тема излагања проф. др Франца Шаусбергера је била регионализација и децентрализација, као и улога региона и локалних самоуправа на пољу евроинтеграција. Проф. др Шаусбергер је указао на важност да, поред националног нивоа, и представници локалног и регионалног нивоа, треба да буду укључени у процес преговарања са Европском унијом. Такође је скренута пажња да регионализација захтева посебну политичку културу, међусобно разумевање, поверење и вољу, као и систем прекограничне сарадње и сарадње на локалном нивоу. Предраг Новиков, шеф канцеларије АП Војводине говорио је о свом раду у Бриселу, о важности присуства Војводине на месту где се доносе одлуке, као и важности регионалног повезивања.

- 6. новембра 2015. године предавање је одржао Себастијан Рим, директор Дунавске канцеларије у Улму, Немачка. Тема излагања била је представљање Стратегије ЕУ за Дунавски регион и активности Дунавске канцеларије у Улму, као и пројектно планирање у контексту ЕУ.

Стручна пракса у оквиру Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

Поред успостављања квалитетног програма едукације полазника, важан део Специјалистичког програма био је и упознавање полазника са практичном применом стеченог знања током организоване стручне праксе. Узимајући у обзир тренутну позицију Републике Србије у процесу интеграција најбољи модел за горе поменуто јесте упознавање са ситуацијом у земљама у окружењу које су приступиле Европској унији током претходних година и где модели су/финансирања пројеката подразумевају методе које су најприближније методама су/финансирања пројеката у Републици Србији. На овај начин су полазници у реалном окружењу упознати са регионалним и локалним програмима развоја, и омогућено им је сагледавање и практична примена поменутих програма кроз развојне пројекте и моделе финансирања истих. Сврха оваквог приступа јесте да се омогући трансфер знања, координација правовремене подршке и јачање постојећих капацитета јавне управе за

коришћење ЕУ средстава у свим секторима који су директно укључени у процес интеграција

Имајући у виду потписан Споразум о сарадњи између Аутономне покрајине Војводине и Истарске Жупаније, као и то да се Истарска жупанија показала као пример добре праксе у коришћењу средстава из европских фондова, стручна пракса Специјалистичког програма одржана је у периоду од 29. јуна до 2. јула 2015. године, у Истарској жупанији (Република Хрватска).

Поред Фонда и полазника прве генерације специјалистичког програма целоживотног учења, учесници су били и представници Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање, Скупштине АП Војводине и РТВ. Циљ посете је био да се учесници боље упознају са радом и искуствима поменуте жупаније са програмима који подстичу рурални и регионални развој, као и развој сектора културе и медија. Важан део програма било је и упознавање полазника с практичном применом стеченог знања и примера добре праксе у коришћењу средстава из европских фондова.

Програм је обухватио сусрете у следећим институцијама:

1. Бале, Центар за ЕУ и међународну сарадњу, Каштел Бембо
 - Одсек управе за културу Истарске жупаније – „Regione Istriana“, презентација пројеката финансираних из ЕУ фондова: „*Revitas, Heart of Istria, Adriamuse*“
 - ИКС 2 Истарска културна стратегија
 - Одсек управе за међународну сарадњу, презентација пројеката финансираних из ЕУ фондова: „*Parenzana, Re.d.d Hill*“
2. Пула
 - Поморски и историјски музеј Истре – представљање пројекта ХЕРА
 - институције и удружења у култури: Савез удружења Ројц, портал Културистра, Пула филм фестивал, удружење Метамедиј – презентација пројекта „*Creative EU*“
3. Пазин
 - „*AZZRI*“, Пазин, представљање Стратешког плана руралног развоја Истарске жупаније (подршке, улагање, развој)
 - Едукацијски гастро центар Истре, представљање Центра и пројекта „*KEY Q* - Кључ за квалитет развоја и валоризацију пољопривредно-прехрамбених ресурса на јадранском подручју“

4. Драгућ

Драгућ, Кућа фресака – пројект финансиран из ЕУ фондова - „Revitas“

Последњег дана, представници Фонда „Европски послови“ АП Војводине одржали су састанак са представницима Истарске развојне агенције (ИДА) у Пули на тему могућности будуће сарадње ове две институције.

Теме планираних сусрета обухватиле су све секторе из којих полазници долазе, а пре свега сектор регионалног и руралног развоја, културе и медија. Такође, реализација стручне праксе омогућила је да се теоријско знање, стечено путем Специјалистичког Програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, упореди са реалним стањем. Домаћинима су током стручне праксе представљени капацитети АП Војводине и Фонда, промовисан је сам Програм, у циљу даљег развоја сарадње и ширења партнерске мреже за ЕУ пројекте. Присуство представника покрајинске администрације из релевантних области, који се баве предметним темама, како са аспекта регионалног повезивања, руралног развоја и нормирања целокупног процеса који са собом носе ЕУ интеграције допринело је успостављању нових партнерстава, као и јачању капацитета покрајинске администрације.

Сусрети су омогућили размену искустава и успостављање контаката полазника Програма и домаћина што ће свакако допринети побољшању капацитета за будућу сарадњу са институцијама из истарског региона. Дискусија и планиране презентације омогућиле су полазницима да кроз примере сагледају моделе по којима је процес европских интеграција реализован у Хрватској, али исто тако и како да верификују своје знање стечено током едукације кроз постављање питања везаних за припрему, имплементацију и ревизију представљених пројеката и програма развоја.

Додела сертификата полазницима специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“

На свечаности у Скупштини АП Војводине 24. новембра 2015. су додељени сертификати полазницима који су похађали Специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“.

Прва генерација састављена од 30 полазника, из покрајинских институција и секретаријата, локалних самоуправа и организација цивилног друштва са територије АП Војводине, успешно је усвојила релевантна знања и вештине које ће им омогућити да активно учествују у процесу европских интеграција и то посебно кроз процес активног управљања ЕУ фондовима са циљем регионалног развоја АП Војводине.

2. ФЕП туре

Унапређивање односа Србије са ЕУ и напредак у интеграцијама захтева унапређење и побољшање информисаности грађана и представника свих сектора у АП Војводини по питању самог процеса европских интеграција, као и промовисања регионалних иницијатива, интензивирања сарадње и упознавања са могућностима за креирање и имплементацију заједничких пројеката, Фонд организује и спроводи посете општинама и градовима на територији АП Војводине усмерене на представнике локалних самоуправа, округа, привредних комора, јавних предузећа, невладиног сектора, те других релевантних институција. Главни циљ ових обилазака је упознавање присутних са могућностима финансирања које нуде ЕУ фондови који су на располагању субјектима са територије Војводине.

Сврха информативно-едукативних активности на терену је упознавање са:

- циљевима и услугама Фонда,
- европским интеграционим процесима у Републици Србији,
- спољним активностима Европске уније са нагласком на Западни Балкан,
- значајем ЕУ фондова,
- актуелним фондовима и програмима Европске уније, као и будућим програмима који ће бити отворени за институције из Србије, са нагласком на позиве који су на располагању институцијама са територије Војводине,
- програмима прекограничне сарадње у оквиру ИПА компоненте II,
- изазовима током имплементације пројеката,
- примерима успешних ЕУ пројеката и примерима позитивне праксе,
- обукама и тренинзима које организује и спроводи Фонд,
- Споразумом о стабилизацији и придруживању (ССП) као специфичном инструменту за успостављање веза између трећих држава и Европске уније,
- Дунавском стратегијом и њеним приоритетима,
- могућностима које пружа Канцеларија Војводине у Бриселу,
- ЕУ програмима и фондовима који су отворени за кориснике из Србије са тренутним статусом земље кандидата за чланство у Европској унији.

Током 2015. године представници Фонда су обишли установе на територији 27 општина и градова АП Војводине и остатка земље на којима је присуствовало преко 730 учесника и то у:

1. Сремској Каменици
2. Јагодини
3. Сомбору
4. Центру за привредни и технолошки развој АП Војводине, АндРЕВЉЕ, Баноштор
5. Вршцу
6. Британском савету, Београд

7. Општини Бачки Петровац
8. Инђији
9. Зрењанину
10. Задужбини Илије М. Коларца, Београд
11. Суботици
12. Дому ученика средњих школа „Ангелина Којић – Гина“, Врбас
13. Зрењанину
14. Дому ученика средњих школа, Сомбор
15. Општини Пећинци
16. Свилајнцу
17. Параћину
18. Баточини
19. Книћу
20. Рековцу
21. Сирогојну, Музеј Старо село
22. „Терра“, Кикинда
23. Апатину
24. Ковачици
25. Ботошу (ЛАГ)
26. Сремској Митровици
27. Руми

Уважавајући чињеницу да је наша покрајина претежно пољопривредна регија, приликом промовисања програма Европске уније акценат је стављен на рурални развој и ЕУ фондове усмерене на развој пољопривреде који ће бити доступни нашим организацијама, институцијама и асоцијацијама из руралних подручја.

Посете реализоване током 2015. године у општинама Баточина, Ћуприја, Параћин и Јагодина, имале су за циљ промивасање учешћа институција из Србије у програмима транснационалне сардње у оквиру ИПА II, као и другим ЕУ програмима који су отворени за институције из Републике Србије. Теме о којима се говорило поред претходно поменутих биле су и партнерство у програмима током буџетског периода 2014-2020. са статусом земље кандидата за чланство у Европској унији, а потом и национални, покрајински и локални приоритети у долазећем периоду, као и правила за конкурисање на отворене позиве и алоцирана средства за Републику Србију. Посебна пажња је била посвећена могућностима које пружа Канцеларија Војводине у Бриселу у циљу промовисања војвођанских градова и општина и привлачења директних страних инвестиција на територију Војводине.

3. Координационе групе

У циљу повећања апсорпционих капацитета АП Војводине када је у питању коришћење расположивих европских фондова, Фонд је наставио да узима активну улогу у координацији активности покрајинских институција, секретаријата Покрајинске владе, регионалних развојних агенција, органа јединица локалне самоуправе, и других институција укључених у процес европских интеграција, а које су исказале интересовање за сарадњу са Фондом.

Маја 2015. године Фонд је формирао нову координациону групу за организације цивилног друштва са територије АП Војводине са циљем јачања сарадње и партнерства између сектора цивилног друштва и Фонда, као и других јавних покрајинских институција и општина у процесу европских интеграција. Као део система за информисање, координационе групе наставиле су да окупљају представнике релевантних јавних институција, као и организација цивилног друштва на подручју АП Војводине, са циљем унапређивања протока информација на тему доступних европских фондова и програма, као и актуелних европских конкурса.

Свакој институцији и организацији дата је могућност да делегира свог представника (контакт особу) у оквиру одређене координационе групе. Контакт особа је задужена за комуникацију и сарадњу са Фондом, на располагању су јој све информације од значаја за институцију/ организацију коју представља, а везано за могућности финансирања путем европских фондова, као и других тематских области из оквира процеса европских интеграција. Током 2015. године настављен је рад са претходно формираним координационим групама.

1. Координациона група за општине и градове

У току 2015. године Координациона група за општине и градове имала је редовне кварталне састанке на којима су презентовани актуелни позиви за подношење предлога пројеката у оквиру европских фондова доступних члановима поменуте координационе групе. Такође, у оквиру састанака пружане су и друге релевантне информације из различитих домена и аспеката процеса европских интеграција у зависности од интересовања и појединачних потреба чланова групе.

Квартални састанци организовани су у Скупштини АП Војводине и често су обухватили више координационих група, обзиром да су актуелни ЕУ позиви и програми били доступни чланицама више координационих група истовремено (нпр. позиви за предлоге пројеката отворени за покрајинске институције, јавна предузећа, цивилно друштво и сл.). Услед поменутог, заједнички састанци више различитих координационих група представљали су одличну могућност за склапање нових партнерстава, како у оквиру пројектних позива, тако и у контексту других ЕУ

иницијатива. Исто тако, отворена је могућност за успостављање ефикасније и конкретније сарадње између државног и цивилног сектора.

Главни акценат састанака била је промоција одрживог развоја региона кроз ефикасну употребу регионалних потенцијала, као и успостављање даљих партнерстава између чланица координационих група. Презентовани су отворени позиви: ИПА прекогранични програм Хрватска-Србија 2007-2013; ИПА прекогранични програм Босна и Херцеговина-Србија 2007-2013; ИПА прекогранични програм Румунија-Србија 2014-2020; Вишеград-Западни Балкан 2015; Медијски програм ЕУ 2014; Позив Централно-европске иницијативе ЦЕИ КЕП Аустрија; Први позив у оквиру Дунавског транснационалног програма и др.

Општине и градови који су у току 2015. године препознали свој интерес у активној сарадњи са Фондом на тему коришћења европских фондова су следећи:

- Северно-бачки округ: Суботица, Бачка Топола, Мали Иђош;
- Средње-банатски округ: Зрењанин, Житиште, Нова Црња, Сечањ;
- Северно-банатски округ: Ада, Кањижа, Кикинда, Нови Кнежевац, Сента, Чока;
- Јужно-банатски округ: Алибунар, Панчево, Вршац, Ковачица, Ковин, Опово, Пландиште;
- Западно-бачки округ: Апатин, Кула, Оџаци, Сомбор;
- Јужно-бачки округ: Врбас, Нови Сад, Србобран, Сремски Карловци, Темерин, Тител;
- Сремски округ: Инђија, Ириг, Рума, Сремска Митровица, Шид.

II Координациона група за јавна и јавно-комунална предузећа, фондације и кластере

Ова група је обухватила следеће институције које су имале активну сарадњу са Фондом и током 2015. године:

- Јавно комунално предузеће „Водовод и канализација“ Нови Сад;
- Јавно комунално предузеће „Пут“ Нови Сад;
- Јавно комунално предузеће „Паркинг сервис“ Нови Сад;
- Јавно комунално предузеће „Тржница“ Нови Сад;
- Јавно предузеће „Национални парк Фрушка гора“;
- Јавно предузеће „Урбанизам“ Нови Сад;
- Јавно предузеће „Новосадска топлана“;
- Нафтна индустрија Србије;
- Фондација „ФЛУИД – Фонд за локално унапређење и демократију“ Нови Сад;
- Кластер здравственог туризма Војводине;
- EXIT фондација;
- ENECA - Economic Expert Community Association.

III. Координациона група за покрајинске секретаријате АП Војводине, регионалне развојне агенције и Универзитет у Новом Саду

Покрајински секретаријати и друге наведене институције имале су стабилну сарадњу са Фондом кроз активности координационих група, те биле у прилици да формирају стратешка партнерства у оквиру пројектних иницијатива и са организацијама цивилног друштва, а чиме је ојачан дијалог јавног и цивилног сектора у току 2015. године.

- Покрајински секретаријат за здравство, социјалну политику и демографију;
- Покрајински секретаријат за пољопривреду, шумарство и водопривреду;
- Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање;
- Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне заједнице;
- Покрајински секретаријат за финансије;
- Покрајински завод за социјалну заштиту;
- Завод за здравствену заштиту радника Нови Сад;
- Регионална развојна агенција Бачка;
- Регионални центар за друштвено-економски развој – Банат;
- Регионална развојна агенција Срем;
- Покрајински социјално-економски савет;
- Универзитет у Новом Саду.

IV. Координациона група за организације цивилног друштва

Узимајући у обзир значај и важност координационе групе за цивилно друштво путем које ће се ојачати сарадња и партнерство између сектора цивилног друштва и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, као и других јавних покрајинских институција и општина у оквиру процеса европских инеграција, основана је нова координациона група Фонда „Европски послови“ АП Војводине, која окупља организације цивилног друштва (ОЦД) са територије Војводине.

Дана 7. маја 2015. године одржан је конститутивни састанак координационе групе за ОЦД, која је обухватила око 40 организација цивилног друштва у најширем смислу те дефиниције (грађанска удружења, задужбине, фондације, невладине организације, синдикате, коморе и друге организације чији су циљеви и активности усмерене на остваривање јавног интереса). Организације-чланице координационе групе регистроване су на територији целокупне АП Војводине, а најзаступљеније су са територија следећих општина: Нови Сад, Оџаци, Стара Пазова, Зрењанин, Бачка Паланка, Бечеј, Сента, Бач и Бела Црква. Примарна област деловања већине организација јесте: заштита животне средине, медији, пољопривреда и европске интергације.

На оджаном састанку дефинисане су институционалне и административне потребе координационе групе, те у складу са поменутим дефинисани следећи циљеви:

- Успостављање отвореног и формализованог дијалога и партнерства са Фондом у оквирима процеса европских интеграција;
- Подизање капацитета ОЦД за узимање активног учешћа у процесу демократизације, европеизације и европских интеграција;
- Елиминисање погрешних перцепција и предрасуда везаних за улогу ОЦД и улогу покрајинске администрације у процесу европских интеграција.

У оквиру кварталних састанака који су се одржавали у току 2015. године акценат је био на следећим активностима: презентовање актуелних позива и програма ЕУ доступних цивилном друштву (укључујући и билатералне позиве за предлоге пројеката), те усмеравање поменутих фондова на примарне потребе развоја локалне заједнице; реализација обука за писање пројеката у оквирима ИПА фондова и ЕУ програма; представљање појединих секторских политика ЕУ, Републике Србије и АП Војводине од значаја за рад датих организација у контексту европских интеграција; информисање о могућностима узимања учешћа ОЦД сектора у процесу преговарања и др.

Током одржаних састанака препозната је потреба сарадње између цивилног и јавног сектора и дефинисане су главне препреке у том процесу. Сходно поменутом, у даљем раду координационе групе намењене организацијама ОЦД и даље ће се тежити отворенијем, континуираном и сталном дијалогу и сарадњи, те подизању капацитета ОЦД за активно и информисано учешће у процесу европских интеграција.

Генерално, неки од дефинисаних циљева координационих група који су испуњени у току 2015. године укључили су:

- Подизање капацитета АП Војводине у циљу прихватања новог циклуса финансирања из европских фондова за период од 2014. до 2020. године са посебним освртом на ИПА Инструмент за претприступну помоћ;
- Повезивање општина, покрајинских секретаријата, јавних предузећа и Универзитета ради заједничког наступа у циљу привлачења средстава из европских фондова;
- Проток релевантних информација.

Закључно, током 2015. године испуњен је примарни циљ формирања координационих група, а то је да су све релевантне институције и организације цивилног друштва правовремено обавештене о актуелним дешавањима у области европских интеграција, о расположивим фондовима ЕУ, као и да се на време кренуло са разрађивањем пројектних идеја, проналажењем пројектних партнера, склапањем партнерстава, писањем пројектних предлога и успешним конкурисањем на отворене позиве Европске уније. Ова активност показала се успешном и наишла је на велики одзив и интересовање и представника јавних институција, као и бројних организација цивилног друштва

Tabela 3. - Табела ОЦД чланица координационе групе ФЕП 2015.

Организација	Место организације	Примарни фокус организације
НВО Група за развојне пројекте ГДП, НВО Пекос,	Нови Сад	Екологија
Удружење Пендрагон	Бачки Брестовац	
Удружење "Активна Фрушка"	Стари Лединци	Заштита природе и туризам
Удружење "Зелени Еко Круг"	Темерин	Екологија
Удружење грађана "Екобечеј"	Бечеј	Екологија
Удружење "Футошки купус"	Футог	Пољопривреда
Фондација за развој домаћинства	Нови Сад	Пољопривреда
Видеомедеја	Нови Сад	Медији
Друштво "Питке Воде"	Нови Сад	Екологија
Удружење "Еупрогрес"	Нови Сад	
Удружење грађана "За здраву општину Стара Пазова"	Стара Пазова	
Туристичко друштво "Језера Чента"	Чента	Туризам
Удружење грађана "Нова земља 2020"		
Удружење "Инжењери заштите животне средине"	Нови Сад	Екологија
Центар за производњу знања и вештина	Нови Сад	
Пријатељи деце општине Инђија и Центар за неформално образовање "Други корак"	Инђија	
Центар за нове медије "КУДА.ОРГ"	Нови Сад	
ОЦД Школа плус	Бела Црква	
Удружење бициклиста рекреативаца "БАП Цуцлинг"	Бачка Паланка	
"Друштво одрживог развоја Дунав"	Нови Сад	
УГ "Евроинтеграције"	Бачка Паланка	Евроинтеграције
Едукативни грађански центар		
Фондација Спас		
Еколошки покрет општине Стара Пазова "ЕКО САН"	Стара Пазова	Екологија
Еко биље	Стара Пазова	Екологија
Еколошки покрет Оџаци	Оџаци	Екологија
Организација за вилсонову болест	Нови Сад	
Удружење "Бач у срцу Бачке"	Бач	

Европска Војводина	Нови Сад	
Удружење председника кућних савета	Сента	
Новосадска новинарска школа	Нови Сад	Медиј
Друштво љубитеља минерала, стена и фосила (Удружење ГЕО ПАН)	Нови Сад	Геологија
Удружење за заштиту животиња и животне средине "Лајка"	Сента	Екологија
Центар за развој цивилног друштва	Зрењанин	
Фондација "Корпа са миразима"	Торак/Житиште	
Центар за развој савремених вештина/Активизам ЗР	Зрењанин	
Удружење грађана "Радост"		
Социо еколошки	Деча	
Еколошки покрет Врбас	Врбас	
Удружење пријатеља Дунава, екологије, наутике, спорта и риболова "Дунав Каменар"	Нови Сад	
Удружење самохраних родитеља	Оџаци	
Ерасмус студентска мрежа	Нови Сад	
Удружење "Екопанонија"	Нови Сад	
Културно етнолошки клуб "ИСКОН"	Бач	
Удружење "НВО Color Media Events"	Нови Сад	
Центар "КУДА.ОРГ"	Нови Сад	

График 4. – Структура организација цивилног друштва према месту регистрације

4. Отворена врата

Интересовање институција и грађана за конкурисање се повећава из године у годину у складу са повећаним могућностима за конкурисање на позиве које расписује Европска унија у оквиру програма који се финансирају из претприступних фондова. Сходно томе Фонд је обезбедио стални термин за консултације, петком у периоду од 10 до 13 часова, уз електронску пријаву путем новог интернет портала Фонда.

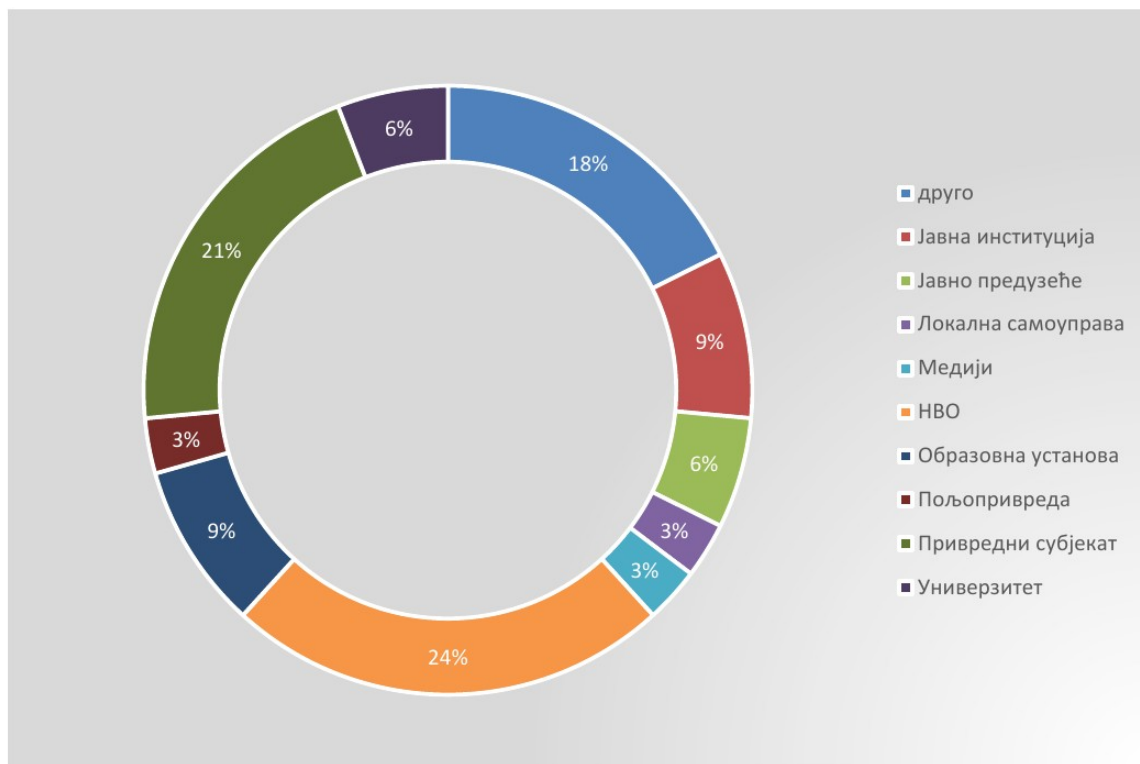
Теме које се најчешће јављају на консултацијама су следеће:

- информације о актуелним програмима и отвореним позивима,
- процена пројектних идеја
- могућности финансирања за приватне компаније кроз ЕУ фондове
- финансирање невладиног сектора
- регистрација у PIC бази ЕУ
- регистрација у PADOR бази
- финансирање пољопривредних произвођача
- могућности које нуде други донатори,

- учешће у ИПА програмима прекограничне сарадње,
- ревизија адекватности и прихватљивости пројектних идеја,
- оцена прикладности институција за конкурисање на ЕУ позиве,
- помоћ око израде предлога пројеката,
- помоћ око конкурсне документације,
- помоћ око израде логичке матрице пројекта,
- помоћ око буџетирања пројекта,
- Информације о обукама Фонда „Европски послови“.

Корисници услуга Фонда (92) су препознали важност ове активности и наишла је на велико одобравање од стране корисника услуга Фонда током свог одржавања и с тога ће се реализација наставити и наредне године. У оквиру поменуте акције најчешће се као корисници услуга Фонда јављају грађани заинтересовани за могућности финансирања путем ЕУ фондова, организације цивилног друштва (нпр. удружења грађана, културно-уметничка друштва, спортски клубови итд.), потом институције од јавног значја на територији Војводине (школе, градске и општинске управе, јавна предузећа, музеји, покрајински заводи итд.), као и предузећа из приватног сектора и пољопривредна газдинства.

90График 5. – Структура учесника на консултацијама у оквиру акције „Отворена врата“ током 2015. Године

Такође, Фонд пружа стручну помоћ приликом регистрације у ЕУ бази за потенцијалне кориснике и пројектне партнере – *PADOR*. Паралелно са регистрацијом у *Падор* бази пружа се и асистенција приликом регистрације у *PIC* бази ЕУ које је неопходно приликом конкурисања за фондове Европске уније као што су Хоризонт 2020, Креативна Европа, Еразмус+ итд. Консултације у вези са могућим проблемима који се могу јавити приликом регистрације су такође једна од тражених консултација.

5. Процена пројектних идеја

Фонд свим институцијама и појединцима заинтересованим за пројектно финансирање пружа подршку приликом правовременог идентификовања квалитетних пројектних идеја које се успешно могу финансирати из одговарајућих програма Европске уније и средстава других донатора. С обзиром на растући број доступних ЕУ програма и средстава расположивих током 2015. године, могућности за финансирање путем ЕУ фондова биле су разноврсније, а број отворених конкурса био је већи. Крајем прве половине године Србија је узела активно учешће у програму Хоризонт 2020. Фонд је у сарадњи са регионалним Привредним коморама организовао низ презентација на ову тему. Такође, почетком 4 квартала реализован је низ презентација на тему Програма „Креативна Европа“. С обзиром на могућност конкурисања код различитих европских фондова усмерених на различите области, веома је битно добро припремити предлог пројекта у складу са унапред дефинисаним правилима и смерницама ЕУ и проверити да ли су испуњени сви неопходни предуслови на шта су током процене даване одређене сугестије.

У складу са горе наведеним, Фонд је пружао подршку приликом:

- праћења и анализе отворених ЕУ конкурса,
- анализе усаглашености мера и приоритета отворених позива са циљевима пројектних предлога који су идентификовани као квалитетни и релевантни за конкурсе Европске уније и истовремено подобни за финансирање,
- оцене прикладности институција условима конкурса,
- помоћи при проналажењу пројектних партнера из земље и региона,
- анализе усклађености предлога пројекта са европским, националним, покрајинским и другим стратешким документима,
- дефинисања конкретних пројектних предлога код институција које су заинтересоване за конкурисање на актуелне ЕУ позиве,
- креирања предлога пројекта са разрадом циљева, резултата, радних пакета и активности уз претходно спроведену анализу проблема,
- утврђивања одрживости пројектних предлога,
- анализе ризика и претпоставки за успешно конкурисање и имплементацију одобрених пројекта,
- помоћи приликом буџетирања пројекта,
- пријаве пројектних предлога на прописаним обрасцима,
- помоћ при изради логичке матрице за пројектне предлоге.

- Израда плане активности приликом завршене прве процене пројектне идеје

Током 2015. године извршена је процена преко 90 пројектних идеја.

6. Истраживачко – аналитичке активности

У оквиру својих свакодневних активности Фонд обавља истраживачко-аналитичке активности везане за праћење актуелних програма и отворених конкурса Европске уније где институције основане у Републици Србији имају право учешћа. Такође, значајно место међу активностима Фонда имају и активности усмерене на анализе области релевантних за унапређивање процеса европских интеграција у нашој Покрајини, као и анализе нових могућности финансирања развојних и других пројеката у циљу повећања апсорпционих капацитета АП Војводине. Такође, један од циљева ове активности јесте праћење промена насталих током процеса приступања Републике Србије Европској унији.

- **Анализа ЕУ програма и позива отворених за кориснике из Србије**

У склопу активности које су везане за коришћење европских фондова, Фонд је пратио и анализирао актуелне европске програме како регионалног, тако и Европског карактера и отворене позиве и о њима информисао потенцијалне кориснике кроз медије, конференције за штампу, информативне сесије и путем интернет странице Фонда. Позиви који су били отворени током 2015. године, а од којих ће неки бити актуелни и током 2016. године представљени су у наредној табели.

Инструмент за предприступну помоћ - ИПА
• Инструмент за претприступну помоћ - ИПА 2014-2020 - СТАРТ – Фонд за пројекте дунавског региона
• ИПА прекорганични програм Србија – Босна и Херцеговина 2007-2013-Трећи позив за подношење пројектних предлога
• Дунавски транснационални програм - транснационални програм који доприноси спровођењу Макро-регионалне стратегије за Дунавски регион
• ИПА прекорганични програм Хрватска – Србија 2007-2013 - Трећи позив за подношење пројектних предлога
• Инструмент за претприступну помоћ - ИПА 2014-2020 - програм - Европски инструмент за демократију и људска права - Шема подршке за Србију (ЦБСС) 2014 & 2015
• Инструмент за претприступну помоћ - ИПА 2014-2020 - програм - ИПА Цивилно друштво - Позив за предлоге пројеката за акције/кампање заговарања НВО мрежа које се односе на одрживу употребу енергије и природних ресурса на Западном Балкану и у Турској - ЕТНАР
• Инструмент за претприступну помоћ - ИПА 2014-2020 - програм - Програм Европски Прогрес – Европско партнерство са општинама

• ИНТЕРРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Румунија-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката • ИНТЕРРЕГ ИПА програм прекограничне сарадње Бугарска-Србија 2014-2020 – Први позив за подношење предлога пројеката
Програми Европске уније
• Креативна Европа, Европски пројекти сарадње • Креативна Европа, Европске платформе 2015 • Креативна Европа, Књижевни преводи 2015 • Еразмус+, Осигурање квалитета на европском нивоу з циљу повећања транспарентности и признавања вештина и квалификација (ЕАЦЕА 48/2015) • Еразмус+, Изградња капацитета у области високог образовања ЕАЦ/А04/2015 • Еразмус+, Сарадња са цивилним друштвом у области рада са младима • Еразмус+, Пројекти мобилности појединаца са циљем учења за студенте и запослене на високошколским институцијама • Еразмус+, Изградња капацитета у области рада са младима – други круг • Еразмус+, Спорт: Колаборативна партнерства у спорту и непрофитни европски спортски догађаји који нису повезани са Европском недељом спорта 2015. • Еразмус+, Свеобухватан политички оквир за струковно образовање • Еразмус+, Изградња капацитета у области рада са младима • Еразмус+, Жан Моне – Активности 2015 • Еразмус+, Кључна активност 3 – Потенцијалне иницијативе – Експерименталне политике у сектору образовања у школама • Еразмус+, Кључна активност 1 – Еразмус Мундус заједнички мастер програми • Еразмус, Савези знања – Савези секторских вештина 2015 • Еразмус+, Кључна активност 3 – Подршка политичким реформама – Пројекти сарадње окренути ка будућности 2015 • Еразмус+, Изградња капацитета у области високог образовања 2015 • Еразмус+, Колаборативна партнерства у области спорта и непрофитни европски спортски догађаји у вези са Европском недељом спорта 2015. • Европа за грађане и грађанке, Братимљење градова – други рок • Европа за грађане и грађанке, Мрежа градова – други рок • Европа за грађане и грађанке, Пројекти цивилног друштва 2015 • Европа за грађане и грађанке, Европско сећање 2015 • Европа за грађане и грађанке, Мреже градова 2015 • Европа за грађане и грађанке, Братимљење градова 2015 • Хоризонт 2020 („Horizon 2020“) - ЕРЦ грантови за напредне истраживаче • КОСМЕ - COS-WP2014-3-15.02 - Већа синџерија између туризма, "high-end" и креативне индустрије • Хуманитарна помоћ и цивилна заштита - Позив за подношење предлога пројеката у циљу спречавања ризика и спремности за реаговање у области цивилне заштите и загађености мора у 2015. години • Креативна Европа – Медији

Остали европски програми

- **Европљани за мир** - Пажња: дискриминација! Пројекти против (социјалног) искључивања некад и сад
- **Изградња капацитета у земљама Западног Балкана и Републике Молдавије** - Позив за подношење предлога пројеката у оквиру БАЦИД Фонда
- **Европски инструмент за демократију и људска права** - Глобални позив за подношење предлога пројеката 2015
- **Европски ПРОГРЕС**- Питања родне равноправности: Подршка женском предузетништву доделом бесповратне помоћи за покретање бизниса
- **ЦЕИ програм размене знања** - КЕР Италија
- **ЦЕИ програм размене знања** - КЕР Аустрија
- **EUREKA** - Заједнички позив за прекограничне пројекте сарадње у дунавском региону за 2015. годину
- **Организација Уједињених нација за образовање, науку и културу (УНЕСКО)** - Конкурс Међународног фонда за промоцију културе за подношење предлога пројеката 2015
- **Европски инструмент за демократију и људска права (ЕИДХР)** - Успостављање механизма Европске уније за бранитеље људских права

Инструмент за претприступну помоћ:

- Дунавски транснационални програм је програм који ће допринети спровођењу Макро-регионалне стратегије за Дунавски регион. Дунавски регион обухвата територију 14 земаља (девет чланица ЕУ: Аустрија, Немачка – покрајине Баден Виртемберг и Бајерн, Словачка Република, Чешка Република, Мађарска, Словенија, Румунија, Бугарска и Хрватска, и пет земаља које нису чланице ЕУ: Србија, Босна и Херцеговина, Црна Гора и Република Молдавија, укључујући и "дунавске" регионе Украјине). Програми транснационалне сарадње обухватају територију целих или делова држава и подразумевају сарадњу локалних, регионалних и националних институција.
- Трећи позив за достављање пројектних идеја у оквиру Програма прекограничне сарадње Србија-Босна и Херцеговина, као и Хрватска-Србија је био намењен пројектним предлозима који су прилагођени циљу да се помогне обема земљама у опоравку од природне непогоде, поплавама којима су ова подручја била погођена у блиској прошлости.
- Први позив за достављање пројектних идеја у оквиру Програма прекограничне сарадње Бугарска-Србија и Први позив за достављање пројектних идеја у оквиру Програма прекограничне сарадње Румунија-Србија у буџетском периоду 2014-2020.

Програми Европске Уније

- Анализа отворених позива у оквиру програма Европске Уније Хоризонт 2020 који представља наставак програма ФП7 и путем којег се обезбеђује финансијска подршка научно-истраживачким пројектима у бројним областима у Европи, а и шире; а у исто време и подршка развоју иновативности у оквиру малих и средњих предузећа у Европи.
- Анализа отворених позива у оквиру Еразмус+ који је нови европски програм за образовање, усавршавање, младе и спорт; који има за циљ успостављање новог ситета финансирања. Међу циљним групама овог програма налази се скоро 3 милиона студената у високом школству те ученика и полазника програма струковног образовања и оспособљавања. Програмом се подржавају иницијативе стратегије Европа 2020, и биће представљене кроз кључна улагања у појединце чије ће активности осигурати напредак друштва као целине.
- Анализа отворених позива у оквиру новог програма ЕУ Креативна Европа има за циљ да подржи европску кинематографију, културни и креативни сектор с циљем њиховог доприноса одрживом расту и запошљавању. Програм пружа подршку за очување и промоцију европске културне и језичке разноликости, јачању конкурентности сектора, чиме ће се допринети остваривању циљева ЕУ2020 стратегије. Програм обједињује досадашње програме намењене култури (Култура, МЕДИА и МЕДИА Мундус), а укључиваће и нове финансијске могућности за побољшање приступа малим и средњим предузећима и организацијама у оквиру културног сектора.
- Анализа отворених позива у оквиру програма Заједнице под називом „Европа за грађане и грађанке 2014-2020“ (*Citizenship Programme 2014-2020 - Europe for Citizens*) који спроводи Извршна агенција за образовање, аудиовизуелну делатност и културу у име Европске комисије, као и могућности финансирања и процедуре за пријављивање које програм прописује;
- **Анализа резултата ИПА прекограничних програма**

Током 2015. године урађена је анализа и преглед пројеката финансираних из средстава Европске уније путем Инструмента за претприступну помоћ у оквиру друге компоненте која се односи на програме прекограничне сарадње.

Прекогранични програм	Број пози ва	Вредност свих уговорених пројеката у оквиру програма/позива	ИПА допринос свим уговореним пројектима у оквиру програма/позива	Вредност уговорених пројеката са реализацијом у АП Војводини	ИПА допринос пројектима са реализацијом у АП Војводини	Степен искориш. Програма (ИПА/ИПА АПВ)	Број укупно уговорених пројеката по позиву	Број пројеката са реализацијом у АП Војводини	Однос укупног броја пројеката и оних са реализацијом у Војводини
ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска – Србија	Први	21.427.095,1	18.213.030,8	21.427.095,1	8.244.239,00	45,26%	71	71	100%
	Други	14.330.458,3	12.180.889,6	14.330.458,3	5.246.213,00	43,07%	67	67	100%
	Трећи	18.877.218,08	16.045.635,32	18.877.218,08	7.791.840,66	48,56%	60	60	100%
УКУПНО	3	54.634.771,48	46.439.555,72	54.634.771,48	21.282.292,66	48,56%	198	198	100%
ИПА програм прекограничне сарадње Румунија - Србија	Први	19.279.942,72	16.341.272,47	11.950.031,41	4.548.953,56 (око 45%)	27,83%	46	31	67,39%
	Други	38.944.533,45	33.102.853,40	20.660.632,51	7.902.321,58 (око 45%)	23,87%	55	38	69,09%
УКУПНО	2	58.224.476,17	49.444.125,87	32.610.663,92	12.451.275,14	25,18%	101	69	68,32%
ИПА прекогранични програм Хрватска - Србија	Први	3.277.118,23	2.597.031,00	3.277.118,23	1.309.754,20	50,43%	11	11	100%
	Други	5.332.842,08	4.377.043,67	4.222.908,41	1.730.991,33	39,55%	22	18	81,82%
УКУПНО	2	8.609.960,31	6.974.074,67	7.500.026,64	3.040.745,53	43,6%	33	29	87,88%
ИПА прекогранични програм Србија – Босна и Херцеговина	Први	3.329.952,66	2.687.780,97	218.592,13	182.743,02	6,79%	19	1	5,26%
	Други	4.725.338,56	3.908.017,91	145.513,99	73.861,97	1,89%	17	1	5,88%
УКУПНО	2	8.055.291,22	6.595.798,88	364.106,12	256.604,99	3,89%	36	2	5,55%
УКУПНО	9	129.524.499,18	109.453.555,14	95.109.568,16	37.030.918,32	33,83%	368	298	80,97%

- **Анализа ЕУ програма за период од 2014. до 2020. године**

Вршена је анализе програма Европске уније с обзиром да је Република Србија узела активно учешће у програмима током седмогодишњг буџетског периода Европске уније. Потписано је неколико Меморандума о сарадњи неопходних за учешће у програмима и на основу тих меморандума је рађена ревизија претходних анализа. Програми који представљају наставак програма Заједнице из претходног буџетског периода од 2007. до 2013. године, и у којима је учешће извесно су ревидирани, а то су следећи програми: *Хоризонт 2020* - Оквирни програм Европске уније за истраживање и иновације; *KOSME (COSME - Competitiveness of Enterprises and Small and Medium-sized Enterprises)* – Програм Европске уније за конкурентност предузећа и малих и средњих предузећа; *Еразмус+* – Кровни програм Европске уније за образовање, тренинг, омладину и спорт; *Креативна Европа* – Програм Европске уније у области културних и креативних индустрија; *Европа за грађане и грађанке* – Програм Европске уније усмерен на приближавање Европе грађанима и грађанкама уз активно учешће у изградњи Европе. Такође, урађена је анализа регулатива које су усвојене и дају будућу структуру Инструмента за претприступну помоћ 2014-2020. – ИПА 2, као и регулативе за Европски инструмент за демократију и људска права - ЕИДХР који је на располагању корисницима из Србије кроз грантове којима управља Делегација Европске уније у Београду.

- **Могућности финансирања руралног развоја путем европских пројеката**

Фонд је на основу спроведене анализе успешности ИПАРД програма у Хрватској и Македонији направио анализу у области подршке пољопривреди и субјектима у сектору. ИПАРД или подршка пољопривреди представља наставак мере подршке пољопривреди у новом буџетском периоду кроз ИПА 2. Такође, на основу урађене анализе ЛИДЕР приступа руралном развоју организован је низ састанака са представницима пољопривредника на територији АПВ где су представљени нови концепти развоја и могући типови подршке намењене датој циљној групи. У наредном периоду се очекује могућност учешћа корисника из Републике Србије у пројектима усмереним на рурални развој, те претходна искуства могу бити веома корисна.

- **Анализа расположивих фондова за област културе и медија**

За потребе одржавања информативних састанака са представницима Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање, као и њиховим индиректним корисницима, урађена је анализа расположивих фондова за финансирање пројеката у области културе, медија и аудио-визуелне уметности и креативних индустрија. Такође, размотрене су могућности финансирања кроз разне фондације које функционишу на европском нивоу, а уједно су узели активно учешће у програму представљени и нови европски програми који ће бити актуелни у овој области, а то су *Креативна Европа* и *Европа за грађане и грађанке*.

7. Пројекти

Програмом рада Фонда за 2015. годину креирање и конкурисање са пројектним предлозима на актуелне позиве и програме Европске уније, утврђени су као приоритети у раду за 2015. годину.

Фонд је у претходном периоду успешно реализовао пројекте који су се, као примери добре праксе нашли у каталозима објављеним током 2015. године.

Успешно спроведени пројекти Фонда у Каталогу пројеката програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија

Поводом обележавања Дана Европске сарадње и 25 година програма „*INTERREG*“, ИПА програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија даровао је библиотеке у пограничном региону својом новом публикацијом „Каталог пројеката“ са жељом да широј јавности представи важност прекограничне сарадње и европске територијалне сарадње. У Каталогу су се наша два успешно спроведена пројекта Фонда: „Подршка животној средини без алергена – *SAFE*“ и „Еколошко управљање водама у равничарским областима – *eWAM*“.

Пројекти „*SAFE*“ и „*eWAM*“ примери добре пројектне сарадње у програмском периоду 2007-2013

У оквиру публикације „Примери добре сарадње“ Заједничког техничког секретаријата ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија, пројекти „*SAFE*“ и „*eWAM*“ наведени су међу 18 пројеката, као најбољи примери добре пројектне сарадње у периоду од 2007. до 2013. године. Током овог седмогодишњег периода поднето је 639 пројектна предлога, а 204 пројекта било је финансирано у оквиру горе поменутог Програма. У оквиру публикације могу се прочитати и сведочанства 42 људи који живе у пограничној области Србије и Мађарске.

Пројекти „*SAFE*“ и „*eWAM*“ реализовани су у оквиру области заштите животне средине у сарадњи Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Покрајинског секретаријата за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Града Сомбора, Града Баје (Мађарска), ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад и Управе за водопривреду за подручје Доња Тиса (АТИ-ВИЗИГ, Сегедин, Мађарска).

Пројекти Фонда су груписани у две основне категорије:

- Израда пројеката и припремљене апликације
- Имплементација одобрених пројеката

I. Израда пројекта и припремљене апликације/Пројекти у процесу евалуације

Број пројекта	Антиена деска Креативна Европа
Програм	Креативна Европа
Партнери на пројекту	1. Министарство културе Републике Србије 2. Фонд „Европски послови” АП Војводине, Србија, 3. Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање
Област пројекта	Култура и креативне индустрије
Трајање пројекта	36 месеци (Аплицира се на годишњем нивоу)
Вредност пројекта	63,546.87
Опис пројекта	Општи циљ: Главни циљ Деска Креативне Европе и Антиене Деска Креативна Европа односи се на промоцију програма Креативна Европа, његових стратешких приоритета: међународне сарадње, ширење аудиторијума, мобилности, креативних индустрија, нових бизнис модела и предузетништва у области културе. Деск се управља постулатима европске културне политике: демократија, једнака права и култура као начин живота. Поред тога, мисија Деска Креативна Европа и Антиене Деска Креативна Европа је да подржи локалне институције и организације у припремању пројектних апликација, планирању, администрацији и имплементацији пројекта, као и у остваривању веће видљивости пројекта. Специфични циљеви: Циљеви Деска Креативна Европа су у вези са специфичностима културног система Србије и базирају се на следећим потребама: (1) Децентрализација културе, са нарочитим фокусом на АП Војводину и мање градове; (2) Пренос и развој нових знања и вештина у менаџменту културе, културним политикама и међународној сарадњи (дизајнирање пројекта, нови бизнис модели и савремене културолошке праксе); (3) Заштита видљивог и невидљивог културног наслеђа за одрживи развој целокупног друштва, и са циљем развоја компетенција међукултурног дијалога; (4) Сарадња културе са науком и образовањем, индустријом, туризмом и ИТ сектором; (5) Развој статистичких пројекта у области културе; (6) Подизање видљивости и промоција културне понуде институција и организација из Србије активних на међународном нивоу.

Очекивани резултати:

Потребе сектора културе у Србији су вишеструке. Са једне стране, неопходно је стећи веће знање о процедурама развоја пројеката и апликација за Програм Креативна Европа, и, са друге стране, неопходно је упознати се ближе са модерним концептима међународне сарадње, моделима партнерства, начинима прикупљања средстава, модерном културном политиком и менаџментом. Такође, веома је важно додатно поменути приоритете и теме Програма Креативна Европа: развој и ширење аудиторијума, мобилности и креативних индустрија.

Конкретније, очекивани резултати укључују:

(1) Подизање капацитета културних институција и организација из Србије за узимање учешћа у Програму Креативна Европа или у области културног менаџмента, културне политике и међународне сарадње;

(2) Промоција културе као фактора одрживог раста;

(3) Децентрализација;

(4) Друге активности Деска.

Главне активности:

Подизање капацитета институција и организација културе у Србији за учешће у Програму Креативна Европа или у области културног менаџмента, културне политике и међународне сарадње.

Активности укључују: радионице, семинаре, конференције, презентације успешних пројеката, инфо дане, тренинге, „in-house“ тренинге и друге активности које се односе на теме Програма; пренос „пројеката знања“ који су фокусирани на специфичне задатке (прим. финансијски и пројектни менаџмент) и специфичне стручне профиле (позоришне менаџере, музејске кустосе и медијаторе, стручњаке из области односа са јавношћу, економисте, правнике и др.); организовање студентских пракси у вези са активностима Деска Креативна Европа, као и пројеката који су добили подршку из Програма Креативна Европа.

Промоција културе као фактора одрживог развоја

Активности: пројекти који повезују учеснике из области културе и других сектора (наука и образовање, туризам, економија, екологија итд.); истраживање и статистика у култури; пројекти који промовишу концепт мобилности и креативне индустрије.

Децентрализација

Активности: оснивање Антене Деска Креативна Европа у Новом Саду и дефинисање специфичних приоритета у односу на територију АП Војводине; укључивање учесника из свих делова Србије у дизајн и имплементацију пројеката Деска Креативна Европа; тематски пројекти фокусирани на локално културно

	наслеђе, савремена уметност и културне инфраструктуре; пројекти који промовишу концепт развоја публике, културне анимације и мобилност, међусекторска сарадња (јавни, цивилни и приватни сектор). Друге активности Деска односе се на: издаваштво, постављање и ажурирање „web“ апликација Деска и других интернет платформи у вези са специфичним циљевима и пројектима. Циљне групе: (1) Организације из јавног и цивилног сектора које су већ добиле подршку или имају потенцијал да аплицирају за подршку из Програма Креативна Европа; (2) Организације из јавног и цивилног сектора које су мапиране као организације са минималним потенцијалом за аплицирање за подршку из Програма Креативна Европа (нарочито за „in-house“ тренинге; (3) Уметници и независни уметници и професионалци из области културе; (4) Стручњаци, истраживачи, научници, предавачи из области менаџмента у култури, културне политике, уметности, економије, права, трговине, урбаног развоја; (5) Студенти уметничких школа, менаџмента, дизајна, економије, права, архитектуре, историје уметности и трговине.
--	---

Назив пројекта	Смањење катастрофа, стандардизована анализа опасности и процена ризика
Акроним пројекта	DR SHARE
Програм	Генерални директорат за хуманитарну помоћ и цивилну заштиту
Партнери на пројекту	1. ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад, Србја 2. Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Србија 3. Покрајински секретаријат за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу 4. Вуковарско-сријемска жупанија, Хрватска 5. Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о., Хрватска 6. Државна управа за заштиту и спашавање, Хрватска 7. Министарство пољопривреде, водопривреде и шумарства жупаније Посавске, Босна и Херцеговина
Област пројекта	Превенција ризика
Трајање пројекта	18 месеци
Вредност пројекта	281.222,00 евра

Опис пројекта	Општи циљ: Управљање ризицима у циљу смањења последица, интензитета и учесталости природних катастрофа и великих непогода, као и заштита становништва, животне средине и имовине кроз размену примера добре праксе, усклађивање методологија у три државе и креирање нових информатичких решења која могу помоћу у управљању ризицима у пограничном региону између Хрватске, Србије и Босне и Херцеговине. Специфични циљеви: (1) Управљање пројектом и извештавање; (2) Прикупљање и упоређивање података на основу постојећих процена ризика; (3) Синхронизација постојеће терминологије и симбола у области управљања ризицима; (4) Развој иновативних ИТ алата за ефективно управљање ризицима; (5) Едукација за примену информатичког решења; (6) Промоција пројекта. Очекивани резултати: Резултат пројекта је ИТ алат за унапређење везе и сарадње између релевантних актера и политика кроз комплетан циклуса управљања катастрофама (превенција-приправност-одговор-опоравак). Извештаји, анализе и научене лекције добијене током пројекта кроз коришћење интегрисаног ИТ алата у стварном животу у транснационалном окружењу ће пружити драгоцене основе за различите сценарије у којима би се исти резултати могли лако пренети на друге државе, регионе или организације. Унапређење сарадње, размена добрих пракси и подршка за изградњу капацитета за активности превенције наведене у поглављу 2. Одлуке бр. 1313/2013/ЕС (укључујући процену ризика, планирање управљања ризицима, мере превенције ризика) саставни је део пројекта тако што ће систем обухватити комбиноване податке о капацитетима цивилне заштите у регионима три различите државе у циљу побољшања ефикасности одговора на велике катастрофе и унапређење превентивне мере и спремност за све врсте ванредних ситуација, укључујући и наставак мера које су претходно предузете на основу Одлуке Савета 1999/847/ЕЗ. Циљне групе: Власти на локалном и регионалном нивоу задужене за управљање у ванредним ситуацијама, државни службеници и стручњаци из министарстава, агенција и невладиних организација које се баве смањењем ризика од катастрофа.
---------------	--

Назив пројекта	Одговор на свеприсутне ванредне ситуације у пограничној области
Акроним пројекта	EMBER
Програм	ИПА прекогранични програм Хрватска-Србија
Партнери на пројекту	1. Вуковарско-Сремски округ, Хрватска 2. Покрајински секретаријат Владе АП Војводине, Србија 3. Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Србија 4. Агенција за развој Вуковарско-сријемске жупаније ХРАСТ д.о.о., Хрватска 5. Државна управа за заштиту и спашавање, Хрватска
Област пројекта	Заштита животне средине
Трајање пројекта	15 месеци
Вредност пројекта	879.743,13 евра
Опис пројекта	Специфични циљеви: (1) Повећање нивоа регионалне сарадње кроз заједнички систем и приступ одговору на плављење у сливу реке Сава у пограничном региону (2) Унапређивање нивоа спремности на поплаве у ванредним ситуацијама општинама региона који је у сливу реке Сава (3) Унапређивање вештина и процедура спашавања оперативних снага и хармонизација ванредних акција и тела кризног менаџмента у прекограничном региону током и након поплава (4) Подизање нивоа свести локалног становништва у случају плављења у прекограничном региону Очекивани резултати: (1) Унапређене акције органа одговорних за заштиту и спашавање на обе стране у прекограничном региону (2) Повећани капацитети и унапређени извори јединица за цивилну заштиту и спашавање у реаговању на поплаве у кризним ситуацијама (3) Осигуране акције промовисања и едукације локалног становништва кроз промотивне активности (4) Основан ефективан заједнички акциони тим Главне активности: (1) Унапређење акција заштите и спашавања у случају поплаве (2) Изградња капацитета и опрема (3) Промоција и видљивост (4) Акциони менаџмент Циљне групе: Штаб за заштиту и спашавање у Вуковарско-Сријемском округу, Покрајински штаб за ванредне ситуације АП Војводина, Штаб за кризне ситуације у округу Срем, тимови за превенцију и спашавање на регионалном и локалном нивоу у оба прекогранична региона

Назив пројекта	Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове
Акроним пројекта	REGMAN
Програм	"Know how " програм размене – КЕР Аустрија
Партнери на пројекту	1. Фонд „Европски послови" АП Војводине, Србија 2. Институт Регија Европе (IRE)
Област пројекта	Унапређење
Трајање пројекта	12 месеци
Вредност пројекта	74.520 евра
Опис пројекта	Општи циљ: је ширење информација о ЕУ процесима и регионалној политици, као и о важности и приликама за приступање ЕУ фондовима, као и да се нађе адекватна анализа регионалног развоја у оквиру ЕУ интеграција, са циљем да се направе релевантне одлуке и донесу закључци у области управљања пројектом и програмом и пројектном документацијом развоја у ЕУ процесу приступа. Специфични циљеви: (1) Да се стекне и унапреди специфично знање учесника о различитим актерима и институцијама у процесу доношења одлука и законодавним процедурама у Европској Унији, посебно у регионалној политици, као о да се стекне знање неопходно за адекватну апликацију са ЕУ регулативом; (2) Да се обуче учесници у припреми, планирању и имплементацији развојних пројеката са погледом на структуру ЕУ фондова и програма, али са посебним нагласком на програме доступне корисницима у Србији, нарочито разумевајући значај и утицај инструмената за пред приступну помоћ (IPA); (3) Да се установи институционална мрежа партнерстава између полазника и тренера кроз многобројне генерације програма и алумни мреже. Очекивани резултати: (1) Успостављање свеобухватног програма специјализације у ЕУ интеграцији и ЕУ управљању пројекта на нивоу Аутономне Покрајине Војводине које би значајно допринело институционалном грађењу провинцијалних актера. (Доприноси остварењу специфичног циља 1) Преношење KNOW HOW технологија на ЕУ процесе представницима циљних група у студијском програму је одлична припрема за Србију и Војводину. Кључ добро структурисане интеграције је учешће јавних власти у процесу. Права употреба KNOW HOW технологија ће допринети економском развоју регија и градова у великој мери. (2) Група од 30 учесника ће имати побољшане способности и вештине за задатке и активности које приступање Србије Европској Унији доноси. Учесници ће бити тренирани да изаберу проблеме које могу решити и финансирати кроз ЕУ фондове, упознати се са правилима и процедурама

	финансирања ЕУ пројеката, повећати знање учесника о заштити животне средине, енергији и агрокултурној ЕУ политици. (Доприноси постизању специфичних циљева 1 и 2) Повећање конкуритивности резултата АП Војводине због константног грађења капацитета и развоја вештина и компетенција сваког појединца у програму, охрабривање индивидуалног и тимског рада у решавању специфичних проблема са референцом на различите ЕУ програме. (3)Створити алумни мрежу учесника и предавача тиме ширећи мрежу потенцијалних партнера и размењујући посебна искуства у развоју пројеката и имплементацији, као и имплементацији ЕУ политике. (Доприноси постизању специфичног циља 3) Такође, мрежне организације студената и предавача ће створити потенцијалне пројектне тимове за велике и важне пројекте у нашој регији и држави. Сви очекивани резултати пројекта ће допринети реализацији специфичних циљева, и у синергији ће допринети постизању свеобухватног циља пројекта. Циљне групе: Програм је усмерен на запослене у 45 локалних самоуправа, покрајинску администрацију (12 покрајинских секретаријата), 8 регионалних и локалних развојних агенција, јавна комунална предузећа, 495 просветних и 99 културних институција, Универзитет у Новом Саду са 14 факултета, истраживачки институти, итд. 1000 организација цивилног друштва и друге јавне институције са територије Војводине које могу бити корисници ЕУ фондова и активни учесници у ЕУ приступном процесу. Прва генерација програма је обухватала 30 учесника са следећом структуром - 28% су учесници из покрајинских институција и секретаријата, 28% из локалних самоуправа из Војводине, 28% из организација цивилног друштва. и 16% из других јавних институција.
--	---

Назив пројекта	Развој слива реке Сава
Програм	ИПА прекогранични програм Србија- Босна и Херцеговина
Партнери на пројекту	1.Општина Рума, Србија 2. Општина Модрича, Босна и Херцеговина 3.Развојна агенција Модриче, Босна и Херцеговина 4. Фонд „Европски послови” АП Војводине, Србија 5.Јавно предузеће „Воде Српске”, Босна и Херцеговина
Област пројекта	Заштита животне средине
Трајање пројекта	15 месеци
Вредност пројекта	787.822.74 евра

Опис пројекта	Општи циљ: Јачање заједничке институционалне мреже као и активности везане за проблеме поплаве и хитне ситуације у пограничном региону. Специфични циљеви: (1) Изградња инфраструктуре за превенцију поплаве у сливу реке Сава. (2) Повећање капацитета људских ресурса за хитне случајеве решавања проблема поплава и подизање свести људи у вези акција и одговора који се дају у случају поплава у пограничном региону. Очекивани резултати: (1) Систем за заштиту од поплаве интегрисан и имплементиран са обе стране реке. (2) Пораст капацитета и унапређење јединица за цивилну заштиту који су задужени за спашавање и реаговање у кризним ситуацијама поплаве са обе стране реке. (3) Пораст капацитета људских ресурса за хитне случајеве и јединице за спашавање у кризним ситуацијама. (4) Приметан рад на пројекту кроз активности промоције. Главне активности: (1) Инфраструктура (2) Изградња капацитета и опреме (3) Подизање свести (4) Пројектни менаџмент Циљне групе: Чланови цивилне заштите, локална популација Општине Модрича и Општине Рума.
----------------------	--

Назив пројекта	Праћење и акције за превенцију и безбедност
Акроним пројекта	MAPAS
Програм	ИПА прекогранични програм Србија – Босна и Херцеговина
Партнери на пројекту	1. Воде Војводине, Србија 2. Воде Српске, Босна и Херцеговина 3. Србија Воде, Србија 4. Фонд Европски послови, Србија
Област пројекта	Побољшање продуктивности и конкурентности економских, руралних и еколошких ресурсних подручја
Трајање пројекта	24 месеца
Вредност пројекта	748.431.84 евра
Опис пројекта	Општи циљ: Подршка повећању заштите од поплава у српском, Босна и Херцеговачком и хрватском транснационалном контексту Специфични циљеви:

	Подршка заштити економских, руралних и еколошких ресурса дуж подручја низводно од Саве и ушћа Дрине Постигнути резултати: P1.1 Добро управљање пројектом P1. 2 Партнери у пројекту имају капацитете и могућности да пруже брзе и тачне информације да се ублажи ризик од поплава и штете P2. 1 61 километар насипа и 50.000 хектара испитано мапирано за предвиђање и управљање модел подацима P2.2 61 километар од насипа анализирани, поправљени праћени, предвиђен модел у месту P3 Погоршане мере ублажавања и акциони планови формулисани, предузете мере P4 Прекогранично знање о управљању поплавама и релевантним мерама Циљне групе: Пројект менаџмент тим, СрбијаВоде, Воде Српске, Воде Војводине, Канцеларија за помоћ и обнову поплавлених подручја, министарства и институције, факултети. Локалне власти и становници у области ризика од поплава.
--	---

Назив пројекта	Генерисање услова за примену иновативног модела заснованог на четворострукој спирали на малим и средњим урбаним екосистемима
Акроним	GENESYS
Програм	Дунавски транснационални програм
Партнери на пројекту	- Cyberforum, Немачка - Inno AG, Немачка - Е-завод, Словенија - Општина Марибор, Словенија - Ријека, Хрватска - Ericsson Никола Тесла, Хрватска - Urban Development Nonprofit Ltd of the City of Pécs, Мађарска - EcoSynergy (Blue Economy Innovation Cluster) Hungary confirmed, Мађарска - University of Žilina, Словачка - Development Agency of Žilina Region, Словачка - Темишвар, Румунија - Нови Сад, Србија - University of Novi Sad, Faculty of Medicine, Србија - Фонд „Европски послови“, АП Војводина, Србија - Зилина, Словачка
Област пројекта	Заштита животне средине
Трајање пројекта	30 месеци
Вредност пројекта	2.240.000 евра

Опис пројекта	Општи циљ: Главни циљ пројекта је побољшање оквирних услова за имплементацију модела четвороструке спирале ради подстицања технолошких и не-технолошких иновација, посебно социјалне иновације у малим и седњим урбаним екосистемима. Специфични циљеви: (1) Подршка укљученим градовима у спровођењу ефикасне имплементације и развоја четвороструке спирале. (2) Грађење SMART СИТИ стратегије кроз развој локалне политике и транснационалу стратегију. (3) Развити и имплементирати две врсте пилота за кориснике/грађане повезане у јединствену мрежу партнерских земаља. Први тематски пилот везан за област транспорта, здравља и урбано економска питања. Други партиципативно процесни пилот за јачање капацитета креатора политике и изградња сазнања како да се грађани/корисници укључе у процесе. (4) Подстицање транснационалне изградње капацитета за развој паметне и одрживе урбане средине. (5) Размена искустава између више и мање развијених региона, што доприноси заједничком учењу и побољшању иновативних процеса. Резултати пројекта: (1) Побољшање интеракције између власти, предузећа и истраживачких организација. (мерење успешности биће вршено путем анкета) Главне активности: -Обуке о методологији бенчмаркинга и имплементација -Међусобне радионице -Студијске посете -Изградња капацитета радионица за партиципативне методе -Узајамно учење на моделу четвороструке спирале -Смарт сити стратегије -Акциони планови Циљне групе: Градске и регионалне власти, кластери и даљи посредници са задатком да допринесу развоју иновативних система.
----------------------	--

II. Имплементација одобрених пројеката

Пројекат - Антена деска Креативна Европа

Главни циљ Деска Креативне Европе и Антене Деска Креативна Европа односи се на промоцију програма Креативна Европа, његових стратешких приоритета: међународне сарадње, ширење аудиторијума, мобилности, креативних индустрија, нових бизнис модела и предузетништва у области културе. Деск се управља постулатима европске културне политике: демократија, једнака права и култура као начин живота.

Поред тога, мисија Деска Креативна Европа и Антене Деска Креативна Европа је да подржи локалне институције и организације у припремању пројектних апликација, планирању, администрацији и имплементацији пројеката, као и у остваривању веће видљивости пројеката.

Очекивани резултати:

Потребе сектора културе у Србији су вишеструке. Са једне стране, неопходно је стећи веће знање о процедурама развоја пројеката и апликација за Програм Креативна Европа, и, са друге стране, неопходно је упознати се ближе са модерним концептима међународне сарадње, моделима партнерства, начинима прикупљања средстава, модерном културном политиком и менаџментом. Такође, веома је важно додатно поменути приоритете и теме Програма Креативна Европа: развој и ширење аудиторијума, мобилности и креативних индустрија.

Конкретније, очекивани резултати укључују:

- (1) Подизање капацитета културних институција и организација из Србије за узимање учешћа у Програму Креативна Европа или у области културног менаџмента, културне политике и међународне сарадње;
- (2) Промоција културе као фактора одрживог раста;
- (3) Децентрализација;
- (4) Друге активности Деска.

Главне активности:

Подизање капацитета институција и организација културе у Србији за учешће у Програму Креативна Европа или у области културног менаџмента, културне политике и међународне сарадње.

Активности укључују: радионице, семинаре, конференције, презентације успешних пројеката, инфо дане, тренинге, „in-house“ тренинге и друге активности које се односе на теме Програма; пренос „пројеката знања“ који су фокусирани на специфичне задатке (нпр. финансијски и пројектни менаџмент) и специфичне стручне профиле (позоришне менаџере, музејске кустосе и медијаторе, стручњаке из области односа са

јавношћу, економисте, правнике и др.); организовање студентских пракси у вези са активностима Деска Креативна Европа, као и пројеката који су добили подршку из Програма Креативна Европа.

Промоција културе као фактора одрживог развоја

Активности: пројекти који повезују учеснике из области културе и других сектора (наука и образовање, туризам, економија, екологија итд.); истраживање и статистика у култури; пројекти који промовишу концепт мобилности и креативне индустрије.

Децентрализација

Активности: оснивање Антене Деска Креативна Европа у Новом Саду и дефинисање специфичних приоритета у односу на територију АП Војводине; укључивање учесника из свих делова Србије у дизајн и имплементацију пројеката Деска Креативна Европа; тематски пројекти фокусирани на локално културно наслеђе, савремена уметност и културне инфраструктуре; пројекти који промовишу концепт развоја публице, културне анимације и мобилност, међусекторска сарадња (јавни, цивилни и приватни сектор).

Друге активности Деска односе се на: издаваштво, постављање и ажурирање „web“ апликација Деска и других интернет платформи у вези са специфичним циљевима и пројектима.

Циљне групе:

- (1) Организације из јавног и цивилног сектора које су већ добиле подршку или имају потенцијал да аплицирају за подршку из Програма Креативна Европа;
- (2) Организације из јавног и цивилног сектора које су мапиране као организације са минималним потенцијалом за аплицирање за подршку из Програма Креативна Европа (нарочито за „in-house“ тренинге);
- (3) Уметници и независни уметници и професионалци из области културе;
- (4) Стручњаци, истраживачи, научници, предавачи из области менаџмента у култури, културне политике, уметности, економије, права, трговине, урбаног развоја;
- (5) Студенти уметничких школа, менаџмента, дизајна, економије, права, архитектуре, историје уметности и трговине.

8. Антена Деска Креативна Европа

У јануару месецу 2015. године отворена је Антена Деска Креативна Европа при Фонду „Европски послови“ АП Војводине, чиме су се створили услови за подршку имплементацији програма „Креативна Европа“ на територији покрајине. Мисија Антене је да се брине о специфичним потребама АП Војводине, да учествује у јачању програмско-организационих капацитета установа и организација у култури које делују на новоу АП Војводине, очувању културног диверзитета, развоју интеркултуралног дијалога и интернационализације.

Свечана промоција Антене Деска Креативна Европа Србија

У просторијама Владе АП Војводине у Новом Саду одржана је свечана промоција Антене, поводом Уговора потписаног између Деска Креативна Европа Србија и Европске комисије. Уговором којим се регулишу активности везане за програм Креативна Европа, први пут обухваћене су и активности Антене Деска КЕ Србија која постоји од 01. јануара 2015. године и на тај начин је и званично, од стране Европске комисије, потврђен рад и значај рада Антена канцеларије.

Активности Антене Деска Креативна Европа

Током 2015. године одржавани су инфо дани, инфо штандови, инструктивни рад, семинари, конференције, округли сто, отворена врата, ТВ наступи, анализе, као и остале активности на којима су представљени циљеви и приоритети програма „Креативна Европа“.

1. Инфо дани

Инфо-дан Антене Деска Креативна Европа Србија у Библиотеци Матице

Антиена Канцеларија Деска Креативна Европа Србија је у сарадњи са Библиотеком Матице српске, организовала инфо-дан о Програму Креативна Европа 18. марта 2015. године у Свечаној сали Матице српске, са почетком у 10 часова.

Циљ Инфо-дана била је промоција Програма Креативна Европа, и представљање могућности за установе и организације у Србији да учествују на отвореним позивима потпрограма Креативне Европе. Инфо-дан био је посвећен представницима свих установа и организација у култури из АП Војводине – јавним установама културе, организацијама цивилног друштва које се баве културом, образовним, научним и истраживачким установама, као и самосталним уметницима, менаџерима и осталим радницима у култури.

Тема инфо-дана била је могућност учешћа установа и организација у Програму Креативна Европа и његовим потпрограмима. На презентацији су били представљени циљеви Програма и приоритети за финансирање, кључна питања везана за конкурисање: на који начин треба формулисати идеје за пројекте, како и са ким успоставити партнерства, која су услови и потребна документа за конкурисање, како руководити пројектом.

Инфо-дан Антене Деска Креативна Европа Србија у Модерној галерији „Ликовни сусрет“ у Суботици Суботица

Инфо дан био је посвећен представницима установа и организација у култури из Суботице и околине – јавним установама културе, организацијама цивилног друштва које се баве културом, образовним, научним и истраживачким установама, као и самосталним уметницима, менаџерима и осталим радницима у култури.

Током Инфо дана представљени су циљеви и приоритети програма „Креативна Европа“ и потпрограма „Култура“, услови под којима установе и организације из Србије могу учествовати на отвореним позивима за финансирање међународних пројеката; затим начини формулисања пројектих идеја и успостављања партнерстава, кључна питања везана за сам процес конкурисања, потребна документација и начин управљања пројектом.

Представници Антене, били су на располагању учесницима да одговоре на њихова бројна и конкретна питања, као и да учествују у дискусији и проналазе најбоља решења везана за пројектне идеје које учесници желе да развијају у будућности. Инфо дан је обележила конструктивна дискусија са делатницима у култури везано за административне препреке и решења у имплементацији међународних пројеката.

Инфо дан програма Креативна Европа Центар за ликовну и примењену уметност „Тера“ Кикинда

Антиена Деска Креативна Европа Србија у сарадњи са Центром за ликовну и примењену уметност „Терра“ у Кикинди, организовала је Инфо дан о програму Креативна Европа, дана 23. јуна 2015. године. Центар за ликовну и примењену уметност „Тера“ је својим занимљивим активностима и признатој међународној видљивости и значају за културу АП Војводине и Србије препознат као јединствено и важно место за одржавање активности Антене Деска КЕ Србија. Инфо дан је одржан на адреси атељеа у Данила Косића бб, са почетком у 11 часова.

Током Инфо дана представљени су циљеви и приоритети програма Креативна Европа и потпрограма Култура, услови под којима установе и организације из Србије могу учествовати на отвореним позивима за финансирање међународних пројеката, кључна питања везана за сам процес конкурисања, потребна документација и начин управљања пројектом. Инфо дан је био посвећен представницима свих установа и организација у култури из АП Војводине, а овим поводом посебно из Кикинде и околине – јавним установама културе, организацијама цивилног друштва које се баве културом, образовним, научним и истраживачким установама, као и самосталним уметницима, менаџерима и осталим радницима у култури. Инфо дану су присуствовали и локални медији који су забележили ово дешавање и представили га локалној јавности. Током инфо дана, такође су представљени улога и активности Антене Деска Креативна Европа Србија.

Инфо-дан о програму Креативна Европа у Вршцу

Антена Деска Креативна Европа Србија у сарадњи са Културним Центром Вршац, 19. новембра 2015. године, са почетком у 11 часова, организовала је Инфо-дан о програму Креативна Европа.

На Инфо-дану представљене су активности Деска и Антене Деска Креативна Европа Србија, Програм Креативна Европа као и досадашњи успеси Србије на конкурсима највећег европског фонда за пројекте из области културе.

Циљ Инфо-дана био је анимирање што већег броја установа и организација у Србији да учествују у Програму Креативна Европа, посвећен представницима свих установа и организација у култури из Вршца и места у окружењу – јавним установама културе, организацијама цивилног друштва које се баве културом, образовним, научним и истраживачким установама, као и самосталним уметницима, кустосима и менаџерима у култури.

Инфо-дан ЕУ програма Креативна Европа у Сомбору

Антена Деска Креативна Европа Србија у сарадњи са Педагошким факултетом из Сомбора, 22. децембра 2015. године, са почетком у 11 часова, организовала је Инфо-дан о програму Креативна Европа. Инфо Дан одржан је у просторијама Препарадније.

Током Инфо-дана Антена Деска Креативна Европа Србија је представила приоритете и циљеве програма, основне карактеристике и обавезне услове за конкурисање, значај овог програма за институције и организације из области културе из Србије и конкретне могућности када је у питању интернационализација активности и пројеката из културе Србије. Инфо дан је био посвећен представницима свих установа и организација у култури из Сомбора и места у окружењу – јавним установама културе, организацијама цивилног друштва које се баве културом, образовним, научним и истраживачким установама, као и самосталним уметницима, кустосима и менаџерима у култури.

2. Инфо штандови

Инфо-штанд - промоција програма Креативна Европа у оквиру отварања шездесетог Стеријиног позорија у Српском народном позоришту Нови Сад

Антена Деска Креативна Европа Србија је у оквиру шездесетог Стеријиног позорја у сарадњи са Позорјем и Српским народним позориштем организовала постављање Инфо-штанда у холу Српског народног позоришта на отварању Позорја у периоду од 18. до 22 часова. На Инфо штанду делили су се промотивни материјали и разговарали са појединцима из света уметности и културе везано за могућности програма Креативна Европа и отворених конкурса за аплицирање са пројектима. Промоција и

разговори са појединцима су се одвијали у холу испред велике сале Јован Ђорђевић пре и током отварања првог дана Стеријиног Позорја.

Инфо-штанг - промоција програма Креативна Европа у оквиру отварања филмског Фестивала Cinema City

Антена Деска Креативна Европа Србија је у оквиру филмског фестивала Cinema City и у сарадњи са Фестивалом организовала постављање Инфо-штанда у Кинеској четврти, простору на којем се одржава фестивал 2015. године, на отварању Фестивала у периоду од 18. до 21. часова. На Инфо штанду су чланови тима Антене Деска КЕ Србија делили промотивне материјале и разговарали са појединцима из света уметности и културе везано за могућности програма Креативна Европа и отворених конкурса за аплицирање са пројектима. Промоција и разговори са појединцима су се одвијали у живој атмосфери фестивала на отвореном простору пре и током отварања фестивала односно премијерне пројекције филма Панама редитеља Павла Вучковића првог дана Cinema City-ја. Инфо-штанг је имао циљ повећања видљивости програма Креативна Европа и рада и активности Антене Деска КЕ Србија.

Инфо - штанг Антене Деска Креативна Европа Србија на Фестивалу европског филма Палић

Антена Деска Креативна Европа Србија у сарадњи са Фестивалом европског филма Палић, организовала је промоцију Програма Креативна Европа, 20. јула 2015. године са почетком у 10 часова, током пратећих дневних догађаја Фестивала, на великој тераси на Палићу.

У живој фестивалској атмосфери, посетиоци, учесници и представници медија могли су да се упознају са програмом Креативна Европа и да сазнају које су могућности у оквиру јавних позива за подношење пројеката када је у питању највећи европски фонд за пројекте културе.

3. Инструктивни рад

Инструктивни рад са Издавачким заводом "Форум"

Координатори Антене деска програма "Креативна европа" вршили инструктивни рад са Издавачким Заводом „Форум“ на припреми апликације за отворени конкурс Књижевни преводи програма Креативна Европа. Инструктивни рад је обухватао асистенцију при отварању ЕCАС налога и креирање РИС броја, преглед потребних

података и документације која је обавезна да буде постављена на Participants Portal, и опште саветовање везано за конкурс Књижевни преводи. Инструктивни рад је обухватио дводневне састанке и заједнички рад при наведеним активностима.

Инструктивни рад са Библиотеком Матице Српске

Представници Антене Деска програма "Креативна Европа" имали су инструктивну радионицу која се односила на креирање пројеката у оквиру програма "Креативна Европа". Поред радионице пружена им је помоћ корак по корак при креирању ECAS налога и добијања PIC броја и појаснила која је документација неопходна да се постави на Participants portal како би се омогућило конкурисање на наредне отворене позиве.

4. Семинари

Семинар „Србија и међународна културна сарадња“

Инструктивно едукативни семинар одржан је у организацији Музеја савремене уметности Војводине, УНЕСКО катедре за културну политику и менаџмент Универзитета уметности у Београду и Издавачке куће Клио.

Семинар се реализовао у склопу обележавања десетогодишњице УНЕСКО катедре за културну политику и менаџмент Универзитета уметности, уз подршку Министарства културе и информисања Републике Србије. Био је намењен посланицима културе у јавним установама и цивилном сектору, студентима, академским радницима и креаторима културних политика на свим нивоима.

Програм семинара заснивао се на књигама Културна дипломатија и идентитет Србије Љиљане Рогач Мијатовић (Институт за позориште, филм, радио и телевизију ФДУ и Клио, 2014) и Међународни културни односи Франсоа Шобеа и Лорена Мартена (Клио, 2014). Предавачице на семинару су биле проф. др Милена Драгићевић Шешић, Универзитет уметности у Београду и проф. др Весна Ђукић, Универзитет уметности у Београду.

Семинар за писање пројеката за конкурс програма Креативна Европа – пројекти европске сарадње, Кућа културе, Теразије 34, Београд

Деск Креативна Европа Србија организовао је обуку за аплицирање на отворени конкурс Програма Креативна Европа за подршку пројектима европске сарадње, 1. и 2. октобра 2015. године у Кући културе, Теразије 34, Београд.

Обука је била посвећена оним установама/организацијама које припремају документацију за пријаву на конкурс за подршку пројектима европске сарадње.

Антиена Деска Креативна Европа на Семинару "Библиотеке као кључни извор квалитетних информација о Европској унији" на Сајму књига у Београду

Антиена Деска Креативна Европа Србија учествовала је на Семинару "Библиотеке као кључни извор квалитетних информација о Европској унији" који је у оквиру учешћа ЕУ на Сајму књига био одржан 30. октобра с почетком у 12 часова у организацији Делегације ЕУ у Републици Србији.

На семинару се биле представљене активности Деска и Антиене Деска Креативна Европа Србија, Програм Креативна Европа као и досадашњи успеси Србије на конкурсима највећег европског фонда за пројекте из области културе.

Циљ је био анимирање што већег броја установа и организација у Србији да учествују у Програму Креативна Европа, посвећен представницима свих установа и организација у култури, јавним установама културе, организацијама цивилног друштва које се баве културом, образовним, научним и истраживачким установама, као и самосталним уметницима, кустосима и менаџерима у култури.

Семинар „Фондови Европске уније: Од идеје до реализације“

Фонд „Европски послови“ АП Војводине је су сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе и националне мањине – националне заједнице организовао семинар „Фондови Европске уније: од идеје до реализације“. Главни циљ семинара је био оспособљавање учесника за управљање фондовима Европске уније и за самостално формулисање пројектних идеја и њихово стратешко позиционирање у оквиру дефинисаних приоритета и расположивих финансијских могућности. Током обуке полазници су имали прилику да развију вештине и ставове који су неопходни за преузимање активне улоге у развоју и имплементацији пројеката на локалном и регионалном нивоу.

Школе обухваћене семинаром су Гимназија „Жарко Зрењанин“ из Врбаса (11-13. март 2015. године) и Дом ученика средњих школа „Ангелина Којић - Гина“ из Зрењанина (25.-27. март 2015. године). У оквиру семинара, представници Антиене Деска Креативна Европа Србија, представили су Програм Креативна Европа. На презентацији су представљени циљеви Програма, приоритети за финансирање, програмска структура, отворени позиви за конкурсисање, кључна питања везана за конкурсисање и могућност учешћа установа и организација у Програму Креативна Европа.

Семинар „Програм Креативна Европа – припрема пројеката“ Сирогојно, Музеј Старо село,

Антена Деска КЕ Србија је учествовала на Семинару „Програм Креативна Европа – припрема пројеката“ који је организовао Деск Креативна Европа Србија у сарадњи са Музејем на отвореном Старо село у Сирогојну а који се бавио савременим праксама и концептима у међународној културној сарадњи, културној баштини и савременој уметности; менаџментом међународних пројеката; европском културном политиком и приоритетима програма Креативна Европа.

Циљ семинара је био подизање квалитета и припрема пројеката за конкурисање на програм Креативна Европа, подизање програмско-организационих капацитета установа и организација из Србије, као и допринос децентрализацији у пољу културе. Поред тога, семинар се организује ради поспешивања комуникације, сарадње и размене искустава представника установа и организација у култури из градова и општина Србије.

Семинар је поред представљања програма Креативна Европа, његових приоритета, циљева, програмске структуре и система бодовања пројеката, протекао у представљању пројеката који су осмислили представници институција и организација културе који су учествовали на семинару – што су били у обавези да осмисле и припреме за семинар, и у анализи тих пројеката и усмеравању ка програму Креативна Европа. У веома конструктивним дискусијама и радној атмосфери, предложени пројекти су саветима тима Деска и Антене КЕ Србија прилагођени да одговарају програму Креативна Европа и међународним културним контекстима и партнерству.

Тим Антене Деска КЕ Србија – поред представљања програма Креативна Европа и система бодовања пројеката активно учествовали у отвореним дискусијама и анализама предложених пројеката.

Семинар је поред резултата анализе пројеката и конкретног усмеравања ка програму Креативна Европа, имао и важну улогу за Деск и Антену КЕ Србија везано за повратну информацију о томе на који начин размишљају представници институција и организација културе из Србије, и које су им недоумице и потребе када је у питању програм Креативна Европа. Стечено искуство ће бити директно употребљено у наредном периоду и у наредним активностима како би се обезбедила већа успешност активности које спроводе Деск и Антена КЕ Србија.

Семинар „Програм Креативна Европа – пројекти сарадње“, Центар за привредно-технолошки развој АП Војводине

Организација Семинара „Програм Креативна Европа – пројекти сарадње“ почела је у августу 2015. године, а намењена је свим установама и организацијама из Србије које планирају да конкуришу за средства из Програма Креативна Европа. Циљ семинара је припрема и подизање квалитета пројеката за конкурисање на Програм Креативна Европа и подизање прогамско-организационих капацитета установа и организација из Србије. Поред тога, семинар се организује ради поспешивања комуникације, сарадње и размене искустава представника установа и организација у култури из градова и општина Србије.

На Семинару за припрему предлога пројеката за Програм Креативна Европа, који је 16. и 17. септембра 2015. године организован у Центру за привредни и технолошки развој АП Војводине на Андrevљу, учествовало је 25 представника из седамнаест установа и организација из Србије. Међу њима су били представници Академије уметности Универзитета у Новом Саду, Организације Друид група из Новог Сада, Организације Флов&етц из Старе Пазове, Организације АРТРУСТ из Суботице, Галерије Матице српске из Новог Сада, Центра за производњу знања и вештина из Новог Сада, Папирног позоришта Камишибај из Вршца, Удружења Октопус из Београда, Удружења Кикинда Шорт из Кикинде, Центра за промоцију људских и мањинских права и одрживи развој „Хуман Дистрикт“ из Београда, Центра за ликовно образовање, Шуматовачка 122 из Београда, Позоришта Ујвидеки Синхаз из Новог Сада, Удружења грађана Образовни импулс из Бечеја, Градске Библиотеке из Панчева, Општинске народне библиотеке „Вељко Петровић“ из Жабља, Завода за културу војвођанских Русина из Новог Сада, Галерије Бел Арт из Новог Сада и Организације Етнофест из Суботице.

Програм Семинара је обухватио представљање Програма Креативна Европа са посебним фокусом на актуелни конкурс за европске пројекте сарадње, представљање конкурсне процедуре и потребне документације за аплицирање, развој идеје и концепта пројеката где је било више речи о међународној структури и европској димензији пројеката, предавања о креативним стратегијама – односно о начину креирања идеја за пројекте у култури и уметности, управљање пројектима, финансијско планирање и принципе дефинисања буџета. Учесници семинара имали су прилику да, кроз представљање својих пројектних предлога и активну анализу и дискусију са предавачима, добију сугестије и конкретне савете у циљу разраде и унапређења појединих пројектних елемената, како би предложени пројекти што успешније одговорили на циљеве и приоритете Програма Креативна Европа.

Семинар “Библиотеке као кључни извор квалитетних информација о Европској унији”, ЕУ инфо - поинт Нови Сад и Делегација Европске уније у Србији

Семинар “Библиотеке као кључни извор квалитетних информација о Европској унији”, који су организовали ЕУ инфо - поинт Нови Сад и Делегација Европске уније у Србији, на којем је Лука Кулић као представник Антене Деска КЕ Србија. На семинару, у згради Ректората Универзитета у Новом Саду, је учествовало више од 30 војвођанских библиотекара и дискутовало се о различитим темама: о ставовима грађана и очекивањима од ЕУ, улога библиотека у пружању квалитетних информација о ЕУ до искуства у аплицирања за средства из ЕУ фондова.

ЕУБООКСХОП. Осим тога, представљени су им и европски програми Креативна Европа и ИПА – Прекогранични програми у оквиру којих библиотеке могу аплицирати за финансијска средства ЕУ. Лука Кулић је представио активности Антене и Деска Креативна Европа Србија, Програм Креативна Европа и назначио могуће правце у којима би библиотеке могле да размишљају када су у питању пројекти за Програм Креативна Европа.

5. Конференције

Форум Креативна Европа 2015 на Коларцу Београд, Задужбина Илије М. Коларца,

Чланови тима Антене Деска КЕ Србија учествовали су на Форуму Креативна Европа у Задужбини Илије М. Коларца у Београду у организацији Деска КЕ Србија и Министарства културе и информисања Републике Србије.

У реализацију програма Форума било је укључено преко сто представника установа и организација, као и појединаца који раде у култури, а програм су чиниле презентације и дебате о пројектима који су добили подршку програма, спид дејт састанци са професионалцима из културе, консултације с правником/економистом/ПР-ом/психологом, презентације различитих извора финансирања у култури, рада иностраних културних центара у Србији, европских награда за архитектуру и књижевност, изложбе, коктел, концерт.

Догађај се одвијао у Задужбини Илије М. Коларца будући да ова установа учествује у програму Креативна Европа с пројектом Коларац – Take over, чији је основни циљ „освајање Коларца“ и развој публике, тако да је Коларац овом приликом отворио преко двадесет својих познатих, али и сасвим непознатих простора и угостио сасвим нове и различите групе публике. Учесници Форума Креативна Европа имали су прилику да се информишу, едукују, посаветују, размене идеје о новим пројектима, да се забаве и сретну са великим бројем колега и сарадника у култури.

Чланови тима Антене Деска КЕ Србија одржали су предавања о програму Креативна Европа, шта је све потребно да би се аплицирало на конкурсе, каква мора бити структура пројекта, колики број партнера је обавезан, шта је све од документације потребно и како се попуњава апликациони формулар; отворена дискусија са публиком за сва могуће питања везано за Креативну Европу.

Учешће на међународној конференцији „Индустријско наслеђе – ревитализација у функцији стварања нових креативних простора – изазови и праксе“

Представници Антене присуствовали су на конференцији која је одржана под покровитељством Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање АП Војводине, који већ последњих десет година снажно подстиче све сврсисходне активности на пољу очувања добара индустријског наслеђа, односно оне усмерене на уважавање значаја, очување и ефикасно управљање добрима индустријског наслеђа. Конференцију је отворио покрајински секретар за културу и јавно информисање, Славиша Грујић. Говорници су познати стручњаци, професори, креатори новог приступа коришћењу индустријске баштине из Србије, Мађарске, Румуније, Хрватске, Велике Британије и Аустрије. Посебну важност овом скупу у Новом Саду даје подршка Института европских регија (ИРЕ) из Салцбурга чијих неколико представника је такође говорило о својим искуствима.

Циљеви Конференције су били: допринос стварању интегрисаног оквира размишљања/истраживања и делања у области индустријског наслеђа; да се кроз свеобухватну перспективу представи широка лепеза актуелних питања и активности повезаних са проблематиком индустријског наслеђа: изградње идентитета, одрживог развоја, техничких и практичних питања конзервације и презервације, историје, архитектуре, урбаног планирања, туризма, економске и културно-историјске валоризације и развојних политика у овој области; да се укаже на практичну примену различитих концепата и методолошких принципа повезаних са истраживањима у области индустријског наслеђа.

Конференција Creative Europe – Focus on the Danube Мађарска, Будимпешта

Конференција је била фокусирана на програм Креативна Европа и на Дунавски регион, али и на друге могућности за финансирање односно кофинансирање пројеката који су одобрени у оквиру програма Креативна Европа. Представљени су Гете Институт из Мађарске, Аустријски Културни Форум, Чешки Центар за културу из Будимпеште, Програм подунавских земаља Европске Уније, као и друге организације

и фондације које финансирају пројекте из области културе. На конференцију су били позвани бројни представници институција и организација из области културе и изван региона. Манифестацију су својим присуством и предавањима подржали господин Тибор Наврачич, европски комесар за Образовање, културу, омладину и спорт; Карел Бартак и Барбара Геслер из Европске комисије задужени за програм Креативна Европа. Током дводневне конференције, учесници су имали прилику да упознају стручњаке који се баве програмом Креативна Европа и корисницима подржаних пројеката од стране програма Креативна Европа. Присутни су имали одличну прилику за умрежавање и стицање будућих партнера за своје пројекте.

Учешће на Конференцији “Beyond the obvious”, Гетебург, Шведска

Конференција “Beyond the obvious”, одржана у Гетебургу од 15-17 октобра 2015. године истраживала је будуће границе и оквири културе, са циљем да се те конвенционалне поставке превазиђу, као и уверења и праксе које ометају допринос културе друштвеним и економским препорудима на локалном, националном и европском нивоу. Дозвољава дискурсу да на себе преузме шире политичке изазове. 2015. година се фокусира на равнотежу која ће се остварити између јавне и заједничке сфере са једне стране, и приватне и комерцијалне са друге, у циљу остваривања културних, дакле људских права.

БТО се бавила истраживањем будућих граница и ивица културе и кретањем изван тих конвенционалних претпоставки, веровања и пракси које ометају допринос култури у друштвеној и економској регенерацији на локалном, националном и европском нивоу.

БТО је омогућила и олакшала сарадњу између актера из различитих сектора наших друштава који траже одговоре на заједничке изазове постављањем културе у срце јавног одлучивања и дебате.

Сваке године, БТО повезује европску културну заједницу са једним од "градова домаћина" ради узајамне размене и јачања заједнице и појединачца.

Конференција Деска Креативна Европа Србија „Култура, концепти и управљање промена

Конференција Деска Креативна Европа Србија „Култура, концепти и управљање променама“ одржана је од 14. до 16. децембра у Југословенској кинотеци у Београду, са идејом да се са домаћим и европским експертима и актерима у пољу културе покрену следећа питања: да ли је уметничко стваралаштво данас у кризи, да ли су

бизнис и култура у љубави или мржњи, да ли су, попут креативних градова, у кризи нови концепти у култури, зашто је, у том контексту, битан концепт развоја публике?

Програм конференције чиниле су презентације различитих модела остварених партнерстава и сарадњи бизнис сектора и организација у култури: НЕЛТ и Галерија 12 ХУБ, Радикс и Галерија Звоно, ВИП мобил и Фестивал игре, Нова искра и њихови партнери и други. Трећег дана ће бити представљени примери бизнис иницијатива у култури из области гејминга, моде, музичке индустрије, издаваштва.

Двојица водећих европских експерата у области економике културе, одржали су уводна излагања: Доминик Саго Диворо (ГРАНЕМ, Универзитет у Анжеу), *Cultural Clusters versus Creative Cities: an Economic Approach* и Пјер Луиђи Сако (ИЛУМ Универзитет у Милану), *Culture 3.0: beyond the creative industries*.

Поред тога, организовани су панели у којима учествују домаћи професионалци у култури: Култура и развој публике, Контроверзе креативних индустрија, Културна политика и њене рефлексije на савремену уметност, Књижевни преводи, међународна сарадња, развој публике и тржиште.

Такође су биле организоване радионице за фандрејзинг, конкурисање на програм Креативна Европа и развој публике установа културе.

Пратећи програм чинила је промоција публикације Деска Креативна Европа Србија „Развој публике у Србији“ у којој је представљено око педесет пројеката који се баве културном анимацијом, потом изложба радова уметника Јоване Судимац и Миће Стајчића, као и перформанс Игора Коруге. Такође је у сарадњи са Жељком Лончаром организована изложба промотивних материјала Деска Креативна Европа Србија, чији су аутори студенти Високе школе за дизајн у Београду.

6. Округли сто

Округли сто „Сарадња цивилног и јавног сектора“

У Музеју савремене уметности Војводине, Антена Деск Креативна Европа Србија у сарадњи са Музејом савремене уметности Војводине, организовали су округли сто са темом „Сарадња цивилног и јавног сектора“.

Циљ разговора је утврђивање могућих видова сарадње између цивилног и јавног сектора у области културе, узимајући у обзир актуелно економско - друштвено стање у држави и окружењу, посматрано и кроз призму финансирања пројеката из културе кроз међународне фондове.

7. Отворена врата

Као део својих редовних активности, Фонд "Европски послови" АПВ сваког петка одржава активност „Отворена врата“ где сви заинтересовани - запослени у институцијама, чланови организација или заинтересовани појединци, могу учествовати у информативним састанцима са пројектним менаџерима Фонда везано за могућности за финансирање пројеката кроз ЕУ фондове. Антена Деска КЕ Србија, с обзиром да је формирана у оквиру Фонда, такође учествује у овим активностима, у оквиру које представља Програм Креативна Европа и могућности за финансирање пројеката из области културе.

У периоду од јануара до јуна 2015. године, у оквиру активности отворена врата представљен је програм Креативна Европа на следећим састанцима:

- Невладина организација "Дунав" из Апатина
- Организација забавних активности "Печурко" из Новог Сада
- ЈМУ Радио телевизија Војводине
- Правни факултет Универзитета у Новом Саду
- Привредни субјект Гепард ВИС из Новог Сада
- Привредни субјект, Меат & Траде из Новог Сада
- Правни факултет за привреду и правосуђе Нови Сад
- Привредни субјект, Агропанонка МТЗ Финке из Новог Сада
- ОШ "Петефи Шандор" из Новог Сада
- Привредни субјект Логисцент из Вршца
- Физичко лице Агим Зека
- НВО „Субурбиум“ из Новог Сада
- НВО Еуфонија из Новог Сада
- Економски Факултет из Суботице
- ЕХИТ, Нови Сад
- Представници за културу Града Зрењанина,
- Едукативни центар Рома, Суботица
- Организација Игман из Новог Сада
- Пер.арт из Новог Сада
- Арт Виста из Београда
- АртТруст из Суботице
- Савремена галерија Ликовни сусрет из Суботице
- Игман из Новог Сада
- Академија уметности, Нови Сад
- Лаурет, Нови Сад
- Центар за производњу знања и вештина, Нови Сад
- Центар за позоришна истраживања

- Деск Креативна Европа Словеније
- Деск Креативна Европа Мађарске
- Прометеј, издавачка кућа

8. ТВ наступи

Информативно едукативни телевизијски програм емисије "Ekonnews: Хиљаду програма независне културне сцене и друге приче о западним вредностима" у продукцији Keyconnection Media продукцијске куће емисије "Ekonnews: Хиљаду програма независне културне сцене и друге приче о западним вредностима" коју је снимала продукцијска кућа Keyconnection Media. Емисија се бави представљањем пројеката из области културе, науке и развоја, агробизниса и пољопривреде, енергетике, самозапошљавања у области малог бизниса, људских права и борбе против дискриминације старијих особа, међународних студентских размена и иницијатива из области заступања добробити животиња. Представљен је пројекат Европске престонице културе који се развија у Новом Саду, разговарано је са актерима независне културне сцене, и представљена су њена култна места, представљени су и резултати дигитализације уметничке збирке Музеја савремене уметности у Новом Саду, као и актуелности из канцеларије Антене Деска КЕ Србија, затим и културних центара Пароброд и Магацин.

Представљен је Програм Креативна Европа и активности Деска и Антене Деска КЕ Србија, циљеве и приоритете програма, могућности за аплицирање институција и организација, а дат је и осврт на конкретне бенефите кроз реализацију пројеката у програму Креативна Европа.

9. Анализе

Каталог пројеката институција културе АП Војводине

На иницијативу Секретаријата за културу и јавно информисање АП Војводине, тим Антене Деска КЕ Србија је посетио институције културе којима је оснивач АП војводина и налазе се у надлежности Покрајинскиг секретаријата за културу и јавно информисање у циљу формирања Каталога пројеката са којим ће аплицирати на ЕУ фондове у наредном периоду и који су саставни део стратегије и плана развоја области културе на територији АП Војводине. Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање има намеру да овај Каталог пројеката промовише и међународно у циљу проналажења међународних партнера и такође планира финансијску подршку имплементацији пројеката који су део Каталога. Пројектни тим Антене Деска КЕ

Србија, обишао је 13 институција и заједно са запосленима тих институција радио на формирању пројеката који ће постати део Каталога пројеката. Институције културе су представиле своје редовне делатности и активности, и затим представили идеје за међународне пројекте, након чега је пројектни тим давао сугестије у ком правцу би те идеје могле да се усмере како би биле погодне за финансирање из неких ЕУ фондова. Након тога је одабрано 5 пројеката са којим ће институције културе АП Војводине у наредном периоду конкурисати за финансирање.

Институције које је тим Антене Деска КЕ Србија обишао:

1. Архив Војводине
2. Издавачка установа Нова Мисао
3. Српско народно позориште
4. Завод за културу Војводине
5. Музеј Војводине
6. Галерија ликовне уметности Поклон збирка Рајко Мамузић
7. Радио телевизија Војводине
8. Позоришни музеј Војводине
9. Музеј савремене уметности Војводине
10. Покрајински завод за заштиту споменика културе
11. Спомен збирка Павла Бељанског
12. Издавачки завод Форум
13. Војвођански симфонијски оркестар

Прикупљање статистичких података о успешним апликантима из Србије

Током јула 2015. године Антена Деска Креативна Европа Србија је вршила прикупљање статистичких података о успешним апликантима за потребе израде статистичких анализа. Прикупљени су статистички подаци о успешним апликантима за цео програм посебно за 2014. и за 2015. годину за сваку земљу појединачно по броју поднетих пројеката, броју одобрених пројеката као носилаца пројеката, броју институција/организација које учествују као партнери и броју пројеката са којим

земља учествује – за сваки отворени позив Програма Креативна Европа (Европски пројекти сарадње, Књижевни преводи, Европске Платформе и Европске Мреже); прикупљани су подаци о успешним апликантима из Србије који су обухватили опште податке о Пројекту и финансијске податке о одобреним средствима које су апликанти добили. Паралелно, прикупљани су описи успешних пројеката из Србије за представљање на Веб сајту Деска Креативна Европа Србија и у каснијој публикацији Успешне приче 2015.

10. Остале активности

Посета Деску Креативна Европа Словенија у Љубљани

Сврха посете било је упознавање тима Антене ДКЕ Србија са тимом ДКЕ Словенија, у циљу успостављања партнерских односа и развоја сарадње у наредном буџетском периоду. Тим Антене ДКЕ Србија представио је Антену и Деск, начин организовања, структуру тима, као и пројектне активности реализоване током 2015. године.

Тим ДКЕ Словенија информисао је наш тим о начину организације, функционисања и финансирања њиховог Деска, као и методологији реализације активности и пружања подршке апликантима.

Тимови су заједнички анализирали успешност апликаната из обе државе на претходним јавним позивима у оквиру потпрограма Култура.

Једна од тема састанка била је и могућност заједничких наступа и активности током 2016. године

Учешће на скупу Дани Војводине у Истри - Пула

Дугогодишња традиција и сарадња између АП Војводине и Истарске жупаније обележена је манифестацијом „Дани Војводине у Истри“, која се одржала од 5. до 8. новембра 2015. године, у Пули. Директор Фонда „Европски послови“ АПВ Сениша Лазић и представница Антене Деска Креативна Европа Србија, Драгана Срећков, посетили су манифестацију „Дани Војводине у Истри“ у Пули. У оквиру манифестације одржан је и Дан креативности, 6. новембра 2015. године у Ровињу, на којем су се сусрели са представником Деска Креативне Европе Министарства културе Републике Хрватске.

Манифестацију је службено отворила заменица жупана Истарске жупаније Ђузепина Рајко, те потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за културу и јавно

информисање Славиша Грујић. Свечано отварање уприличено је у петак, 6. новембра 2015. године, с почетком у 18:00 часова у просторијама Српског културног центра, у Пули.

Циљ ове манифестације била је размена искуства и представљање културних потенцијала, пројеката и установа/организација цивилног друштва регија које обележавају вишејезичност и мултикултуралност. Узајамне посете и биеналне манифестације одржавају се у континуитету од 2001. године с циљем унапређења односа две регије, па самим тим и ове две државе.

Последица тога је размена уметника, уметничких програма, као и привредна сарадња. Од почетка успостављања сарадње двеју регија, интензитет размене уметника значајно расте из године у годину. Тако је и ове године педесетак уметника, културних делатника, представа, изложби и музичких догађања гостовало на „Данима Војводине у Истри“.

II ИНФОРМАТИВНО - ПРОМОТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У складу са стратешким приоритетима „Промоција заједничких европских вредности и идеја у **средствима јавног информисања, као и кроз одржавање семинара, округлих столова, трибина и предавања**“, „промоција привредних, културних, научних, образовних и других потенцијала покрајине и целе земље у европским престоницама“ утврђених Програмом рада Фонда за 2015. годину, Фонд је наставио да организује информативно-промотивне догађаје и активности ради промовисања регионалних иницијатива, регионалног повезивања, као и интензивирања сарадње са градовима и општинама широм наше земље и региона.

Табела – Преглед информативно-промотивних активности током 2015. године

Ред. број	Информативно-промотивне активности	Датум
1	Нови вебсајт Фонда	март 2015.
2	Догађај: Европско село 2015. Локација: Зрењанин Организатори: Општина Зрењанин, Фонд „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине, ЕУ инфо поинт Нови Сад	08.05.2015.

3	Догађај: „Дан Војводине“ на Светској изложби „MILANO EXPO 2015“ Локација: Милано, Италија Организатори: Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова АП Војводине, Фонд за подршку инвестиција у Војводини – ВИП, Регионална развојна агенција Бачка, Регионални центар за друштвено економски развој – Банат, Регионална развојна агенција Срем, Туристичка организација Војводине, као и Туристичка организација Сремски Карловци	08-09.06.2015.
4	Експертска радионица: „Усклађивање технолошке понуде и потражње по питању биоекономије“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Генерални директорат Европске комисије за истраживање и развој и Заједнички подухват био-индустрија („BBI JU“)	23.06.2015.
5	Часопис: <i>Vojvodina World</i> Локација: Брисел Организатори: Фонд "Европски послови" АПВ	Октобар 2015.
6	Манифестација: Војводина на „Open Days 2015“ Локација: Брисел, Белгија Организатори: Канцеларија Војводине у Бриселу	12-15.10.2015.
7.	Округли сто: „Understanding Vojvodina“ Локација: Европски парламент, Брисел, Белгија Организатори: Европски парламент, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Завод за културу војвођанских Словака, Фонд „Европски послови“ АП Војводине	13.10.2015.
8.	Изложба: „ЗАОБИЛАЗНЕ СТРАТЕГИЈЕ – Архитектура у Војводини на почетку 21. века“ Локација: Брисел Организатори: Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Заводи за културу националних мањина Војводине, Завод за културу Војводине, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Министарство спољних послова Републике Србије	14.10.2015.
9.	Округли сто: „Јачање области пољопривреде - изазови и могућности за финансирање у функцији подизања квалитета“ у оквиру ЈУСК Европске недеље квалитета 2015 Локација: Нови Сад Организатори: Јединствено удружење Србије за квалитет (ЈУСК), Београд, Факултет техничких наука (ФТН), Нови Сад, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Информативни центар за стандардизацију и сертификацију (BSQ), Нови Сад, и Европска организација за квалитет (EOQ), Брисел	19-20.11. 2015.

- **Нови интернет портал (*website*) Фонда**

Током месеца марта, Фонд је редизајнирао свој интернет портал и објавио нови, који је допуњен садржајем о програмима Европске уније, Европској унији (кратак историјат, институције ЕУ, чланство у ЕУ), односима Србије и Европске уније (кратак историјат, институције у области евроинтеграција, преговори за чланство), Антени Деска Креативна Европа Србија, Специјалистичком програму „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“. Преко новог вебсајта интернет портала је омогућено да заинтересована лица пошаљу своју пројектну идеју на процену путем попуњавања онлајн формулара, као и да на исти начин закажу термин за консултације у оквиру „Отворених врата“.

- **Догађај: Европско село 2015.**

Поводом обележавања Дана Европе, 8. маја 2015. године, у Зрењанину је организован догађај под називом „Европско село“ 2015. Ове године, и Фонд „Европски послови“ АП Војводине се придружио догађају као један од водећих учесника поред ЕУ инфо поинта Нови Сад.

Учествовало је 26 основних школа и свака школа је имала свој штанд на коме је представљала одређену земљу чланицу Европске уније. Фонд „Европски послови“ АП Војводине је такође имао свој штанд на коме су учесници и заинтересовани могли да се упознају са активностима Фонда, као и да сазнају нешто више о пројектима из фондова ЕУ и да размене искуства у тој области. Такође, Фонд је обезбедио поклоне за четири ученика која су показала најбоље знање на тесту који је био састављен за ову прилику. Међу учесницима на манифестацији били су Лука Бјанкони испред Делегације Европске уније у Републици Србији, Ана Илић, заменица директорке Канцеларије за европске интеграције Владе Републике Србије, Снежана Пуповац координаторка ЕУ Инфо поинт Нови Сад, као и представници амбасада Грчке, Шведске, Румуније, Мађарске, Бугарске и Француског института из Новог Сада.

Пројекат-манифестација „Европско село“ је 2012. године покренула Основна школа из Томашевца да би јој се ускоро придружиле и друге школе, укупно 26 основних школа са територије града Зрењанина. Након две године, услед великог одзива ученика и наставника, манифестација је прерасла школски карактер и уврштена је у градске манифестације од значаја. Идеја је проистекла из чињенице да 75% младих људи и деце није имало прилику да путује у земље ЕУ и жеље да се промовише различитост народа и држава које чине модерну Европу. Представљајући и промовишући

различите културе и традиције се негује и сопствена култура. Манифестација се увек одржава у месецу мају поводом Дана Европе.

- **Догађај: „Дан Војводине“ на Светској изложби „MILANO EXPO 2015“**

Делегација АП Војводине је посетила Милано (Италија) где је 8. јуна 2015. године у Националном павиљону Србије на Светској изложби „MILANO EXPO 2015“ отворен „Дан Војводине“.

Манифестација „Дан Војводине“ је била централни догађај у двонедељном представљању Покрајине (1-14. јун 2015.), организованог током званичне презентације Републике Србије на овом сајму. Тема сајма „EXPO 2015“, која је трајала од почетка маја до краја октобра, гласила је „Нахранимо планету. Енергија за живот“. Наступ Србије под именом „Окуси храну. Осети живот“ креиран је тако да посетиоцима павиљона ближе дочара изглед данашње Србије представљањем богате српске кухиње, културе и традиције.

Наступ Војводине је светску јавност упознала са њеном разноликошћу, богатим наслеђем, културом, као и њеним привредним, а посебно прехранбеним потенцијалима. Војводина, као један од најважнијих региона за производњу хране у целој Европи, затим као регион који је с неколико престижних награда верификован као најпожељнија дестинација за страна улагања, као место на којем ИКТ сектор бележи велики раст, док пољопривредни, туристички и водни ресурси пружају изванредне развојне шансе, представљала је током две недеље програма на „EXPO“-у своје туристичке потенцијале, ловни туризам, специјалне туристичке дестинације, бањски туризам, заштићена природна добра и могућности развоја у млекарској и месној индустрији, ратарство и производњу воћа и поврћа, потенцијале за органску производњу, као и јединствену гастро понуду региона и традиционалне занате.

Отварајући „Дан Војводине“ на „EXPO“-у председник Покрајинске владе, др Бојан Пајтић, рекао је да је војвођанска презентација у склопу представљања Републике Србије имала за циљ да на јасан, занимљив и оригиналан начин покаже и докаже како је кључ будућег одрживог развоја у производњи и пласману здраве хране, очувању мултикултуралности и развоју еколошке свести, као и да је то била прилика да се са представницима 140 земаља учесница разговара о иновацијама и могућностима инвестиција у пољопривреди, прилика која води томе да Војводина буде једно од водећих пољопривредних подручја Европе. Војводина је један од пионира улагања у нове технологије чији је циљ реорганизација и стварање новог, савременог система пољопривредне производње у 21. веку. Деценијска улагања АП Војводине у развој науке препознала је Европска комисија подршком пројекту „Антарес“, који омогућава оснивање Института БиоСенс и његово прерастање у водећу европску

научноистраживачку институцију, чиме Војводина постаје центар развоја иновација, трансфера научних резултата у пољопривреду и привреду и убрзање привредног раста Војводине и Србије.

Организатори наступа Војводине су били Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова АП Војводине, Фонд за подршку инвестиција у Војводини – ВИП, Регионална развојна агенција Бачка, Регионални центар за друштвено економски развој – Банат, Регионална развојна агенција Срем, Туристичка организација Војводине, као и Туристичка организација Сремски Карловци.

Поред тога Председник Покрајинске владе, др Бојан Пајтић, и директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине, Синиша Лазић имали су бројне састанке: са председником регионалне Владе Ломбардије, Робертом Маронијем; министром пољопривреде Ломбардије, Ђанијем Фавом; председником регионалног Савета за здравство Ломбардије, др Фабијом Рицијем; председником Регионалног савета Фриули Венеције Ђулије, Франком Јакопом; председником Скупштине Милана, Базилијем Рицом; као и градоначелником града Бусто Арсицио, Ђанлуиђијем Фариолијем и представницима тамошњих различитих привредних грана. На састанцима се разговарало о постојећој сарадњи између регија, као и о интензивирању сарадње у области здравства, привреде и пољопривреде.

- **Експертска радионица: „Усклађивање технолошке понуде и потражње по питању биоекономије“**

У Генералном директорату Европске комисије за истраживање и развој одржана је експертска радионица, дана 23. јуна 2015. године, која је имала за циљ дефинисање предлога за прилагођавање регулативе о био-економији, начина финансирања и увођења технологија неопходних за прелазак из економије засноване на фосилним горивима на био-економију, на којој је учешће узео и представник Фонда „Европски послови“ АП Војводине.

На скупу су се обратили *John Bell*, директор Ф – Биоекономија у Генералном директорату за истраживање и развој, *Barend Verachtert*, вршилац дужности извршног директора Заједничког подухвата био-индустрија („BBI JU“), *Lambert van Nistelrooij*, члан Европског парламента и *Julia Taddei*, програм менаџер финансијског инструмента Европске инвестиционе банке и Европске комисије „Иновфин“ при Европској комисији.

АП Војводина је представила своје потенцијале везане за био-економију, пре свега у погледу искоришћавања могућности који се налазе у агро-биомаси, животињском отпаду и дрвној биомаси. Упоредне анализе присутних представника регија и држава

су указале да АП Војводина предњачи у односу на већину регија сличне површине којима је пољопривреда главна индустријска грана, те да као таква може да буде интересантна за инвеститоре који улажу у нове технологије и имају савремен приступ производњи, каналима дистрибуције, тржиштима и потребама потрошача. У наредном периоду неопходно је да Европска унија, као и регије, дефинишу, усвоје и започну спровођење смерница које јасније дефинишу стубове на којима почива успешна био-економија.

- **Часопис: " *Vojvodina WORLD* "**

У октобру 2015. године је објављен пети број часописа „*Vojvodina WORLD*“. Главна тема броја била је представљање АП Војводине на Светској изложби „*Milano EXPO 2015*“. Такође, представљен је специјалистички програм „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“, као и активности Канцеларије за инклузију Рома и Антене Деска Креативна Европа. Истакнут је пројекат АНТАРЕС, као први пројекат у Србији који је освојио средства из „*Teaming*“ програма и који има за циљ стварање Европског центра изврности и давање подршке регионима како би повратили конкурентну позицију у глобалном ланцу вредности и како би се стратешки ангажовали на свом путу иновативног раста.

- **МАНИФЕСТАЦИЈА: ВОЈВОДИНА НА „*OPEN DAYS 2015*“**

Овогодишња 13. по реду манифестација „Отворени дани 2015“ („*Open Days 2015*“), коју организују Комитет региона и Генерални директорат за регионалну политику, и која је одржана у периоду од 12. до 15. октобра 2015. године у Бриселу, окупивши преко 5,800 учесника, одвијала се под слоганом „Европски региони и градови – партнери за инвестиције и економски раст“ („*Europe's regions and cities: partners for investment and growth*“), а програмски део манифестације био је подељен у три тематске целине: Модернизација Европе – Региони у енергетској унији и јединственом дигиталном тржишту; Региони оријентисани ка бизнису – развој малих и средњих предузећа, иновације и стварање радних места; Места и простори – Урбани и рурални развој, интеграције урбаних и руралних простора.

Током „*Open Days 2015*“, одржан је округли сто „*Understanding Vojvodina*“ и изложба под називом „ЗАОБИЛАЗНЕ СТРАТЕГИЈЕ – Архитектура у Војводини на почетку 21. века“.

- **Округли сто: „*Understanding Vojvodina*“**

Округли сто под називом „*Understanding Vojvodina*“, у организацији Европског парламента, под покровитељством Едуарда Кукана, Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање, Завода за културу војвођанских Словака, у сарадњи са Фондом „Европски послови“ АП Војводине одржан је у Европском парламенту, дана 13. октобра 2015. године.

Медијатор округлог стола био је Франц Богович, члан Европског парламента, а у дебате су се укључили и Иван Јаковчић и Андор Дели, посланици у Европском парламенту, као и бројни други гости, који су дошли да присуствују презентацији војвођанских институција културе националних заједница. Учеснике округлог стола поздравио је и председник Покрајинске владе др Бојан Пајтић, а у уводном делу обратио се покрајински секретар за културу и јавно информисање Славиша Грујић. Презентацији су присуствовали и покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски и покрајински секретар за науку и технолошки развој Владимир Павлов.

Циљ представљања Војводине на округлом столу је да се кроз презентације рада шест професионалних установа културе, Срба као већинског становништва, и традиционалних мањинских заједница Мађара, Румуна, Русина, Хрвата и Словака, чији су језик и писма у службеној употреби у АП Војводини, прикаже мултикултуралност Војводине, кроз призму очувања и унапређења, али и прожимања културног наслеђа и културног стваралаштва преко 20 нација које у њој живе. Представници Завода за културу, војвођанских Хрвата, војвођанских Мађара, војвођанских Румуна, војвођанских Русина, војвођанских Словака представили су активности и рад завода износећи планове и пројекте, који су у плану, као и проблеме са којима се сусрећу. Испред Завода за културу Војводине и његовим активностима говорио је Драган Илић, пројектни менаџер и сарадник за међурегионалну сарадњу.

- **Изложба: „ЗАОБИЛАЗНЕ СТРАТЕГИЈЕ – Архитектура у Војводини на почетку 21. века“**

Поводом обележавања Дана Војводине у Бриселу, у Мисији Републике Србије при Европској унији, дана 14. октобра 2015. године, отворена је изложба под називом „ЗАОБИЛАЗНЕ СТРАТЕГИЈЕ – Архитектура у Војводини на почетку 21. века“ , која обухвата плакате Музеја савремене уметности Војводине, публикације Завода за културу националних мањина Војводине и Завода за културу Војводине, уз пројекцију кратког филма на ову тему, који представљају мултикултурално наслеђе и стваралаштво на територији АП Војводине, као и соло импровизацију на виоли засновану на етно и фолклорном наслеђу АП Војводине у извођењу Силарда Мезеи. Изложбу су заједнички организовали Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, Заводи за културу националних мањина Војводине, Завод за културу Војводине и Фонд „Европски послови“ АП Војводине, у сарадњи са Министарством спољних послова Републике Србије, са циљем да се у Бриселу представи мултикултуралност Војводине кроз делатности Завода за културу војвођанских Мађара, Хрвата, Словака, Русина и Румуна и Завода за културу Војводине.

Поставка изложбе „ЗАОБИЛАЗНЕ СТРАТЕГИЈЕ – Архитектура у Војводини на почетку 21. века“ представља први корак у мапирању савремених архитеката и пројектних бироа који су својом стваралачком праксом и делима обележили прву деценију новог миленијума и омогућава детаљан увид у њихова архитектонска дела на територији Војводине. Учесници архитекти изложбе су: Дубравка Ђукановић, Милан Ковачевић, Лазар Кузманов, Драган Маринчић, Александра Маринчић, Иља Микитишин, Душан Миладиновић, Леонид Нешић, Александар Рацков, Немања Радусиновић, Вилмош Тот, Золтан Валкаи.

- **Округли сто: „Јачање области пољопривреде - изазови и могућности за финансирање у функцији подизања квалитета“ у оквиру ЈУСК Европске недеље квалитета 2015**

На Факултету техничких наука (ФТН), Нови Сад, 19. и 20. новембра 2015. године, одржана је конференција са међународним учешћем - ЈУСК Европска недеља квалитета 2015, под мотом „Квалитет – Емоција – Инспирација“, коју су заједнички организовали Јединствено удружење Србије за квалитет (ЈУСК), Београд, Факултет техничких наука (ФТН), Нови Сад, Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Информативни центар за стандардизацију и сертификацију (BSQ), Нови Сад, и Европска организација за квалитет (EOQ), Брисел, а под окриљем „OPEN DAYS 2015“ на локалном нивоу.

Конференцију су отворили проф. др Драган Шешлија, продекан за науку и међународну сарадњу на ФТН и проф. др Бојан Лалић, директор Департмана за индустријско инжињерство и менаџмент на ФТН, док је уводно предавање на тему „Значај квалитета и безбедности хране у процесу приступања ЕУ“ одржао др Ласло Вајда, некадашњи шеф одељења за координацију са ЕУ у Министарству пољопривреде Мађарске и председник Радне групе за пољопривреду у оквиру Мађарског националног комитета Европске организације за квалитет.

У оквиру поменуте конференције, 20. новембра 2015. године, одржан је округли сто „Јачање области пољопривреде - изазови и могућности за финансирање у функцији подизања квалитета“.

Присутне је поздравио Сениша Лазич, директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине, који је по питању ИПА програма за рурални развој (ИПАРД), истакао да је Европска комисија званично прихватила документ који дефинише начин на који ће се пружати подршка становницима руралних подручја, тзв. ИПАРД 2 програм и определила 175 милиона евра за његову реализацију. Програм треба допринесе повећању продуктивности и конкурентности, усклађивању са стандардима ЕУ, прилагођавању захтевима домаћег и иностраног тржишта, као и диверзификацији и

развоју економских активности и побољшању квалитета живота у руралним подручјима.

Др Ласло Вајда, некадашњи шеф одељења за координацију са ЕУ у Министарству пољопривреде Мађарске је говорио на тему „Подршка политици квалитета у ЕУ (пример државе: Мађарска)“ и изнео своја искуства везана за Специјални претприступни програм помоћи пољопривреди и руралном развоју (САПАРД) у време када је Мађарска била у процесу прикључивања ЕУ.

Проф. др Горан Стојановић, заменик покрајинског секретара за науку и технолошки развој, је говорећи на тему „Синергија у области пољопривреде, ИКТ и научно-технолошког развоја“ укратко представио делатности надлежног секретаријата и капацитете АП Војводине у области ИКТ, посебно истакавши пројекат ФРАКТАЛС („*Future Internet Enabled Agricultural Applications*“), у оквиру ФП7 програма, који је намењен финансирању малих и средњих предузећа из области информационих технологија за развијање апликативних софтвера за сектор пољопривреде, и БиоСенс центар, истраживачко-развојни институт за информационе технологије биосистема на Универзитету у Новом Саду.

Горан Васић, директор Гаранцијског фонда АП Војводине, је говорећи на тему „Подршка Гаранцијског фонда АПВ у области пољопривреде и руралног развоја“ представио кредитне линије у области пољопривреде, као што су кредит за куповину пољопривредне механизације и опреме, кредит за куповину пољопривредног земљишта, кредити за предузетнице и власнице малих предузећа, кредити за радно неактивне жене, кредит за монтажне силосе, и кредитна линија за набавку опреме потребне за прераду биомасе у циљу производње енергије, и истакао потребу за сарадњом свих нивоа власти са локалном самоуправом.

Дражен Ловрић, саветник за економске односе у Фонду „Европски послови“ АП Војводине, је говорећи на тему „Регионални развој кроз ЕУ фондове“ истакао да је Војводина успоставила добру сарадњу са бројним европским регионима и да је постигла значајне успехе по питању европских пројеката. Као пример, истакао је подршку Аустрије за Програм привредног развоја АП Војводине, затим пројекат „*Waterways Forward*“, у оквиру програма „*INTERREG IV C*“, у којем су међу партнерима на пројекту били Фонд „Европски послови“ АП Војводине и ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад. Дражен Ловрић се такође осврнуо на програме ЕУ доступе Србији, као што су Инструмент за претприступну помоћ (ИПА), „*HORIZON 2020*“, „*COSME*“ и Дунавски транснационални програм.

Проф. др Саша Бошњак, продекан на Економском факултету у Суботици, је говорећи на тему „Европски пројекти у очувању квалитета животне средине“, представио пројекат „Подршка животној средини без алергена – *SAFE*“, који су успешно

реализовали Фонд „Европски послови“ АП Војводине, Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине, Град Сомбор и Локална самоуправа Баја (Мађарска). О успеху пројекта сведочи чињеница да је пројекат уврштен у Каталог пројеката у оквиру ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија, затим у „Завршном евалуционом извештају“ пројекат се нашао међу 8 примера најбоље праксе у програмском периоду од 2007. до 2013. године у оквиру ИПА програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија од укупно 200 пројеката, а у оквиру публикације „Примери добре сарадње“ Заједничког техничког секретаријата ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија нашао се међу 18 пројеката као најбољи примери добре пројектне сарадње у периоду од 2007. до 2013. године.

Проф. др Дејан Крчмар са Катедре за хемијску технологију и заштиту животне средине Природно-математичког факултета у Новом Саду, је говорићи на тему „Седимент као ђубриво у пољопривреди - изазови и могућности“, истакао економску и еколошку вредност седимента, предности примене седимента у пољопривреди, као и потребу за измуљивањем. Као пример навео је измуљивање реке Јегричка, у оквиру пројекта „Еколошко управљање водама у равничарским пределима“, који је успешно спроведен у сарадњи Фонда „Европски послови“ АП Војводине, ЈВП „Воде Војводине“ Нови Сад и Управе за водопривреду за подручје Доња Тиса (*ATI-VIZIG*, Сегедин, Мађарска) и који се такође у публикацији „Примери добре сарадње“ Заједничког техничког секретаријата ИПА Програма прекограничне сарадње Мађарска-Србија нашао међу 18 пројеката као најбољи примери добре пројектне сарадње у периоду од 2007. до 2013. године.

III ЕВРОПСКА САРАДЊА И ПАРТНЕРСТВА

На основу позитивних искустава из претходног периода, Фонд је наставио да даје пуну подршку даљој промоцији покрајинских капацитета и потенцијала успостављајући нову сарадњу, као и користећи своје активно присуство у појединим европским институцијама:

- *Institut der Regionen Europas (IRE)* - Салцбург,
- *European Policy Center (EPC)* - Брисел,
- *Friends of Europe* - Брисел,
- *Press Club Brussels Europe* – Брисел,
- *European Network of Training Organisations for Local and Regional Authorities (ENTO)* – Стразбур.

У складу са приоритетима покрајинске администрације, на овај начин пружен је допринос препознатљивости АП Војводине и јачању институционалног и регионалног повезивања војвођанских партнера и релевантних партнера из Европске уније.

- **Састанак са представницима Европског савета за истраживање и Генералног секретаријата Европске комисије за истраживање и развој**

У сарадњи са Фондом „Европски послови“ АП Војводине, уприличени су састанци између представника Европског савета за истраживање и Генералног секретаријата Европске комисије за истраживање и развој и покрајинског секретара за науку и технолошки развој, Владимира Павлова, дана 8. и 9. јануара 2015. године. Циљ посете је био разматрање могућности за сарадњу и већег укључивања АП Војводине у програме Европске уније у области истраживања и иновација „*HORIZONT 2020*“.

- **Студијска посета у вези са прекограничном сарадњом у области Горње Рајне и области Боденског језера**

Двадесеточлана делегација представника региона средње Дунава боравила је, у периоду од 2. до 4. фебруара 2015. године, у радној посети Немачкој и Француској, током које су се упознали са програмом прекограничне сарадње Региона Горње Рајне и језера Констанц.

Делегацију су чинили представници покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Фонда „Европски послови“ АП Војводине, регионалних развојних агенција из Бачке, Баната и Срема, као и представници суседних жупанија из Румуније (Жупаније Караш-Северин и Жупаније Тимиш), Мађарске (Министарства спољних послова и трговине Мађарске, Развојне агенције

ДКМТ, Жупаније Бач-Кишкун и Жупаније Чонград) и Хрватске (Вуковарско-сријемске жупаније и Регионалне развојне агенције Славонија-Барања).

Циљ посете је био представљање активности у области прекограничне сарадње у Горњој Рајни и области Боденског језера, као размена знања и искуства. Студијска посета се заснивала на главним темама сарадње Аутономне покрајине Војводине и њене тежње за прекограничном сарадњом са Хрватском, Мађарском и Румунијом, у области промоције конкурентности, пословања и развоја МСП, заштите животне средине, транспорта, професионалног усавршавања, истраживања и иновација.

Војводина са суседним жупанијама у високом проценту користи расположива средства из програма прекограничне сарадње, а намера је била да се реализацијом ове иницијативе пренесу искуства најразвијенијих регија Немачке, Француске и Швајцарске у коришћењу прекограничних програма и да се у наредном финансијском периоду 2014-2020. реализују сличне иницијативе у оквиру прекограничних програма Србије са Мађарском, Румунијом и Хрватском.

Првог дана посете, представник регионалне администрације Фрајбурга Јурген Осер, представио је структуру програма Региона Горње Рајна, која има 6 милиона становника и раст популације од око 10 процената у последњих 15 година. Бруто друштвени производ је 240 милијарди евра, а у регији послује 230 кластера, са 167 универзитета, коледжа и истраживачких институција. Међудржавну границу дневно прелази 90 000 становника.

Регија је формирала трилатерално веће који чине представници из сфере политике, бизниса, образовања и цивилног сектора, са намером да се унапреди прекогранична сарадња и живот у тој регији.

Развојем Европске уније функционисање градова Стразбура и Кела, који се налазе на супротним обалама реке, постало је унутрашње питање, за чији развој су коришћени и европски механизми сарадње. Сарадња је развијена и унапређена између градова, али и сеоских насеља, а посебно је наглашен значај сарадње кластера који су формиран у регији. Кластери универзитета укључују 25 института високог образовања са 170 000 студената и 167 истраживачких институција, а последњих година је омогућено да се семестри похађају и завршавају у оквиру универзитета са друге стране границе и признају унутар Кластера универзитета.

У оквиру регије се имплементира програм „*INTERREG*“ у вредности 110 милиона евра. Поред заједничког противпожарног брода, један од значајнијих пројеката у оквиру регије је пројекат „*TRION*“, којим се промовише енергетска ефикасност, размена знања и најбољих решења са намером смањења трошкова грејања.

Представник француске регије Алзас Томас Келер, задужен за регионални развој и коришћење „INTERREG“ програма, истакао је да је Програм за 2014-2020. одобрен од стране Европске комисије, а израђен је у значајној мери на основу Стратегије „Европа 2020“. Како је истакао Келер, у области истраживања приоритет је одржив раст и развој, заштита животне средине, урбани развој и транспортна мрежа.

Саветник Министарства привреде и финансија Баден-Виртемберга Михаел Гернер истакао је да се свакодневно решавају проблеми у прекограничној сарадњи, а Трилатерална комисија је 2013. године усагласила зајединичку изјаву којом се предвиђа решавање отворених проблема у образовању, тржишту рада, сарадњи полиције, прекограничном јавном превозу, сектору здравства и пореској политици.

Координатор за економску сарадњу Тринационалне регије Горње Рајне Мере Мер истакла је да у регији послује око 200 000 привредних друштава, са циљем стварања одрживог економског раста и мултипликовања кластера. Истакнуто је да је услов да прекограничне научне иницијативе буду финансиране тај да иницијатива омогућава конкретну употребу нових научних метода у индустријској производњи. Регија посебно инвестира у мехатронику, информатику, механику и електронику.

Током посете, представљена је и структура Великог региона, који чине Валонија (Белгија), Луксембург, Лорена (Француска), Рајналд Палатин и Сарланд (Немачка). Приоритет Велике регије током наредне две године је промовисање иновација и креативности, концепта доживотног учења, е-учења, развоја језичких способности и предузетничких знања.

Другог дана посете покрајини Баден-Виртемберг и регији Алзас, делегација регије централног Дунава посетила је Савет Европе и учествовала на састанку посвећеном улози Савета Европе и Конгреса локалних и регионалних власти у развијању концепта прекограничне сарадње.

Генерални секретар Савета Европе Андреас Кифер истакао је да је намера Савета Европе била да се Мадридском конвенцијом пружи правни оквир за подстицање сарадње између територијалних заједница у области регионалног, руралног и урбаног развоја, заштите животне средине, побољшања рада јавних установа и предузећа и омогућавање брзог реаговања приликом природних непогода или несрећа. Он је истакао, иако Србија још увек није ратификовала Мадридску конвенцију, да се то очекује и да се нада да ће бити ускоро. Кифер је нагласио да је за одрживу прекограничну сарадњу од изузетне важности да се финансирају активности које су дефинисане као приоритетне. Боље резултате имају региони који су се фокусирали на јасне циљеве, а тако се ствара већа видљивост и употребљивост резултата сарадње за становнике регије.

Представник Савета Европе Тим Лиснеу нагласио је да је документом из Мадрида у преамбули одлучено да државе унапреде прекограничну сарадњу и допринесу привредном и друштвеном напретку пограничних подручја и духу партнерства који уједињује европске народе. Реч је о форми права, која нема снагу директне примене, али представља оквир за успостављање и јачање билатералних и трилатералних облика сарадње. Очекивања су да ће Мадридска конвенција и додатни протоколи допринети да се правни проблеми реше и да се интензивирају активности које превазилазе државне границе. Проблем територијалног интегритета и проблеми са суседним државама у одређеној мери су утицали на лимитирајуће деловање Мадридске конвенције, која је у највећем броју европских земаља ратификована.

Шеф посланичке групе Зелене партије у Парламенту Баден-Виртемберга Џоша Фреј и заменик градоначелника Стразбура Михаел Шмит истакли су значај концепта прекограничне сарадње између Немачке и Француске који се огледа у свакодневnoj мобилности становника регије, уз економску и туристичку активност преко границе, оснажене језичке компетенције и укупно упознавање са прекограничним моделима и вредностима у области културе.

Током скупа говорило се о моделима локалне самоуправе и регионалне управе који дају најбоља решења, начину на који регионална кохезија може да се унапреди, и паметном управљању у форми социјалног развоја, јер се европске државе данас ослањају на регије и њиховом доприносу укупном економском развоју. Како је речено, Савет Европе тежиште свог рада није поставио на имплементирању пројеката прекограничне сарадње, за чију реализацију нема довољно финансијских средстава, попут Европске уније.

Током дана, делегација се упознала са концептом културне сарадње у прекограничном смислу, а говорећи о концепту културних рута, Елена Дубина из Савета Европе је истакла да је ратификација конвенција у области културе први корак ка учлањењу државе у Савет Европе и да је имплементација културних рута започете потписивањем Конвенције из Сантјага. До сада су, по њеним речима, те мере дале конкретне резултате у домену видљивости културних производа, управљању, оснаживању академске мреже и едукације радника у области културе.

Наглашен је значај културних пројеката на европском континенту, међу којима је и пројекат „*PER VIAM*“, који прати пут римских императора и дунавска винска рута. Пројектом руководи Дунавски центар из Београда, а циљ је промовисање прекограничног туризма у дунавском сливу.

Експерт у области прекограничне економске сарадње Горње Рајне Жан Мајкл Стербе, нагласио је да је процес удруживања произвођача у кластере јако важан за економски раст и да се посебно истичу кластери у аутомобилској и хемијској индустрији,

информационој и био-технологији, као и енергетици. Формирањем Мреже иновација 2009. године, створен је регистар постојеће индустрије да би се дефинисале могућности за интензивнију кластеризацију унутар региона. Примећено је да постоји потреба за формирањем Фонда за тринационалну сарадњу уз додатно коришћење европских програма, попут Хоризонта.

Током дана делегација је посетила и Луку Стразбур, као одличан пример прекограничног инфраструктурног и економског развоја. Лука функционише као јавно независно предузеће у којој послује 300 компанија, а у наредном периоду се очекују обимнија улагања у транспортне, складиштене и резиденцијалне објекте.

Током трећег дана посете регији Горње Рајне и регији Алзас, делегације Регије централног Дунава састале су се са градоначелником Вајла на Рајни Волфгангом Дицом, који је представио један од најзначајнијих инфраструктурних пројеката прекограничне сарадње - нову трамвајску линију, која повезује Вајн и Базел. Са немачке стране пројекат је финансиран са 30 милиона евра, од чега је 13 милиона финансирао Баден-Виртемберг, 12 милиона швајцарски кантон, 3 милиона град Вејл и милиона евра фонд „*INTERREG*“.

Градоначелник Волфганг Диц нагласио је да је њихов циљ да се настави са улагањем у инфраструктурне пројекте, без додатног задуживања, искључиво коришћењем постојећих градских средстава намењених капиталним улагањима, с тим да се велики пројекти не могу реализовати без сарадње више нивоа власти и у овом случају прекограничних партнера. Диц је додао да у пограничној регији, поред високе привредне активности, постоје и горући проблеми, попут прекограничних криминалних активности, које се морају решавати у сарадњи надлежних органа власти свих држава.

Делегације су посетиле Еуро-институт у Келу, где су представљени пројекти прекограничне сарадње у домену енергетске ефикасности и климатских промена и туристичка промоција и маркетиншке активности у оквиру пројекта „Хабзбуршке туре“.

Директор Међународне боденске конференције („*IDK*“) Клаус Дитер Шнел представио је рад институције која окупља локалне и регионалне partnere из четири земље, са око 4 милиона становника, бруто друштвеним производом од 200 милијарди евра и сарадњом која на Боденском језеру датира од 1824. године. Шнел је рекао да је сарадња је започета у рибарству, да би се временом значај и вредност заједничких пројеката односио на чишћење комплетног језера вредног 4 милијарде евра. Сада се 100 одсто отпадних вода пречишћавају пре њиховог уливања у језеро.

Током излагања детаљно је представљена организациона структура Међународне Боденске конференције, уз нагласак на области сарадње у домену заштите животне средине, заштите вода, пројеката високо-технолошких и енергетски ефикасних зграда и преко 50 програма прекограничне сарадње у домену високог образовања.

У наредном периоду се очекује наставак сарадње на решавању неких од горућих питања, попут локалитета за одлагање нуклеарног отпада, који се делимично одлаже на територији Међународне конференције, а у складу са државним регулативама.

Ролф Граф, из министарства државне управе швајцарског кантона Тургау, представио је Кантон Торгау, који са око 260 000 становник, од којих су 23 одсто странци, има стопу незапослености од свега 2,5 одсто. Ово је високо иновативна регија која улаже значајна средства у истраживање и развој, а прекогранична сарадња Универзитета омогућава да се заустави могући одлив мозга у веће центре тако што су три института из Тургауа, Био-технолошки институт, Економски факултет и Факултет технологија системских материјала део Универзитета у Констанцу. Њихово функционисање у малом кантону је омогућило да млади остају и да буду продуктиван део кантона у својој пуној радној снази.

Прекогранична сарадња је развијена у третирању отпадних вода и преради отпада, у чему учествују сви партнери на Боденском језеру.

На крају посете Регији Горње Рајне закључено је да су стечена искуства од огромног значаја за функционисање свих прекограничних партнера у Региону централног Дунава и постављени су императиви и приоритети у реализацији будућег седмогодишњег плана рада, који укључује развој снажнијих институционалних веза, више инвестиционих улагања и јачу привредну и прекограничну размену становника.

- **Састанак са др. Францом Фишлером, бившим комесаром ЕУ за пољопривреду, регионални развој и рибарство и председавајућим „EUROPEAN FORUM ALPBACH“**

Европска комисија је усвојила Програм Европске уније за рурални развој у Србији (ИПАРД) 20. јануара 2015. чиме је створена основа за подршку Европске уније пољопривредном сектору у Србији у наредних шест година. Главни циљеви Програма су унапређење безбедности хране у Србији и конкурентности пољопривредне производње и прераде, као и помоћ овом сектору у Србији да се постепено усклади са стандардима Европске уније. ЕУ је одвојила буџет од 175 милиона евра који ће бити на располагању српским пољопривредницима у виду грантова за суфинансирање одговарајућих инвестиција уз максималан јавни допринос од 70% прихватљивих

трошкова. Ово би требало да доведе до укупних инвестиција у сектору од око 400 милиона евра (49 милијарди динара).

Узимајући у обзир горенаведено, Фонд „Европски послови“ АП Војводине је уговорио састанак са бившим европским комесаром за пољопривреду, др. Францом Фишлером, бившим комесаром ЕУ за пољопривреду, регионални развој и рибарство и председавајућим „*EUROPEAN FORUM ALPBACH*“, дана 16. марта 2015. године, на ком је учешће узео и Гаранцијски фонд АП Војводине.

С обзиром на значај пољопривреде за наш регион, посета је имала за циљ размену искуства и знања по питању аграрне политике ЕУ и Инструмента за претприступну помоћ за рурални развој (ИПАРД), као и разматрање могућности за сарадњу.

- **Учесће на 11. Конференцији градова и региона**

Представници Фонда узели су учешће на 11. Конференцији градова и региона под називом „Стратегије преживљавања за регионе и градове у Европи“, у организацији Института региона Европе (ИРЕ), који окупља око 120 члановима и чији је Фонд вишегодишњи члан, која је одржана у Салцбургу, Аустрија у периоду од 27. до 29. септембра 2015. године. Учесници на конференцији су били представници и званичници институција ЕУ, европских регија, локалних заједница и међународних стручњака у области политике, привреде и регионалног развоја.

Конференција је организована под патронатом проф. др Хајнца Фишер, Председника Федералне републике Аустрије, у сарадњи са Покрајином Салцбург, коју је представљао др Вилфрид Хаслауер, гувернер Покрајине Салцбург, и Градом Салцбург, који је представљао др Хајнц Шаден, градоначелник.

Конференцију је отворио Франц Шаусберггер, председавајући ИРЕ и Јерг Војан, шеф Представништва Европске комисије у Аустрији.

На експертском форуму под називом „ЕУ проширење - могуће само са регијама и градовима“ своја излагања су изнели, између осталог, Јоханес Хан, ЕУ комесар за суседску политику и преговоре о проширењу (преко видео преноса), Бранислав Бугарски, покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Ерих Унтервурцахер, шеф одсека, Генерални директорат за регионалну политику из Брисела.

Конференција је обухватала четири тематске целине. Радни део су отворили Франц Шаусберггер, председавајући ИРЕ, Хајнц Шаден, градоначелник Салцбурга, Бригита

Палауф, председница Скупштине покрајине Салцбург, док је главни говорник био др Тибор Наврачич, ЕУ комесар за образовање, културу, омладину и спорт.

На панел дискусији „Регионални пројекти из области истраживања и иновације као стратегије за интелигентно запошљавање” међу говорницима су, између осталог, били *Petr Chladek*, Регионална стратегија за иновације из Брна, Чешка, Вернер Шмидт, директор за развој животне околине и регионални развој, Европска инвестициона банка из Луксембурга.

На панел дискусији „Како ће енергетска транзиција успети? – Важност прекограничне и регионалне сарадње у сектору енергетике” присутнима су се обратили, између осталог, Александер Карнер, експерт за енергетику у Аустријској развојној агенцији, Улрике Баумгартнер-Габитцер, извршна директорица Аустријске електричне мреже.

На панел дискусији „Регионални туризам: права стратегија на правом месту” присутнима су се обратили, између осталог, Борис Чамерник, генерални секретар Дунавског центра за компетенцију из Београда, Георг Фолиан, директор Одбора Варимпекс из Беча.

На панел дискусији „Како ће регионална храна повећати регионалну вредност” присутнима су се обратили, између осталог, Вернер Ламперт, пионир у области органске производње, органска марка „*Regional Diversity*” из Беча, Гинтер Хелм, генерални директор „*Hofer KG Österreich*”.

На конференцији су додељене и награде у области новинарства.

- **Радионица „Истраживање и иновације уз одговорност као део регионалних иновативних еко-система”**

У оквиру „*Open Days 2015*”, АП Војводина је преко Фонда „Европски послови” АП Војводине узела учешће у конзорцијуму под називом „Региони за иновације” са регионима: Војводство Лођ (Пољска, Водећи партнер), Екстремадура и Андалузија (Шпанија), Алентеж и Алгарве (Португалија), Западна Словенија (Словенија), Осјечко-барањска жупанија (Хрватска), Крај Височина (Република Чешка) и Источни Велс (Уједињено краљевство) и представила се на радионици под називом „Истраживање и иновације уз одговорност као део регионалних иновативних еко-система”, 13. октобра 2015. године, у представништву Војводства Лођ.

Радионица је организована у оквиру категорије „Региони отворени за пословне подухвате” и намењена је универзитетима, институцијама високог образовања, иновативним центрима, организацијама цивилног друштва, пословној заједници и креаторима политика на свим нивоима. Након пленарних сесија на којима су

учествовали представници Европске комисије и други експерти, дискутовало се о промоцији унапређивања иновативних капацитета региона у оквиру тематских радионица. Циљ радионице је промоција истраживања и иновација као извора новог раста и нових послова који су неопходни за веће промене унутар друштва. Према агенди Европске уније за послове и раст, постављање у исту раван истраживања и развоја према вредностима, потребама и очекивањима друштва суштински је важно ради доприноса просперитету. Током трајања радионице размењени су знање и добра пракса, како би регије могле да обезбеде да истраживање и иновације створе паметна, инклузивна и одржива решења, која су у складу са променама у друштву, с циљем давања подршке истраживању и иновацијама. Учесници су се сагласили да одговорно истраживање и иновације промовишу заједничке вредности европских истраживања и индустрије према производима и услугама и да постоје три главна разлога због којих би наука и друштво требало да раде заједно, а то је да технолошке наплетке не треба прихватати само због економске одрживости, да је различитост у истраживањима и иновацијама од виталног значаја за поспешивање креативности и укупног научног квалитета и да је рано и континуирано укључивање свих чинилаца веома битно за одрживу, пожељну и прихватљиву иновацију. Регије-партнери потенцирали су отворену дискусију о улози регионалних и локалних власти у подстицању њихових капацитета.

Говорници на овој радионици су били еминентни стручњаци из неколико области, а то су проф. др *Elżbieta Jung*, заменица декана за иновације на Факултету за филозофију и историју Универзитета у Лођу, др *Philippe Galiay* из Генералног директората за истраживање и иновације, др *Maurizio Salvi* из Заједничког истраживачког центра, др *Zbigniew Matyjas*, ванредни професор на Универзитету Лођ, проф. др Мартин Чопић, професор физике на Одсеку за математику и физику на Универзитету у Љубљани. Говорник на округлом столу испред АП Војводине био је проф. др Владимир Црнојевић, професор на Универзитету у Новом Саду, шеф Департмана за енергетику, електронику и телекомуникације и оснивач и директор БиоСенсе центра.

Поред тога, делегација АП Војводине је током „*Open Days 2015*“ имала бројне састанке са званичницима европских институција, региона и градова, међу које спадају Кетрин Вент (*Catherine Wendt*), шефица Одељења за Србију у Генералном директорату за суседску политику и преговоре о проширењу, Марку Маркула (*Markku Markkula*), председник Комитета региона и његови сарадници, чланови Европског парламента, међу којима су и чланови групе пријатељства Европског парламента са Републиком Србијом, и Павол Фрешо председник Братиславског самоуправног региона.

- **Радна конференција „Унапређење сарадње између Баден-Виртемберга и АП Војводине у области привреде и пољопривреде“**

Радна конференција под називом „Могућности за сарадњу између Баден-Виртемберга и АП Војводине у области привреде и пољопривреде“, у организацији Фонда „Европски послови“ АП Војводине, уз подршку Скупштине АП Војводине и Привредне коморе Војводине, одржана је 6. новембра 2015. године, у Привредној комори Војводине, у Новом Саду.

Циљ конференције је био размена искустава и унапређење сарадње између две покрајине, са посебним освртом на регионални развој, у светлу европских фондова и Стратегије Европске уније за дунавски регион, а на основу потписаних споразума између АП Војводине и немачке покрајине Баден-Виртемберг.

Конференцију је отворио покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски, док је испред Привредне коморе Војводине присутне подзравио, секретар Удружења трговине Драгомир Ђурић.

Покрајински секретар за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу Бранислав Бугарски је истакао да се сарадња са Баден-Виртембергом базира на размени искустава и изградњи поверења. Према његовом мишљењу, приближавањем два административна нивоа, стварају се предуслови да привредници што више сарађују, чиме ће се постићи да и сам економски ефекат буде много већи. По његовој оцени, свака сарадња и размена знања и метода је инвестиција, и за почетак ће сарадња са дистриктом Штутгарт бити базирана на пољопривреди, образовању, администрацији. Према његовом мишљењу, наша највећа шанса је да са Баден-Виртембергом направимо здраву храну за будућност, за Европу, која је конкурентна на тржишту. Бугарски је истакао да већ постоји пример те сарадње, јер се у Војводини производи органска млевена зачинска црвена паприка, и извози се на европско тржиште, а тиме су наши пољопривредници добили сигуран пласман на тржиште. По његовим речима, Војводина је израдила Програм развоја за период 2014-2020, који представља оквир и за унапређивање пољопривреде.

Шеф одсека за пољопривреду, руралну област, ветерину и прехрану Управног савета Штутгарта др Курт Мецгер представио је параметре у пољопривредној производњи у тој регији и рекао да у аграрној политици преовлађују мала и средња газдинства, да имају развијене руралне средине и развијену свест о удруживању, о постојању задруга и о значају сарадње између пољопривредних произвођача. Др Мецгер се такође осврнуо на Акциони и развојни план Баден-Виртемберга за руралну област за период 2014-2020 (*MEPL III*), који је Европска комисија одобрила 26.05.2015. године и који обухвата 16 развојних програма за пољопривреду, очување природе, заштиту ресурса и климе, као и регионални развој у руралним подручјима.

Потпредседник Покрајинске владе и покрајински секретар за пољопривреду, водопривреду и шумарство Бранислав Богарошки је рекао да се сарадња са покрајином Баден-Виртемберг, од када је формално успостављена заједничка изјава о сарадњи 2014. године, унапређена и да су први практични кораци у домену пољопривреде начињени ове године. Договорене су и наредне фазе у сарадњи као што су повезивање саветодавних служби у области пољопривреде, размена стручњака у домену прогнозно-извештајне службе и саветодавства, а то су административни предуслови који треба да доведу до тога да и трговинска размена и привредно повезивање буду на вишем нивоу. По његовим речима формиран је тим на нивоу АП Војводине, који ће сарађивати са дистриктом Штутгарт и ради се на интензивирању студијске посете која би требала да постане стандардна активност у ресорном Секретаријату, јер уколико се не успостави институционални оквир за сарадњу, не могу се очекивати резултати. Након тога, како је потпредседник Богарошки оценио, отвара се велики простор за сарадњу, међу којима је и могућност извоза футошког купуса на немачко тржиште. По његовој оцени, оно што Војводину конкретно занима је пољопривреда и потребно је успоставити комуникацију и применити оно што је пример добре праксе. По његовим речима, Војводина је кренула у добром правцу и са конкретним активностима. Сарадња са Баден-Виртембергом је важна због начина организовања њихове пољопривреде, због филозофије коју примењују, а не само због технологије. Из тога разлога, организована је студијска посета најбољих ученика из пољопривредних школа у Војводини Баден-Виртембергу. По оцени Богарошког, на тај начин су млади људи, који ће се бавити пољопривредом и вероватно бити они који ће доносити одлуке и креирати аграрну политику у Војводини наредних година, имали прилике да виде примере добре праксе у Немачкој. Како је нагласио, започети су и разговори о увођењу стандарда квалитета у органску пољопривредну производњу и о унапређењу сарадње у области средњошколског и високог образовања.

Директор Дунавске канцеларије у Улму Себастијан Рим, говорио је о Стратегији ЕУ за дунавски регион и њеној примени и утицају на развијање тржишта повезивањем региона који су у Дунавском сливу. Поред тога, представио је рад Дунавске канцеларије у Улму, чији је циљ промовисање међународног разумевања међу суседним државама дуж слива Дунава. Такође је најавио 10. по реду Међународни дунавски фестивал, који ће се одржати следеће године од 1. до 10. јула, а који се одржава сваке две године у циљу повезивања градова и људи у дунавском региону.

Директор Гаранцијског фонда АП Војводине мр Горан Васић представио је активности Фонда, као и сарадњу између Републике Србије и покрајине Баден-Виртемберг у области обновљивих извора енергије, са посебним освртом на биомасу.

Испред Фонда „Европски послови“ АП Војводине присутнима се обратио Дражен Ловрић, који је говорио о привредама заснованим на биоенергији у дунавском

региону. Такође је представио рад Фонда и програме ЕУ доступне Србији, са посебним освртом на Дунавски транснационални програм и „ХОРИЗОНТ 2020“, као могућности за успостављање партнерства ради израде квалитетних предлога пројеката и аплицирања за ЕУ фондове у циљу унапређења и развоја околине..

- Потписани протоколи о сарадњи у 2015. години.

Датум	Назив институције	Место	Предмет сарадње
18.05.2015.	Правни факултет за привреду и правосуђе у Новом Саду	Нови Сад	Унапређење сарадње и координације на пословима повезивања високошколског образовања, науке и покрајинске администрације ради остваривања и обезбеђивања заједничких интереса; креирања европских пројеката; промоције образовних, економских и административних капацитета; образовања кадрова и менаџмента за потребе европских интеграција; усклађивања сопствених програма, пројеката и активности у области европских интеграција; сарадње у оквиру информисања јавности о коришћењу инструмената развојне политике ЕУ; промоције европских вредности и регионалне политике као инструмента за јачање привредних капацитета; сарадње са релевантним међународним и домаћим институцијама; информисања релевантних субјеката о фондовима Европске уније, и другим пословима.
07.10.2015.	Универзитет Привредна	Нови Сад	Унапређење сарадње и координације ради повезивања

	академија у чијем саставу су следећи факултети: Стоматолошки факултет у Панчеву, Факултет за примењени менаџмент, економију и финансије у Београду, Правни факултет за привреду и правосуђе и Факултет за економију и инжењерски менаџмент		високошколског образовања, науке и покрајинске администрације ради остваривања и обезбеђивања заједничких интереса, креирања европских пројеката, промоције образовних, економских и административних капацитета, образовања кадрова и менаџмента за потребе европских интеграција, усклађивања сопствених програма, пројеката и активности у области европских интеграција, сарадње у оквиру информисања јавности о коришћењу инструмената развојне политике ЕУ, промоције европских вредности и регионалне политике као инструмента за јачање привредних капацитета, сарадње са релевантним међународним и домаћим институцијама, информисања релевантних субјеката о фондовима Европске уније.
07.04.2015	Канцеларија за инклузију Рома АП Војводине	Нови Сад	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације у пословима : промоције и јачања економских и административних капацитета у регионима; јачања процеса регионалне сарадње; планирање, праћење и унапређење институционалних капацитета, сагласно потребама ЕУ интеграција; унапређење процеса образовања кадрова сагласно потребама процеса европских интеграција; усклађивање пројеката, програма и активности у области интеграције Рома; промоција европских вредности и идеја; сарадња у

			оквиру информисања јавности о коришћењу предприступних и других инструмената развојне политике;
18. 06. 2015.	Општина Рековац	Рековац	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације у пословима: јачања процеса регионализације у Србији; креирање европских пројеката; промоција економских и административних капацитета у земљи и иностранству; планирање, праћење и унапређење институционалних капацитета АП Војводине и Општине Рековац, сагласно потребама процеса европских интеграција; усклађивање процеса образовања администрације; усклађивање програма, пројеката и активности у областима локалног и регионалног развоја; промоција европских вредности и идеја; сарадња у оквиру информисања јавности о коришћењу предприступних и других инструмената развојне политике.
18. 06. 2015	Општина Кнић	Кнић	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације у пословима: јачања процеса регионализације у Србији; креирање европских пројеката; промоција економских и административних капацитета у земљи и иностранству; планирање, праћење и унапређење институционалних капацитета АП Војводине и Општине Кнић

			сагласно потребама процеса европских интеграција; усклађивање процеса образовања администрације; усклађивање прогама, пројеката и активности у областима локалног и регионалног развоја; промоција европских вредности и идеја; сарадња у оквиру информисања јавности о коришћењу предприступних и других инструмената развојне политике.
25.05.2015	Општина Параћин	Параћин	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације у пословима: јачања процеса регионализације у Србији; креирање европских пројеката; промоција економских и административних капацитета у земљи и иностранству; планирање, праћење и унапређење институционалних капацитета АП Војводине и Општине Параћин сагласно потребама процеса европских интеграција; усклађивање процеса образовања администрације; усклађивање прогама, пројеката и активности у областима локалног и регионалног развоја; промоција европских вредности и идеја; сарадња у оквиру информисања јавности о коришћењу предприступних и других инструмената развојне политике.
20. 05. 2015	Општина Баточина	Баточина	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације у пословима: јачања

		процеса регионализације у Србији; креирање европских пројеката; промоција економских и административних капацитета у земљи и иностранству; планирање, праћење и унапређење институционалних капацитета АП Војводине и Општине Баточина сагласно потребама процеса европских интеграција; усклађивање процеса образовања администрације; усклађивање програма, пројеката и активности у областима локалног и регионалног развоја; промоција европских вредности и идеја; сарадња у оквиру информисања јавности о коришћењу предприступних и других инструмената развојне политике.
	Национални савет румунске мањине	Успостављање процедура за унапређење сарадње и координације у пословима: креирање европских пројеката ; јачања процеса регионалне сарадње; усклађивање процеса образовања сагласно потребама процеса европских интеграција; усклађивање програма, пројеката и активности у области регионалног развоја; промоција европских вредности и идеја; промовисање АП Војводине, културне баштине румунске националне заједнице путем Канцеларије АП Војводине у Бриселу са циљем унапређења социо-економског и образовног развоја.

1. Радна пракса у Фонду „Европски послови“ АП Војводине

Програм радне праксе у Фонду у школској 2014/2015. години

На основу Протокола о сарадњи закљученог између Универзитета у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, дана: 25. априла 2012. године, и Анекса бр. 1. Протокола о сарадњи, закљученог дана 15.10.2014. године, у школској 2014/2015. години, у оквиру Програма радне праксе студената Универзитета у Новом Саду у Фонду „Европски послови“ АП Војводине (у даљем тексту: Програм), расписан је конкурс за учешће студената на радној пракси током априла месеца 2014. године. Право учешћа на конкурс имали су сви заинтересовани студенти завршне године основних студија, апсолвенти или студенти магистарских, односно мастер студија. Након завршеног процеса селекције изабрано је пет кандидата: три са Правног факултета, један са Пољопривредног факултета и један са Природно-математичког факултета. Програм је почео 29. октобра 2014. године. Из Програма је иступило два полазника јер нису били у могућности да наставе похађање истог. Остали полазници су завршили Програм, дана 29. маја 2015. године.

На основу Протокола о сарадњи закљученог између Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић, Нови Сад и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 27. маја 2014. године, у оквиру Програма радне праксе студената Факултета за правне и пословне студије др Лазар Вркатић у Фонду „Европски послови“ АП Војводине, након расписаног конкурса, изабрано је два кандидата са смера Пословна психологија. Право учешћа на конкурс имали су сви заинтересовани студенти завршне године основних студија, апсолвенти или студенти магистарских, односно мастер студија. Програмом је предвиђена радна пракса у трајању од 40 сати и полазници Програма су били на пракси у Фонду у мају и јуну 2015. године.

На основу Уговора о обављању стручне праксе студената закљученог између Факултета техничких наука у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, потписаног 26. новембра 2014. године, на стручну праксу су изабрана четири кандидата са усмерења Пројектни менаџмент. Два кандидата су радну праксу одрадила у периоду од 9. до 28. марта, док су остала два полазника то одрадила у периоду од 30. марта до 18. априла 2015. године.

Након успешно завршеног Програма радне праксе у Фонду „Европски послови“ АП Војводине, дана 25. јуна 2015. године, учесницима Програма су додељени сертификати.

Поред тога, тромесечну радну праксу у Фонду, у периоду од децембра 2014. године до фебруара 2015. године, успешно је завршио један словеначки студент на мастер студијама са Универзитета примењених наука у Келу и Лудвигсбургу (Немачка).

Полазници су имали прилике да се непосредно упознају са радом Фонда и стекну увид у процесе европеизације и увођења европских стандарда у нашој земљи, с посебним освртом на фондове Европске уније, европске програме регионалне сарадње и израду предлога пројеката ради аплицирања за средства која се додељују из различитих европских фондова. Радна пракса се обављала у просторијама Фонда у Новом Саду. Рад сваког практиканта је био координиран и праћен од стране додељеног ментора, лица запосленог у Фонду. Од полазника се очекивало да извршавају одређене задатке у оквирима уобичајеног рада Фонда, према утврђеном распореду, договору између учесника у Програму и њихових ментора, које су они успешно извршавали. Поред тога, полазници су показали добар ниво знања и различитих вештина (знање страних језика, компјутерска писменост и друго).

Програм радне праксе у Фонду у школској 2015/2016. години

На основу Протокола о сарадњи закљученог између Универзитета у Новом Саду и Фонда „Европски послови“ АП Војводине, дана: 25. априла 2012. године, и Анекса бр. 1. Протокола о сарадњи, закљученог дана 15.10.2014. године, у школској 2015/2016. години, у оквиру Програма радне праксе студената Универзитета у Новом Саду у Фонду „Европски послови“ АП Војводине (у даљем тексту: Програм), расписан је конкурс за учешће студената на радној пракси од 2. до 15. септембра 2015. године. Право учешћа на конкурс имали су сви заинтересовани студенти завршне године основних студија, апсолвенти или студенти магистарских, односно мастер студија. Након завршеног процеса селекције изабрано је пет кандидата: један са Правног факултета, један са Пољопривредног факултета, један са Економског факултета и два са Природно-математичког факултета (Заштита животне средине), а дана 7. октобра 2015. године, у просторијама Фонда потписани су уговори са пет најуспешнија кандидата.

Протокол о сарадњи између Универзитета и Фонда „Европски послови“ АП Војводине потписан је са намером да се кроз студентску радну праксу унапреди сарадња две институције, као и у циљу упознавања полазника радне праксе са радом Фонда, процесима европеизације и увођења европских стандарда у нашој земљи и формирања круга стручњака способних за израду и имплементацију европских пројеката.

Радна пракса у Фонду, затим у ИРЕ

На основу чланства у Институту европских регија (ИРЕ) из Салцбурга, и захваљујући вишегодишњој сарадњи, једна полазница Програма радне праксе студената Универзитета у Новом Саду у Фонду „Европски послови“ АП Војводине у школској 2014/2015. години, била је на двомесечном стажирању у ИРЕ у периоду од 5.10.2015. до 27.11.2015. године. Као део програма стажирања, радила је научни рад на тему Европске/регионалне политике, који је уврштен међу научне радове ИРЕ.

IV УЧЕШЋЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ НА СТРУЧНИМ ДОГАЂАЈИМА И ПРОФЕСИОНАЛНИМ ОБУКАМА

Током 2015. године запослени Фонда присуствовали су низу конференција, семинара и тренинга у циљу обуке и информисања о актуелним дешавањима у области европских интеграција и расположивих фондова и програма Европске уније. У наставку су приказани најзначајнији стручни догађаји и професионалне обуке на којима су представници Фонда узели учешће током 2015. године.

- **Студијска посета у вези са прекограничном сарадњом у области Горње-Рајне и области Боденског језера**

Двадесеточлана делегација представника региона средње Дунава боравила је, у периоду од 2. до 4. фебруара 2015. године, у радној посети Немачкој и Француској, током које су се упознали са програмом прекограничне сарадње Региона Горње Рајне и језера Констанц.

Делегацију су чинили представници покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Фонда „Европски послови“ АП Војводине, регионалних развојних агенција из Бачке, Баната и Срема, као и представници суседних жупанија из Румуније (Жупаније Караш-Северин и Жупаније Тимиш), Мађарске (Министарства спољних послова и трговине Мађарске, Развојне агенције ДКМТ, Жупаније Бач-Кишкун и Жупаније Чонград) и Хрватске (Вуковарско-сријемске жупаније и Регионалне развојне агенције Славонија-Барања).

Циљ посете је био представљање активности у области прекограничне сарадње у Горњој Рајни и области Боденског језера, као размена знања и искуства. Студијска посета се заснивала на главним темама сарадње Аутономне покрајине Војводине и њене тежње за прекограничном сарадњом са Хрватском, Мађарском и Румунијом, у

области промоције конкурентности, пословања и развоја МСП, заштите животне средине, транспорта, професионалног усавршавања, истраживања и иновација.

Војводина са суседним жупанијама у високом проценту користи расположива средства из програма прекограничне сарадње, а намера је била да се реализацијом ове иницијативе пренесу искуства најразвијенијих регија Немачке, Француске и Швајцарске у коришћењу прекограничних програма и да се у наредном финансијском периоду 2014-2020. реализују сличне иницијативе у оквиру прекограничних програма Србије са Мађарском, Румунијом и Хрватском.

Првог дана посете, представник регионалне администрације Фрајбурга Јурген Осер, представио је структуру програма Региона Горње Рајна, која има 6 милиона становника и раст популације од око 10 процената у последњих 15 година. Бруто друштвени производ је 240 милијарди евра, а у регији послује 230 кластера, са 167 универзитета, коледза и истраживачких институција. Међудржавну границу дневно прелази 90 000 становника.

Регија је формирала трилатерално веће који чине представници из сфере политике, бизниса, образовања и цивилног сектора, са намером да се унапреди прекогранична сарадња и живот у тој регији.

Развојем Европске уније функционисање градова Стразбура и Кела, који се налазе на супротним обалама реке, постало је унутрашње питање, за чији развој су коришћени и европски механизми сарадње. Сарадња је развијена и унапређена између градова, али и сеоских насеља, а посебно је наглашен значај сарадње кластера који су формиран у регији. Кластери универзитета укључују 25 института високог образовања са 170 000 студената и 167 истраживачких институција, а последњих година је омогућено да се семестри похађају и завршавају у оквиру универзитета са друге стране границе и признају унутар Кластера универзитета.

У оквиру регије се имплементира програм „*INTERREG*“ у вредности 110 милиона евра. Поред заједничког противпожарног брода, један од значајнијих пројеката у оквиру регије је пројекат „*TRION*“, којим се промовише енергетска ефикасност, размена знања и најбољих решења са намером смањења трошкова грејања.

Представник француске регије Алзас Томас Келер, задужен за регионални развој и коришћење „*INTERREG*“ програма, истакао је да је Програм за 2014-2020. одобрен од стране Европске комисије, а израђен је у значајној мери на основу Стратегије „Европа 2020“. Како је истакао Келер, у области истраживања приоритет је одржив раст и развој, заштита животне средине, урбани развој и транспортна мрежа.

Саветник Министарства привреде и финансија Баден-Виртемберга Михаел Гернер истакао је да се свакодневно решавају проблеми у прекограничној сарадњи, а Трилатерална комисија је 2013. године усагласила заједничку изјаву којим се предвиђа решавање отворених проблема у образовању, тржишту рада, сарадњи полиције, прекограничном јавном превозу, сектору здравства и пореској политици.

Координатор за економску сарадњу Тринационалне регије Горње Рајне Мере Мер истакла је да у регији послује око 200 000 привредних друштава, са циљем стварања одрживог економског раста и мултипликовања кластера. Истакнуто је да је услов да прекограничне научне иницијативе буду финансиране тај да иницијатива омогућава конкретну употребу нових научних метода у индустријској производњи. Регија посебно инвестира у мехатронику, информатику, механику и електронику.

Током посете, представљена је и структура Великог региона, који чине Валонија (Белгија), Луксембург, Лорена (Француска), Рајналд Палатин и Сарланд (Немачка). Приоритет Велике регије током наредне две године је промовисање иновација и креативности, концепта доживотног учења, е-учења, развоја језичких способности и предузетничких знања.

Другог дана посете покрајини Баден-Виртемберг и регији Алзас, делегација регије централног Дунава посетили су Савет Европе и учествовали на састанку посвећеном улози Савета Европе и Конгреса локалних и регионалних власти у развијању концепта прекограничне сарадње.

Генерални секретар Савета Европе Андреас Кифер истакао је да је намера Савета Европе била да се Мадридском конвенцијом пружи правни оквир за подстицање сарадње између територијалних заједница у области регионалног, руралног и урбаног развоја, заштите животне средине, побољшања рада јавних установа и предузећа и омогућавање брзог реаговања приликом природних непогода или несрећа. Он је истакао, иако Србија још увек није ратификовала Мадридски конвенцију, да се то очекује и да се нада да ће бити ускоро. Кифер је нагласио да је за одрживу прекограничну сарадњу од изузетне важности је да се финансирају активности које су дефинисане као приоритетне. Боље резултате имају региони који су се фокусирали на јасне циљеве, а тако се ствара већа видљивост и употребљивост резултата сарадње за становнике регије.

Представник Савета Европе Тим Лиснеу нагласио је да је документом из Мадрида у преамбули одлучено да државе унапреде прекограничну сарадњу и допринесу привредном и друштвеном напретку пограничних подручја и духу партнерства који уједињује европске народе. Реч је о форми права, која нема снагу директне примене, али представља оквир за успостављање и јачање билатералних и трилатералних облика сарадње. Очекивања су да ће Мадридска конвенција и додатни протоколи допринети да се правни проблеми реше и да се интензивирају активности које превазилазе државне границе. Проблем територијалног интегритета и проблеми са суседним државама у одређеној мери су утицали на лимитирајуће деловање Мадридске конвенције, која је у највећем броју европских земаља ратификована.

Шеф посланичке групе Зелене партије у Парламенту Баден-Виртемберга Џоша Фреј и заменик градоначелника Стразбура Михаел Шмит истакли су значај концепта прекограничне сарадње између Немачке и Француске који се огледа у свакодневној мобилности становника регије, уз економску и туристичку активност преко границе, оснажене језичке компетенције и укупно упознавање са прекограничним моделима и вредностима у области културе.

Током скупа говорило се о моделима локалне самоуправе и регионалне управе који дају најбоља решења, начину на који регионална кохезија може да се унапреди, и паметном управљању у форми социјалног развоја, јер се европске државе данас ослањају на регије и њиховом доприносу укупном економском развоју. Како је речено, Савет Европе тежиште свог рада није поставио на имплементирању пројеката прекограничне сарадње, за чију реализацију нема довољно финансијских средстава, попут Европске уније.

Током дана, делегација се упознала са концептом културне сарадње у прекограничном смислу, а говорећи о концепту културних рута, Елена Дубина из Савета Европе је истакла да је ратификација конвенција у области културе први корак ка учлањењу државе у Савет Европе и да је имплементација културних рута започете потписивањем Конвенције из Сантјага. До сада су, по њеним речима, те мере дале конкретне резултате у домену видљивости културних производа, управљању, оснаживању академске мреже и едукације радника у области културе.

Наглашен је значај културних пројеката на европском континенту, међу којима је и пројекат „*PER VIAM*“, који прати пут римских императора и дунавска винска рута. Пројектом руководи Дунавски центар из Београда, а циљ је промовисање прекограничног туризма у дунавском сливу.

Експерт у области прекограничне економске сарадње Горње Рајне Жан Мајкл Стербе, нагласио је да је процес удруживања произвођача у кластере јако важан за економски раст и да се посебно истичу кластери у аутомобилској и хемијској индустрији, информационој и био-технологији, као и енергетици. Формирањем Мреже иновација 2009. године, створен је регистар постојеће индустрије да би се дефинисале могућности за интензивнију кластеризацију унутар региона. Примећено је да постоји потреба за формирањем Фонда за тринационалну сарадњу уз додатно коришћење европских програма, попут Хоризонта.

Током дана делегација је посетила и Луку Стразбур, као одличан пример прекограничног инфраструктурног и економског развоја. Лука функционише као јавно независно предузеће у којој послује 300 компанија, а у наредном периоду се очекују обимнија улагања у транспортне, складиштене и резиденцијалне објекте.

Током трећег дана посете регији Горње Рајне и регији Алзас, делегације Регије централног Дунава састале су се са градоначелником Вајла на Рајни Волфгангом Дицом, који је представио један од најзначајнијих инфраструктурних пројеката прекограничне сарадње - нову трамвајску линију, која повезује Вајн и Базел. Са немачке стране пројекат је финансиран са 30 милиона евра, од чега је 13 милиона финансирао Баден-Виртемберг, 12 милиона швајцарски кантон, 3 милиона град Вејл и милиона евра фонд „*INTERREG*“.

Градоначелник Волфганг Диц нагласио је да је њихов циљ да се настави са улагањем у инфраструктурне пројекте, без додатног задуживања, искључиво коришћењем

постојећих градских средстава намењених капиталним улагањима, с тим да се велики пројекти не могу реализовати без сарадње више нивоа власти и у овом случају прекограничних партнера. Диц је додао да у пограничној регији, поред високе привредне активности, постоје и горући проблеми, попут прекограничних криминалних активности, које се морају решавати у сарадњи надлежних органа власти свих држава.

Делегације су посетиле Еуро-институт у Келу, где су представљени пројекти прекограничне сарадње у домену енергетске ефикасности и климатских промена и туристичка промоција и маркетиншке активности у оквиру пројекта „Хабзбуршке туре“.

Директор Међународне боденске конференције („IDK“) Клаус Дитер Шнел представио је рад институције која окупља локалне и регионалне partnere из четири земље, са око 4 милиона становника, бруто друштвеним производом од 200 милијарди евра и сарадњом која на Боденском језеру датира од 1824. године. Шнел је рекао да је сарадња је започета у рибарству, да би се временом значај и вредност заједничких пројеката односио на чишћење комплетног језера вредног 4 милијарде евра. Сада се 100 одсто отпадних вода пречишћавају пре њиховог уливања у језеро.

Током излагања детаљно је представљена организациона структура Међународне Боденске конференције, уз нагласак на области сарадње у домену заштите животне средине, заштите вода, пројеката високо-технолошких и енергетски ефикасних зграда и преко 50 програма прекограничне сарадње у домену високог образовања.

У наредном периоду се очекује наставак сарадње на решавању неких од горућих питања, попут локалитета за одлагање нуклеарног отпада, који се делимично одлаже на територији Међународне конференције, а у складу са државним регулативама.

Ролф Граф, из министарства државне управе швајцарског кантона Тургау, представио је Кантон Торгау, који са око 260 000 становник, од којих су 23 одсто странци, има стопу незапослености од свега 2,5 одсто. Ово је високо иновативна регија која улаже значајна средства у истраживање и развој, а прекогранична сарадња Универзитета омогућава да се заустави могући одлив мозгова у веће центре тако што су три института из Тургауа, Био-технолошки институт, Економски факултет и Факултет технологија системских материјала део Универзитета у Констанцу. Њихово функционисање у малом кантону је омогућило да млади остају и да буду продуктиван део кантона у својој пуној радној снази.

Прекогранична сарадња је развијена у третирању отпадних вода и преради отпада, у чему учествују сви партнери на Боденском језеру.

На крају посете Регији Горње Рајне закључено је да су стечена искуства од огромног значаја за функционисање свих прекограничних партнера у Региону централног Дунава и постављени су императиви и приоритети у реализацији будућег

седмогодишњег плана рада, који укључује развој снажнијих институционалних веза, више инвестиционих улагања и јачу привредну и прекограничну размену становника.

- **Одржан округли сто „Интеркултуралност као европска вредност Војводине“**

У Скупштини Аутономне покрајине Војводине, у организацији Одбора за европске интеграције и међурегионалну сарадњу, 21. априла 2015. године, одржан је округли сто на тему: „Интеркултуралност као европска вредност Војводине“. Узимајући у обзир да се Војводина и Србија налазе на свом европском путу, на скупу је указано на значај постојања интеркултурног дијалога и на потребу неговања и развоја интеркултуралног друштва на нашим просторима, као темеља развоја модерне Европе.

Председница Одбора Маја Седларевић, указала је на скупу да јачање интеркултуралног дијалога треба да буде подстицај за све институције у области образовања и културе, као и за друге сродне, повезане и заинтересоване актере који би по природи свог посла требало да разматрају интеркултурална и вишејезична питања и да их уврсте у своје планове и програме. Једна од порука са скупа јесте и да држава са свим својим механизмима мора да подржи интеркултуралност као европску вредност и да треба да уложи више напора и посвети већу пажњу овој тематици. Саговорници су са скупа упутили пуну подршку иницијативама да се у образовни систем поново врати категорија такозваног изучавања језика средине.

На округлом столу, о интеркултуралности, образовању, креирању модерног европског друштва и другим сродним темама поред Маје Седларевић, говорили су и Синиша Лазић, директор Фонда „Европски послови“ АП Војводине, који се присутнима обратио на тему Поглавља 26 – Образовање и култура, затим Ева Вукашиновић, заменица Покрајинског омбудсмана – заштитника грађана за права националних заједница – националних мањина, Радослав Петковић, подсекретар Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање, Снежана Илић, извршна директорка Центра за развој цивилног друштва из Зрењанина, Ненад Челаревић, представник ОЕБС-а, као и покрајински посланици, представници завода за културу војвођанских Хрвата, Мађара, Словака и Русина.

- **Програм “Боља комуникација о европским питањима са новинарима и јавношћу”**

Невладина организација „Интеграције САДА!“, у склопу програма обучавања медијских професионалаца, у сарадњи са Покрајинском владом и амбасадом САД у Београду, у периоду од 10. до 12. јуна 2015. године, организовала је семинар намењен медијским професионалцима Покрајинске владе Војводине, представницима

различитих секретаријата, кабинета, агенција и локалних самоуправа, на ком је учешће узео и представник Фонда.

Програм "Боља комуникација о европским питањима са новинарима и јавношћу" се фокусира на изазове преношења јасних европских порука широкој јавности, а све у циљу подршке српског "европског пројекта".

Експерт „Associated Press“-а и „Global Post“-а Пол Ејмс је са полазницима поделио своје дугогодишње практично искуство из бриселских институција, а посебно се бавио практичним саветима како европску агенду што више приближити грађанима и медијима. Предавач се бавио и негативним евроинтеграцијским митовима који такође постоје у евро зони.

Циљ програма је био побољшање комуникације европских и евроатлантских порука централних и локалних институција ка грађанима и медијима, као и боље разумевање унутрашње динамике и функционисања европских и евроатлантских институција.

Програм је укључио и једнодневни практични "on-camera" тренинг о вештинама успешног давања изјава медијима, интервјуа и наступа пред ТВ камерама, који је водио Александар Тимофејев, дугогодишњи новинар и уредник, до недавно директор и главни и одговорни уредник РТВ Студио Б.

- **Стручна пракса у Истарској жупанији у оквиру Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”**

У организацији Фонда „Европски послови“ АП Војводине, у оквиру Специјалистичког програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове”, у периоду од 29. јуна до 2. јула 2015. године, одржана је стручна пракса у Истарској жупанији, Хрватска, имајући у виду потписан Споразум о сарадњи између Аутономне покрајине Војводине и Истарске жупаније, као и то да се Истарска жупанија показала као пример добре праксе у коришћењу средстава из европских фондова. Поред Фонда, учесници су били полазници прве генерације специјалистичког програма целоживотног учења, представници Покрајинског секретаријата за међурегионалну сарадњу и локалну самоуправу, Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање, Скупштине АП Војводине и РТВ. Циљ посете је био да се учесници боље упознају са радом и искуствима поменуте жупаније са програмима који подстичу рурални и регионални развој, као и развој сектора културе и медија. Важан део програма било је и упознавање полазника с практичном применом стеченог знања и примера добре праксе у коришћењу средстава из европских фондова.

- **Обележавање 25 година програма „INTERREG“**

Поводом 25 година програма „INTERREG“, у организацији луксембуршког председавања Саветом Европске уније, Европске комисије и „INTERACT“, у Луксембургу је 15. и 16. септембра 2015. године организован скуп са циљем да се истраже достигнућа током 25 година, размисли, као и да се да подстрек за будућност, на којем је и Фонд узео учешће.

Скуп су отворили *François Bausch*, Министар Луксембурга за одрживи развој и инфраструктуру, и *Corina Crețu*, Европска комесарка за регионалну и урбану политику.

Скуп је окупио бројне европске званичнике и стручњаке у области регионалног и одрживог развоја, инфраструктуре, просторног планирања, иновација, итд.

У ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА „ЕВРОПСКИ ПОСЛОВИ“ АП ВОЈВОДИНЕ

Фонд „Европски послови“ Аутономне покрајине Војводине је према критеријумима за разврставање правних лица из Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“, бр. 62/2013), разврстан у мало друго правно лице и примењује Међународне стандарде финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП), те поступа по Правилнику о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС“, бр. 95/2014). У складу са позитивним законодавством, Фонд је за 2015. годину састављао комплетан сет финансијских извештаја.

Пре него што се приступило изради Завршног рачуна Фонда за 2015. годину, на основу члана 36. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза, извршен је редован годишњи попис имовине и обавеза Фонда на дан 31.12.2015. године. Извештај о попису имовине и обавеза Фонда усвојен је на 35. седници Управног одбора Фонда дана 29. јануара 2016. године, као и на 17. седници Надзорног одбора Фонда дана 29. јануара 2016. године. Након тога, приступило се изради финансијских извештаја Фонда за 2015. годину.

Сет финансијских извештаја, које је Фонд доставио Агенцији за привредне регистре ради обелодањивања, садржи: Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу, Извештај о осталом резултату,

Статистички извештај и Напомене уз финансијски извештај. Завршни рачун Фонда за 2015. годину усвојио је Управни одбор Фонда на 36. седници, дана 14. априла 2016. године.

Финансијски извештај и пословање Фонда и ове године подвргнути су екстерној ревизији са сврхом појачане контроле пословања и повећања веродостојности финансијских показатеља. Екстерна ревизија финансијских извештаја и пословања Фонда извршена је за 2015. годину, од стране независне ревизорске куће „ПКФ“ д.о.о. Београд и добијено је позитивно мишљење прве класе, у складу са позитивном законском регулативном Републике Србије.

У наставку је дат преглед финансијског пословања Фонда за 2015. годину – структура прихода и расхода са коментарима.

ПРИХОДИ:

*у хиљадама динара	
Приходи по основу дотација из буџета АП Војводине	99.173
Приходи из ранијих година	1.638
Остале врсте прихода	77
Приходи по основу донације Европске уније за пројекат „Антенa Деска Креативна Европа“	829
УКУПНО:	101.717

Приходи Фонда, с обзиром на делатност Фонда, обухватају пре свега приходе по основу дотација из буџета АП Војводине, приходе по основу донација Европске уније за имплементацију европских пројеката, као и пренете остале врсте прихода из ранијих година, који обухватају приходе од камата на а виста средства и приходе по основу пројектних активности и задужења Фонда сходно закључцима Покрајинске владе АП Војводине.

РАСХОДИ:

*у хиљадама динара

Трошкови материјала	798
Трошкови горива и енергије	962
Трошкови зарада и накнада зарада	63.378
Трошкови накнада по уговорима (уговор о привременим и повременим пословима) и трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	805
Остали лични расходи и накнаде	9.170
Трошкови производних услуга	9.731
Нематеријални трошкови	14.173
Финансијски расходи	114
Остали расходи	379
Опрема	943
Нематеријална имовина	440
Повраћај неутрошених буџетских средстава на рачун буџета Аутономне покрајине Војводине	863
УКУПНО:	101.756

Трошкови материјала односе се на трошкове канцеларијског материјала, ситног инвентара и осталог режијског материјала, који су настали током 2015. године ради набавке материјала неопходног за несметано пословање Фонда. Трошкови горива и енергије односе се на трошкове енергената, као што су струја, гориво и сл. потребни за несметано функционисање Фонда. Трошкови зарада и накнада зарада односе се на трошкове зарада и накнада зарада запослених, обрачунатих у складу са позитивним законодавством Републике Србије у области рада и радних односа, као и прописане додатке за трошкове условљене радом и боравком у иностранству, сходно Закону о спољним пословима Републике Србије, за представнике АП Војводине у Мисији

Републике Србије при Европској унији у Бриселу. Трошкови накнада по уговорима обухватају трошкове накнада по уговорима о привременим и повременим пословима који се односе на трошкове који су настали ангажовањем трећих лица у циљу што квалитетније реализације претходно побројаних програмских активности Фонда. Током 2015. године у Фонду је било 31 радно ангажованих лица, као и два представника АП Војводине у Мисији Републике Србије при Европској унији у Бриселу. Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора односе се на трошкове који настају по основу накнада за рад, које се члановима Управног и Надзорног одбора Фонда исплаћују по одржаној седници. Остали лични расходи и накнаде односе се на трошкове превоза на рад и са рада запослених у Фонду, затим на накнаде трошкова службених путовања запослених (превоз, дневнице, смештај и остали пратећи трошкови службених путовања) сходно Уредби о накнади трошкова државних службеника и намештеника Републике Србије, трошкове горива, трошкове новогодишњих пакетића за децу запослених и остале припадајуће расходе запослених дефинисане Законом о раду Републике Србије. Трошкови производних услуга односе се на трошкове транспортних услуга (трошкови фиксне и мобилне телефоније, трошкови интернета, трошкови *cloud-mail* сервера, трошкови домена, трошкови такси услуга, трошкови поштанских услуга и слично), трошкове услуга одржавања (одржавање пословних просторија и основних средстава Фонда), трошкове закупнина, трошкове рекламе и пропаганде, трошкове информисања јавности и трошкове осталих услуга дефинисаних позитивном законском регулативом Републике Србије (комуналне услуге, услуге заштите на раду и остале услуге које пружају друга правна лица). Нематеријални трошкови односе се на трошкове ревизије финансијских извештаја и пословања Фонда, трошкове трећих правних лица, трошкове стручне литературе, трошкове стручног образовања запослених, трошкове котизација за семинаре, трошкове одржавања веб сајта, трошкове промоције, трошкове премија осигурања (премије осигурања имовине, опреме и запослених у Фонду), трошкове платног промета, трошкове чланарина (чланарине у међународним и међурегионалним институцијама и организацијама од значаја за АП Војводину и пословање Фонда), као и остале нематеријалне трошкове који обухватају трошкове оглашавања (нпр. Службени гласник Републике Србије), прописане таксе (административне, судске таксе...) и остале нематеријалне трошкове условљене имплементацијом програмских активности Фонда. Ова група трошкова обухвата и трошкове организације едукативних активности у оквиру Програма „Управљање регионалним развојем кроз ЕУ фондове“. Финансијски расходи односе се на трошкове настале по основу негативних курсних разлика узрокованих флукутирањем курса домаће валуте у обрачунском периоду. Остали расходи односе се на расходе везане за накнаде за учешће у финансирању зарада особа са инвалидитетом, које је Фонд у обавези да исплаћује сходно члану 26. Закона о професионалној рехабилитацији и

запошљавању особа са инвалидитетом („Сл. гласник РС“, број 36/2009 и 32/2013), као и остале расходе прописане позитивним законодавством Републике Србије.

Фонд је током 2015. године извршио набавку недостајуће опреме и нематеријалне имовине неопходне за несметано функционисање, која се не третира као расход, већ само одлив новчаних средстава са текућег рачуна Фонда и повећава имовину Фонда која подлеже амортизацији.

Повраћај неутрошених буџетских средстава на рачун буџета АП Војводине односи се на повраћај средстава која Фонд, као корисник јавних средстава, није утрошио за финансирање расхода и издатака у 2015. години, односно за која није извршио преузимање обавеза, а пренета су му закључно са 31. децембром 2015. године у складу са актом о буџету АП Војводине и Програмом рада/Финансијским планом Фонда за 2015. годину. Повраћај неутрошених буџетских средстава, од стране Фонда а на рачун буџета АП Војводине, у износу од 863.452,70 динара извршен је 29. јануара 2016. године, сходно Покрајинској Уредби о роковима, начину и поступку повраћаја неутрошених буџетских средстава осталих корисника јавних средстава Аутономне покрајине Војводине на рачун извршења буџета Аутономне покрајине Војводине ("Сл. Лист АП Војводине", бр. 1/2016).

Наведени расходи извршени су током 2015. године у складу Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2015. годину, Законом о буџетском систему РС, Законом о рачуноводству РС и другим позитивним законодавством Републике Србије. Током 2015. године Фонд је спровео једанаест поступака јавних набавки мале вредности, сходно Закону о јавним набавкама („Сл. Гласник РС“, бр. 124/2014, 14/2015 и 68/2015). Сви поступци јавних набавки су успешно спроведени, без обустављања поступка и приговора од стране понуђача.

Преглед финансијског пословања прати извршене редовне активности Фонда током 2015. године, а у складу са Програмом рада за 2015. годину и у складу са делатношћу Фонда. Настали расходи, као и преузете обавезе, извршавани су у складу са висином одобрених средстава према тачно дефинисаним наменама предвиђеним финансијским планом Фонда за 2015. годину. Разлику прихода и расхода у износу од 39 хиљада динара чини очекивана рефундација за пројекат Антене деска „Креативна Европа“.

Финансијски извештај и пословање Фонда за 2015. годину било је подвргнуто анализи и провери од стране независне ревизорске куће „ПКФ“ д.о.о. Београд чије мишљење је приложено уз Извештај о пословању Фонда „Европски послови“ АП Војводине за 2015.

годину. На основу извршене ревизије финансијског извештаја и пословања Фонда добијено је позитивно мишљење:

„По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји објективно и истинито, по свим битним питањима, приказују финансијску позицију Фонда „Европски послови“ Аутономне Покрајине Војводине Нови Сад на дан 31. децембра 2015. године, резултате његовог пословања и токове готовине за годину завршену на тај дан, у складу са рачуноводственим политикама приказаним у Напоменама уз редован годишњи финансијски извештај и Законом о рачуноводству Републике Србије.“

У Новом Саду,
Број: 03/2016-02- 3/XXXVI
Датум: 14.04.2016. године

